LIITE 1

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	753 Sipoo	**Täyttämispvm**	20.04.2010
Kaavan nimi	Hansas II, asemakaava ja asemakaavan muutos		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	06.11.2008
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]		**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**57,4849**		**48649**	**0,08**	**3,2664**	
A yhteensä	23,5725	41,0	46307	0,20	-1,3672	
P yhteensä	0,7723	1,3	700	0,09	0,7743	
Y yhteensä	0,4105	0,7	1642	0,40	0,4105	
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	23,2838	40,5			2,2105	
R yhteensä						
L yhteensä	5,9284	10,3			-1,1914	
E yhteensä	3,5174	6,1			2,4297	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä	**7**			

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**57,4849**		**48649**	**0,08**	**3,2664**	
A yhteensä	23,5725	41,0	46307	0,20	-1,3672	
AP	2,1771	9,2	4354	0,20	-6,2721	
AO	5,9469	25,2	11894	0,20	-11,9446	
AO-1	10,6400	45,1	20771	0,20	11,2755	
AO-2	4,3429	18,4	7891	0,18	3,9453	
AP-1	0,4656	2,0	1397	0,30	1,6287	
P yhteensä	0,7723	1,3	700	0,09	0,7743	
PV	0,7723	100,0	700	0,09	0,7743	
Y yhteensä	0,4105	0,7	1642	0,40	0,4105	
Y	0,4105	100,0	1642	0,40	0,4105	
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	23,2838	40,5			2,2105	
VP	0,7914	3,4			-1,4178	
VL	22,1212	95,0			3,9311	
VK	0,3712	1,6			-0,3028	
R yhteensä						
L yhteensä	5,9284	10,3			-1,1914	
Kadut	5,8144	98,1			-1,1764	
LT					0,1515	
LP	0,1140	1,9			-0,1665	
E yhteensä	3,5174	6,1			2,4297	
ET	0,0274	0,8			0,0078	
EV	3,4900	99,2			2,4219	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä	**7**			
Asemakaava	7			

SIPOON KUNTA SIBBO KOMMUN LIITE 2

HANSAS II, ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 6.11.2008
päivitetty 11.12.2008, 2.4.2009, 18.6.2009, 23.9.2009, 27.1.2010, 16.2.2010, 28.4.2010

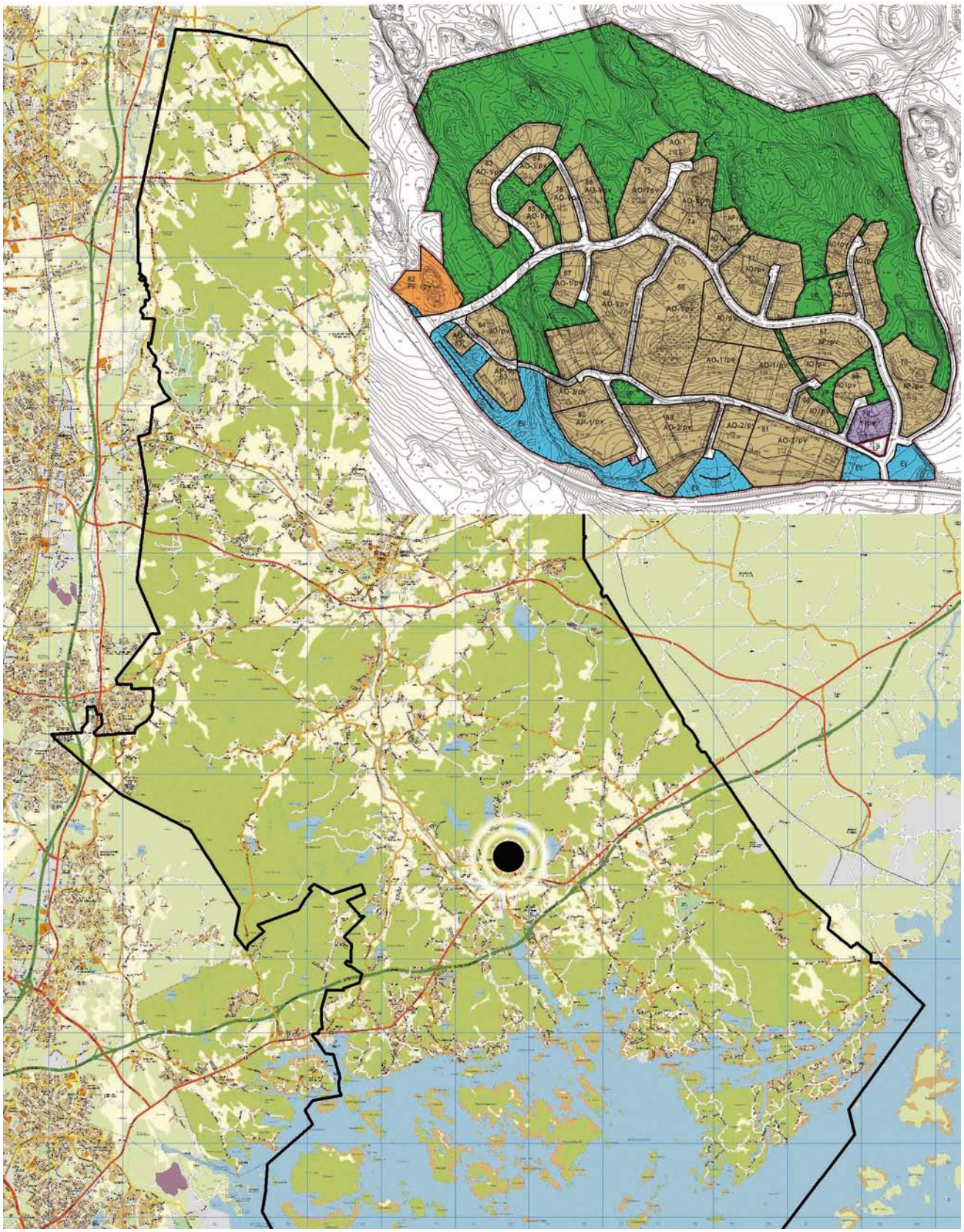

HANSAS II, ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 6.11.2008

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan tarvittaessa täsmentää ja täydentää työn aikana

Kaavan nimi **Päiväys**	**HANSAS II, ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS** **6.11.2008 (päivitetty 11.12.2008, 2.4.2009, 18.6.2009, 23.9.2009, 27.1.2010, 16.2.2010, 28.4.2010)**
Suunnittelun kohde	Asemakaava ja asemakaavan muutos osalle Massbyn kylää Etelä-Sipoossa. Asemakaavan muutos koskee kortteleita 061-077 niihin liittyvine katu- ja virkistysalueineen.
Suunnittelualue	Alueen sijainti ja rajaus on esitetty kansilehdellä.
Aloite	Alueen asemakaavoitus perustuu Sipoon kunnan kaavoitusohjelmaan 2008-2010, joka on kunnanhallituksen hyväksymä 22.4.2008. Kaavoituksen vireille tulosta on kuulutettu Sipoon Sanomissa ja Borgåbladetissa 6.11.2008.
Lähtötilanne	
Seutukaava/ Maakuntakaava	Voimassa oleva seutukaava on tehty vaiheittain ja viimeinen, täydentävä neljäs vaihekaava on vahvistettu 14.11.2000. Ympäristöministeriö on 5.4.2002 vahvistanut Itä-Uudenmaan maakuntakaavan 2000. Seutu- ja maakuntakaavayhdistelmässä asemakaava-alue on varattu taajamatoiminnoille, lähivirkistykselle ja retkeily- ja ulkoilualueeksi. Alueen pohjoispuolella on luonnonsuojelualue. Osa alueesta kuuluu lisäksi kaavan mukaan valtioneuvoston 5.1.1995 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen sekä pohjavesialueeseen. Uusi maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 12.11.2007 ja on vahvistettu 15.2.2010 ympäristöministeriössä mutta ei ole vielä lainvoimainen. Uudessa maakuntakaavassa aluevaraukset ovat säilyneet pääperiaatteiltaan samoina, mutta alueen pohjoispuolelle on lisäksi merkitty Natura 2000 verkostoon kuuluva aluevaraus ja arvokas geologinen muodostuma.
Yleiskaavat	Oikeusvaikutteisessa Söderkullan osayleiskaavassa (valt. hyv. 28.1.2002, KHO 25.1.2005) alue on pääsääntöisesti varattu asumiseen, lähivirkistykseen ja metsätalouteen. Kaava-alueen pohjoispuolella on suojelualuemerkintä. Alueella ja sen läheisyydessä on myös useita suojelukohteita. Valtuusto hyväksyi yleiskaavaehdotuksen (Sipoon yleiskaava 2025) 15.12.2008 § 108. Yleiskaava ei vielä ole lainvoimainen.
Asemakaavat	Alueella on voimassa Söderkulla, Hansas asemakaava ent. rakennuskaava (vahvistettu 14.3.1994) ja Hansas I asemakaavanmuutos ent. rakennuskaavanmuutos (kunnanhallitus 29.8.1995). Alueen nykyinen maankäyttö on pääosin asemakaavan mukaista. Liite 1.
Rakennus- ja toimenpidekielto	Alueella on voimassa rakennuskielto 4.6.2011 saakka koskien kortteleita 061-065, 069, 066, 070 ja 074-076. Rakennuskieltoa jatkettaneen asemakaavatyön valmistumisen ajaksi.
Suunnittelun tarkoitus ja tavoitteet	Maankäyttö- ja rakennuslain 51 §:n mukaan asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys tai maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Hansas II asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on tarkastaa alueella voimassa olevan asemakaavan ajantasaisuus ja osoittaa uusia alueita asuinrakentamiselle siihen liittyvine katu- ja viheraluevarauksineen sekä yleisten rakennusten varauksineen. Asemakaavatyössä panostetaan vuorovaikutukseen eri tahojen, mm. asukkaiden, yrittäjien ja alueen ympäristössä toimivien yhdistysten kanssa. Kaavaratkaisulla pyritään luomaan edellytykset rakennetun ja muun ympäristön kannalta toimivalle ja hyvälle ratkaisulle.

	Rakentamista tullaan ohjaamaan ympäristö ja maisema huomioon ottaen. Uudisrakentaminen ja tiet suunnitellaan siten, että ne täydentävät olemassa olevaa rakennuskantaa ja rakennetta. Maisema- ja luonnonarvoja vaalitaan ottamalla erityisesti huomioon alueen suojelutavoitteet ja virkistysmahdollisuudet. Erityisesti huomioidaan alueen sijaitseminen osittain valtakunnallisesti merkittävässä kulttuurihistoriallisessa Sipoonlahden kulttuurimaisemassa. Hansas II asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksyminen ja voimaantulo kumoaa alueelle aiemmin vahvistetut asemakaavat (ent. rakennuskaavat).
Kaavan vaikutusten arviointi	Asemakaavan laadinnan yhteydessä selvitetään kaavan toteutuksen ympäristövaikutukset Maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla. MRL 9 §:n mukaan ”kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.” MRA 1 §:n perusteella ”selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset: ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön; maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon; kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin; alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen; kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.” Ympäristövaikutuksia selvitetään suunnittelun eri vaiheissa. Asemakaavaluonnoksen ja asemakaavaehdotuksen vaikutusten arviointia täsmennetään. Alueella on arvokasta paikallista kulttuuriperintöä erityisesti Hansaksentien varrella. Alue kuuluu myös osittain valtakunnallisesti arvokkaaseen Sipoonlahden kulttuurimaisemaan (VAT-alue) joka on arvokas myös maakunnallisella ja paikallisella tasolla. Alueen läheisyydessä toimineen maatalouskoulun ansiosta alueella on vielä nähtävissä rippeitä erikoisesta puustosta. Alueella on myös muutamia muinaisjäännöksiksi luokiteltuja vesimyllyn jäänteitä. Alueelta on tehty luontoselvitys vuonna 2007. Luontoselvityksessä kaava-alueen pohjoisosasta on rajattu ehdottomasti säilytettävät, arvokkaat ja säilytettäväksi suositeltavat alueet. Selvityksessä on tarkasteltu alueen kasvi- ja lintulajisto, sekä liitooravat. Kaava-alueen pohjoispuolelta on Sipoon alueelta vuonna 2006 tehdyssä lepakkoselvityksessä havaittu saalistamassa vesisiippoja, viiksisiippoja/isoviiksisiippoja ja pohjanlepakoita. Alueen pohjoispuolella on myös Natura 2000 verkostoon kuuluva alue. Aluetta pohjoisessa rajaava 110 kV voimalinja rajoittaa osaltaan alueen hyödyntämistä.
Osalliset ja muut valmisteluun tai päätöksentekoon osallistuvat	Maankäyttö- ja rakennuslain 62§ mukaan ”Kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. **Alustavan tarkastelun perusteella osallisia ovat:** • maanomistajat ja ympäristön asukkaat • paikkakunnalla toimivat yhdistykset, järjestöt ja yritykset, joiden toimialaa kaavassa käsitellään • Kunnan hallintokunnat; Maankäyttö- ja ympäristöpalvelut**,** Kuntatekniset palvelut**,** Pelastustoimi, sivistysosasto • Viranomaiset; Uudenmaan ympäristökeskus, Itä-Uudenmaan liitto, Porvoon museo (museoviranomainen), Uudenmaan tiepiiri • ja muut joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa

	Luottamuselimet kunnanvaltuusto, -hallitus, kaavoitusjaosto **Kunnan kaavoituksesta vastaava organisaatio** Kehitys- ja kaavoituskeskus
Työvaiheet ja alustava aikataulu	1. Asemakaavan muutoksen vireille tulosta kuulutetaan kunnan virallisissa ilmoituslehdissä Sipoon Sanomat ja Borgåbladet, 6.11.2008 2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 6.11.2008 (päivitetty 11.12.2008, 2.4.2009, 18.6.2009, 23.9.2009, 27.1.2010, 16.2.2010, 28.4.2010) 3. Kaavoituksen perusselvitykset, syksy 2008/ talvi 2009 4. Asukaskysely kevät 2009 5. Viranomaisneuvottelu, 24.4.2009 6. I tiedotus- ja keskustelutilaisuus (ideointia), 28.4.2009 7. Kaavaluonnoksen laatiminen ja sen vaikutusten arviointi, kevät/kesä 2009 8. Maankäyttö ja rakennuslain 62 § mukaisesti kaavaluonnos oli alustavasti nähtävillä, 8.10.- 6.11.2009. 9. II tiedotus- ja keskustelutilaisuus (keskustelua kaavaluonnoksesta), 22.10.2009 10. Lausuntojen ja mielipiteiden käsittely, syksy 2009 11. Kaavaehdotuksen laatiminen, syksy 2009 12. Kaavoitusjaosto ehdottaa (27.1.2010 § 127) kunnanhallituksen hyväksyvän kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtäville 13. Maankäyttö ja rakennuslain 65§ mukaisesti kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 4.3–7.4.2010 kunnanhallituksen päätöksen (16.2.2010 § 46) mukaisesti. 14. Lausuntojen ja muistutusten käsittely, kevät 2010 15. Kunnanhallitus käsittelee tarkistetun asemakaavaehdotuksen kevät 2010 16. Kunnanvaltuusto hyväksyy asemakaavan ja asemakaavan muutoksen kevät 2010 Kaavoituksen etenemisestä tiedotetaan Sipoon kunnan internetsivuilla www.sipoo.fi sekä seuraavissa lehdissä: Sipoon Sanomat ja Borgåbladet. Kaavahankkeesta järjestetään myös yleisötilaisuuksia, joissa keskustellaan kaavan sisällöstä sekä esitellään kaavaluonnoksia ja kaavaan liittyviä selvityksiä.
Osallistuminen ja vuorovaikutus	Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävänä 6.11.2008 alkaen Kuntalassa sekä Sipoon kotisivuilla ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Mahdolliset huomautukset osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisällöstä on toimitettava ennen kaavaehdotuksen nähtävillä oloa osoitteella Sipoon kunta, kehitys- ja kaavoituskeskus, PL 7, 04131 Sipoo. Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteitään ja näkemyksiään yllä mainittuun osoitteeseen tai suoraan kaavan valmistelijoille. Saatu palaute otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Mielipiteitä ja muistutuksia voi esittää myös kaavan ollessa myöhemmin sekä alustavasti että julkisesti nähtävillä. Osalliset voivat antaa ehdotuksia alueen kehittämisestä ja rakentamisesta myös sähköpostitse.
Valmistelusta vastaa	Lisätietoja asemakaavasta ja sen valmistelusta antaa maankäyttöpäällikkö Matti Kanerva s-posti: etunimi.sukunimi@sipoo.fi. Postiosoite: Sipoon kunta, Kehitys- ja kaavoituskeskus, PL 7, 04131 Sipoo. Käyntiosoite: Kuntala, Iso Kylätie 18, Sipoo (Nikkilä).

sipoo
sibbo

Kehitys- ja kaavoituskeskus / Utvecklings- och planläggningscentral

VIRANOMAISNEUVOTTELUN KOKOUSMUISTIO
Hansas II, Söderkulla

Aika	24.4.2009 klo 12.00 – 14.25 Kokous käsitti neljän eri kaavahankkeen viranomaisneuvottelut
Paikka	Uudenmaan ympäristökeskus, kokoushuone Limppu
Läsnä	Jussi Heinämies, Uudenmaan ympäristökeskus, puheenjohtaja Mikko Aho, Sipoon kunta Sirkku Huisko, Sipoon kunta Nina Juolahti, Sipoon kunta Jarkko Lyytinen, Sipoon kunta Hannu Palmén, Uudenmaan tiepiiri Henrik Wager, Porvoon museo Tomi Pursiainen, Itä-Uudenmaan pelastuslaitos Virva Korkeamäki, Sipoon kunta (pöytäkirjanpitäjä)

Käsitellyt asiat

1. Kaavahankkeen esittely

- Sirkku Huisko esitteli Hansas II-hanketta ja sen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa.
- Tavoitteena on vanhan asemakaavan päivitys, sen kuntatekninen toteuttaminen olisi kallis ja hankala.
- Alueelle on tehty luontoselvitykset kahdessa osassa: ensin vanhan osalle ja nyt laajennusalueelle. Alueen koillisosassa on tervaleppälehtoalue. Lepakoita on Pilvijärven ympäristössä, mutta kaava-alueella ei ole todettu yhdyskuntia. Liito-oravista ei ole ollut havaintoja ainakaan vuosina 2006-7. Kaava-alueen pohjoispuolella on luonnonsuojelualue sekä Natura-alue.
- Kaava-alueen pohjoispuolella, osin kaava-alueella, on geologisesti merkittävä kallioalue.
- Hansaksen alue näkyy jo Kuninkaan kartastossa 1700-luvulta. Kulttuurihistoriallisesti merkittävä on Hansaksentie.
- Asukaskysely on tehty alueella vuoden 2009 alussa.
- Alustavissa suunnitteluperiaatteissa on lähdetty siitä, että alueelle tulee noin 200 uutta asukasta eli 50–60 tonttia pientaloille, myös rivitalojen/kytkettyjen pientalojen mahdollisuutta tutkitaan.

2. Itä-Uudenmaan liiton kirjalliset kommentit (Oskari Orenius)

- Alue sijaitsee maakuntakaavan taajamatoimintojen alueella ja edistää maakuntakaavan toteutumista.
- Erityistä huomiota on kiinnitettävä alueen suunnittelussa Sipoonjoen valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen, joka on osoitettu maakuntakaavassa merkinnällä: kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, valtakunnallisesti merkittävä (ma/v).
- Asemakaava-alueella sijaitseva geologisesti arvokas muodostuma ja luonnonsuojelualueet (SL) sekä Natura-2000-alue tulee ottaa huomioon ja mahdollisia vaikutuksia ko. alueisiin arvioitava huolellisesti.

Postiosoite PL 7 04131 SIPOO
Postadress PB 7 04131 SIBBO
Katuosoite Iso Kylätie 18 04130 SIPOO
Gatuadress Stora Byvägen 18 04130 SIBBO
Vaihde Växel (09) 235 31 Fax (09) 2353 6209

- Itä-Uudenmaan kokonaismaakuntakaavan maakuntavaltuuston hyväksymispäivämäärä on 12.11.2007.

3. Uudenmaan tiepiiri

- Liittymän sijaintikartta suurennoksena tulee toimittaa tielaitokselle.
- Kysymykseen kevyenliikenteen väylästä Söderkullan keskustaan hän totesi sen olevan tielaitoksen hankelistalla melko alhaalla ja että tielaitoksella ei ole osoittaa rahaa sen rakentamiseen.
- Tieliikenteen nopeusrajoitusten määrittelyä ollaan kehittämässä nykyisestä, uudessa mallissa on eri vyöhykkeitä.
- Kaavahankkeessa tulee huomioida julkisen liikenteen tarpeet, kuten pysäkit busseille.

-

4. Porvoon museo

- Henrik Wager otti kantaa alueen suojelutarpeisiin. Söderkullan osayleiskaavaan on laadittu inventointi, jota voisi käyttää pohjana.
- Alueella olevat vesimyllyt tulee merkitä SR-merkinnällä. Museoviraston arkeologiaosastolta voisi pyytää lausunnon puromyllyistä asemakaavan laatimisen yhteydessä.
- Hansaksentien korkeusasema, leveys ja päällystemateriaali tulee tutkia, oleellista on että tien linjaus ja korko säilyy. Päällystämisessä olisi hiekka luonteva tai seuraavana vaihtoehtona öljysora tai muu kevyt päällyste.
- Tulee ottaa huomioon uudisrakentamisen seurustelu vanhan ja olemassa olevan rakentamisen kanssa. Tätä voisi ohjata vaikkapa rakentamistapaohjeilla.
- Kaavan liiteaineistoksi voisi laatia teemakartan rakennuskulttuurista.
- Porvoon museolta tulee pyytää kommentit myös tiesuunnitelmiin.

5. Uudenmaan ympäristökeskus

- Jussi Heinämies ehdotti, että OAS:iin kuvataan tarkemmin oikeusvaikutteisen maakuntatakaavan MA-rajaus sekä otetaan uudesta maakuntakaavasta Natura 2000-alueen rajaus.
- Geologinen muodostuma tulee huomioida.
- Suunnittelun tavoitteet valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön osalta eivät oikein käy ilmi OAS:ista.
- Osallisten luetteloon tulee lisätä Itä-Uudenmaan liitto, Porvoon museo ja Uudenmaan tiepiiri.

6. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

- Tielaitos pitää tielinjausta jossa päästään kohteeseen kahdelta suunnalta hyvänä, koska se lyhentää toiminta-aikoja.

29.4.2009 / Virva Korkeamäki

HANSAS II

ASUKASYHTEISTYÖ KEVÄT 2009
INVÅNARSAMARBETE VÅREN 2009

YHTEENVETO
SAMMANDRAG

26.05.2009

Sirkku Huisko
Barbro Lindström

Sipoon kunta
Kehitys- ja kaavoituskeskus
Sibbo kommun
Utvecklings- och planläggningscentralen

JONDANTO

Hansaksen alue sijaitsee Söderkullassa, Etelä-Sipoossa. Alue on osa Massbyn kylää. Alueelle ollaan laatimassa asemakaavaa ja asemakaavan muutosta.

Hansas II asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on tarkastaa alueella voimassa olevan asemakaavan ajantasaisuus ja toteutettavuus, sekä osoittaa uusia alueita asuinrakentamiselle siihen liittyvine katu- ja viheraluevarauksineen ja yleisten rakennusten varauksineen. Osa alueen kortteleista (061-065, 069, 066, 070 ja 074-076) on tällä hetkellä rakennuskiellossa asemakaavan laatimista varten.

Alueen läpi kulkee vanha Hansaksentie, jonka ympäristö kertoo alueen pitkälle ulottuvasta historiasta. Hansaksentien miljöö luo alueelle omaleimaisuutta, jonka vaaliminen on eduksi koko alueelle. Omakotitalovaltainen Hansas on miellyttävä asuinalue, jonka kehittäminen vanhaa kunnioittaen on hyvä suunnittelun tavoite.

Historiallisen ulottuvuuden lisäksi Hansaksen alueen vahvuuksia ovat hieno sijainti sekä luonnon- että kulttuurimaiseman välittömässä tuntumassa. Virkistysmahdollisuudet ovat erinomaiset ja vaihtelevuus näkyy alueella myös rikkaina kasvupaikkoina ja monipuolisena kasvillisuutena. Myös palvelut ovat kohtuullisen matkan päässä Söderkullan keskustassa. Alueella on päiväkoti, mutta muut palvelut esimerkiksi kaupalliset palvelut haetaan kokonaisuudessaan Söderkullan keskustasta tai kauempaa.

Alueella on rakentamisen näkökulmasta myös paljon haasteita kuten maastonmuodot ja voimalinja. Muun muassa näiden asettamat rajoitteet tulee huolella huomioida suunnittelussa.

Alueen asemakaavatyössä panostetaan vuorovaikutukseen eri tahojen, mm. asukkaiden, yrittäjien ja ympäristössä toimivien yhdistysten kanssa. Kaavaratkaisulla pyritään luomaan edellytykset rakennetun ja muun ympäristön kannalta toimivalle ja hyvälle ratkaisulle.

INLEDNING

Området Hansas II är beläget i Söderkulla i södra Sibbo och är en del av Massby. En detaljplan och detaljplaneändring utarbetas för närvarande för området.

Syftet med detaljplanen och detaljplaneändringen för Hansas II är att undersöka tidsenligheten av den gällande detaljplanen samt anvisa nya områden för bostadsbyggande med anslutande gatu- och rekreationsområden samt reserveringar för allmänna byggnader. En del av kvarteren (061-065, 069, 066, 070 och 074-076) på området är belagda med byggförbud medan detaljplanen utarbetas.

Genom området går den gamla Hansasvägen, vars omgivning berättar om områdets historia som sträcker sig långt tillbaka i tiden. Hansasvägen ger området en särprägel som det lönar sig att värna om. Hansas är ett trevligt, egnahemshuspräglat bostadsområde som bör planeras och utvecklas genom att respektera det gamla.

Utöver den historiska dimensionen utgör det fina läget och närheten till ett natur- och kulturlandskap områdets styrkor. Rekreationsmöjligheterna är ypperliga och föränderligheten syns på området både som rika växtplatser och mångsidig vegetation. Även tjänsterna är belägna på ett rimligt avstånd i Söderkulla centrum. Det finns ett daghem på området, men de övriga tjänsterna såsom administrativa tjänster måste i sin helhet skaffas i Söderkulla centrum eller längre borta.

Med tanke på byggandet erbjuder området många utmaningar såsom terrängformationer och en kraftlinje. Restriktioner beträffande dessa måste noggrant beaktas i planeringen.

Områdets detaljplanearbete satsar på växelverkan mellan olika instanser, bl.a. invånare, företagare och föreningar som är verksamma i omgivningen. Med planlösningar försöker man skapa förutsättningar för en fungerande och god lösning beträffande den byggda och övriga miljön.

ASUKASYHTEISTYÖ

Asukaskysely

Hansaksen asukaskysely järjestettiin keväällä 20.2.-20.3.2009 välisenä aikana. Kyselylomake lähetettiin kaava-alueen ja lähiympäristön 105 taloudelle ja maanomistajille. Vastausprosentti oli 32 %. Kyselyn avulla saatiin arvokasta pohjatietoa alueen asukkaiden kokemista alueen vahvuuksista ja heikkouksista, sekä alueella koetuista ongelmista. Lyhyt yhteenveto vastauksista on koottu tähän raporttiin.

Hansaksen asukasyhdistys

Syksyn 2008 ja talven 2009 aikana on tehty yhteistyötä Hansaksen asukasyhdistyksen kanssa. Yhdistyksen edustajien kanssa järjestettiin mm. kävely alueella, jossa kartoitettiin alueella koettuja ongelmia ja toiveita. Lisäksi kaavoittaja Sirkku Huisko osallistui yhdistyksen kokoukseen, jossa keskusteltiin Hansaksen alueen kehittämisestä.

Asukastilaisuus

Hansaksen asemakaavan ensimmäinen asukastilaisuus järjestettiin 28.4.2009 Hansas-talolla. Tilaisuuden kahvituksesta vastasi Hansaksen asukasyhdistys. Tilaisuuteen osallistui 40 alueen kaavoitustyöstä kiinnostunutta. Tilaisuudessa esiteltiin kaavahankkeen selvitys- ja lähtötietoaineistoa. Ryhmätöissä keskusteltiin, ja kerättiin kartoille ajatuksia alueen kehittämisestä. Ryhmätöiden pohjana toimivat kyselystä saadut ideat ja ajatukset. Ryhmätöiden tulokset on koottu tähän raporttiin.

INVÅNARSAMARBETE

Invånarenkät

En invånarenkät om Hansas genomfördes under våren 20.2-20.3.2009. Frågeformuläret skickades till 105 hushåll och markägare på planområdet och i närområgivningen. Svarsprocenten var 32 procent. Med hjälp av enkäten erhölls värdefull bakgrundsinformation om vad invånarna upplever som områdets styrkor och svagheter samt vad de upplever som problem. Ett kort sammandrag av svaren finns i anslutning till denna rapport.

Hansas invånarförening

Under hösten 2008 och vintern 2009 bedrevs samarbete med Hansas invånarförening. Med representanter från föreningen ordnades bl.a. en rundvandring på området där problem och önskemål om området kartlades. Dessutom deltog planläggare Sirkku Huisko i föreningens möte där utvecklingen av Hansasområdet diskuterades.

Invånarmöte

Det första invånarmötet om Hansas detaljplan ordnades 28.4.2009 på Hansas föreningshus. Hansas invånarförening stod för kaffeserveringen. I mötet deltog 40 personer som var intresserade av planläggningsarbetet på området. Vid mötet presenterades planens utrednings- och utgångsmaterial. Man diskuterade och samlade tankar om områdets utveckling som överfördes på kartor. Idéer och tankar som kommit fram i enkäten utgjorde grunden för grupparbetena. Resultaten av grupparbetena finns sammanfattade i denna rapport.

ASUKASKYSELYN KOOSTE / SAMMANDRAG AV INVÅNARENKÄTEN

Taustatiedot
Ohessa on kooste vastaajien taustatiedoista. Tiedot on ilmoitettu prosentteina kokonaisvastaajista.

Bakgrundsuppgifter
Nedan finns en sammanfattning av respondenternas bakgrundsuppgifter. Uppgifterna är angivna i procent av det totala antalet respondenter.

Sukupuoli / Kön

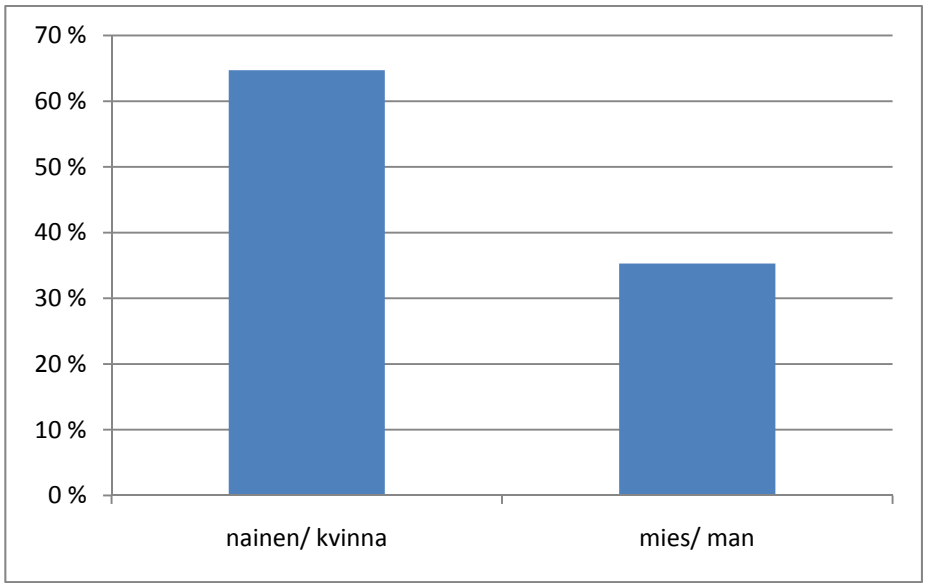

Äidinkieleni on / Mitt modersmål är

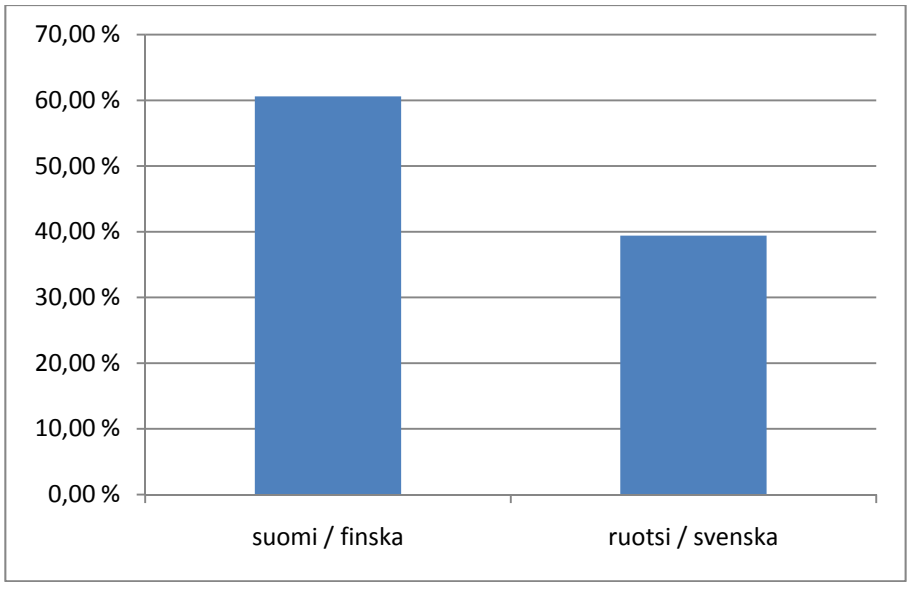

Ikäni on / Min ålder är

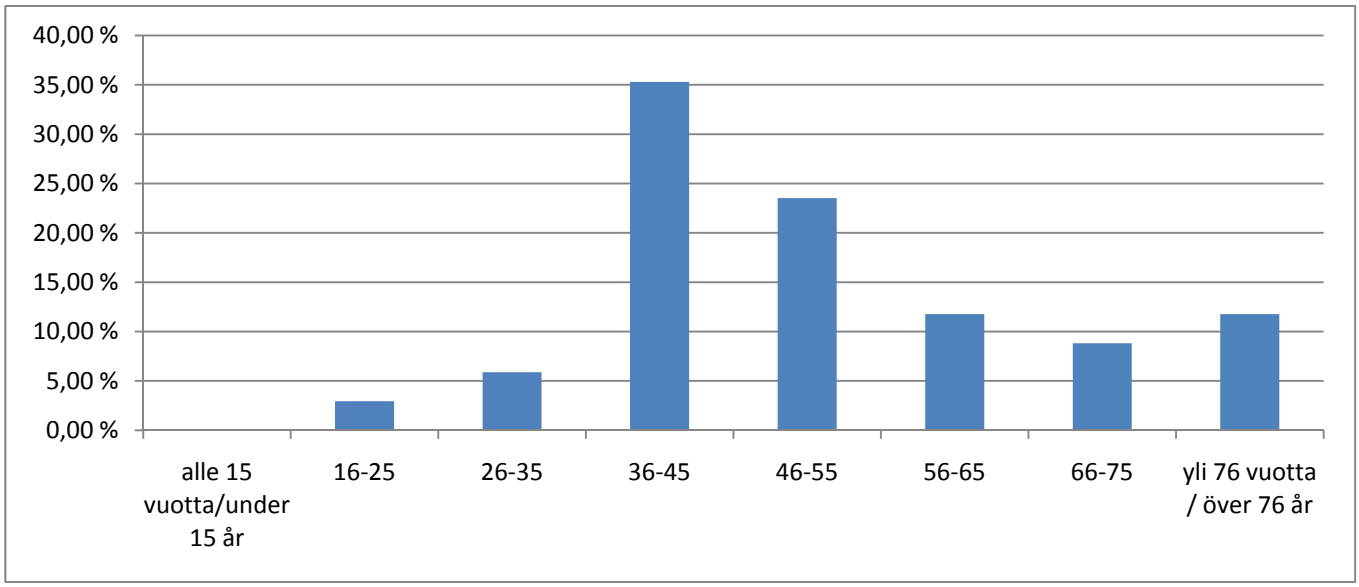

Perhesuhteet / Familjeförhållanden

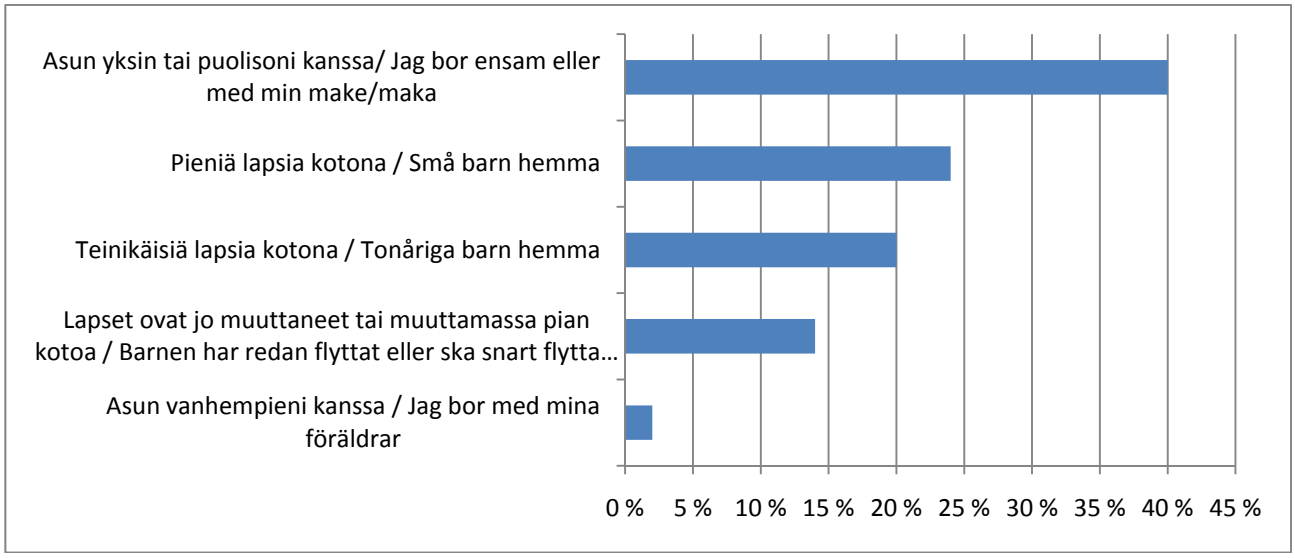

Hansas on minulle... / Hansas är för mig...

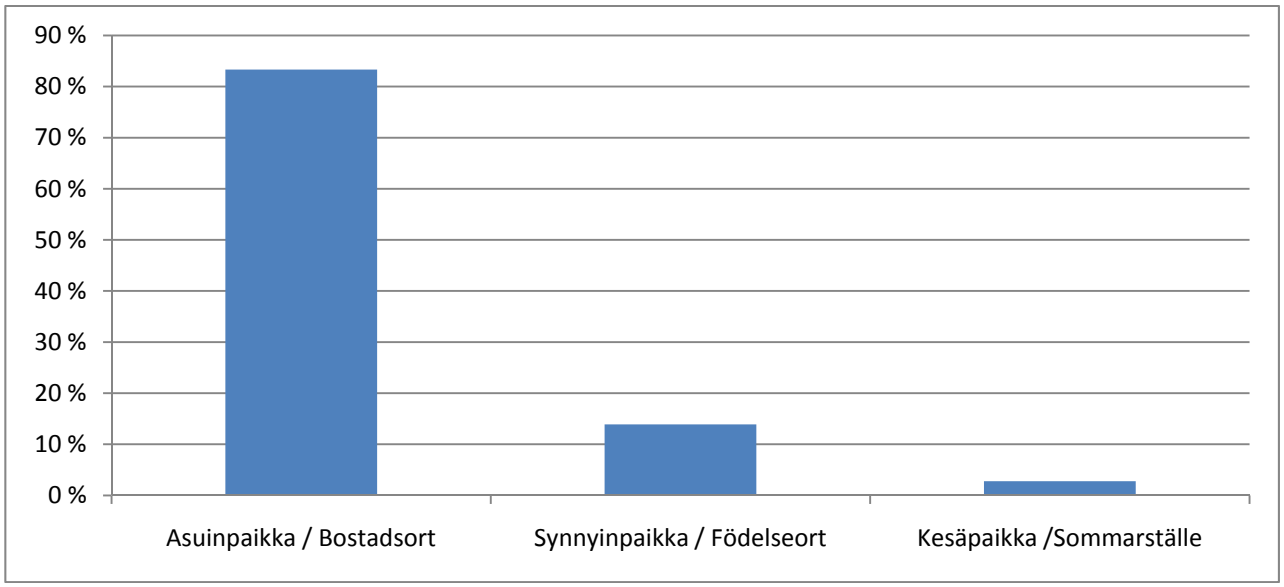

Asumismuotoni on / Min boendeform är

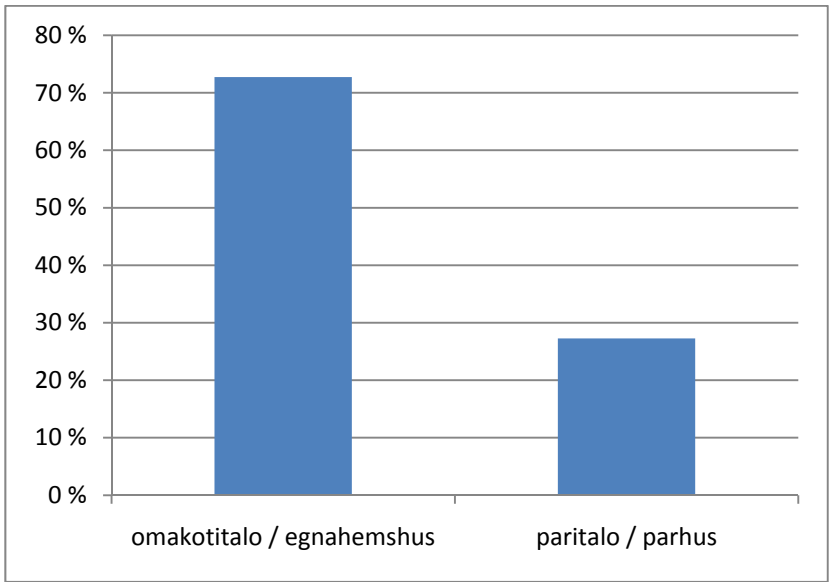

Mitä ominaisuuksia arvostat asuinympäristössä yleensä?/ Vilka egenskaper värdesätter du i boendemiljön i allmänhet?

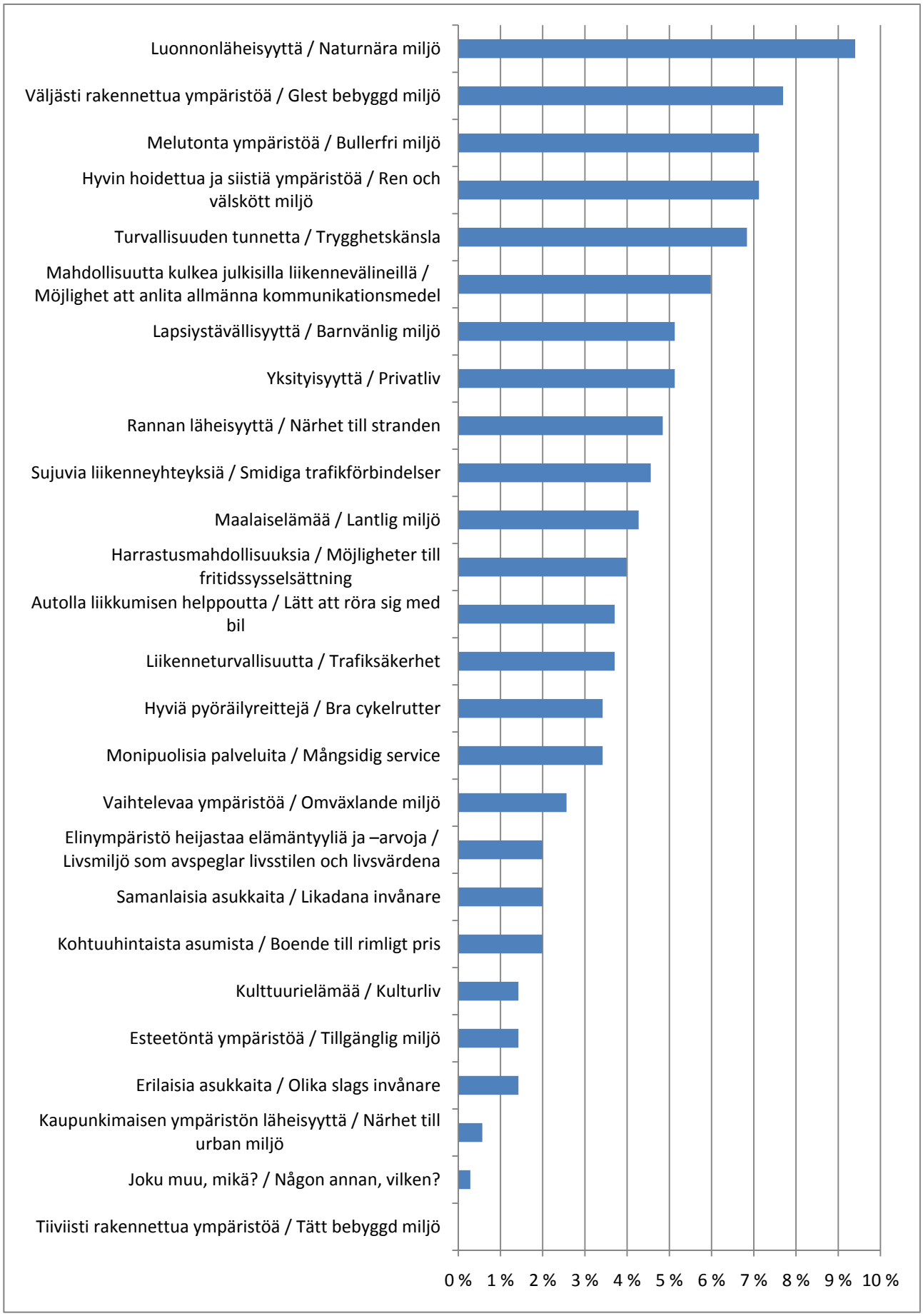

KOOSTE VASTAUKSISTA

Oheen on koottu lyhyesti esiin nousseita teemoja ja ajatuksia.

SAMMANDRAG AV SVAREN

Nedan finns ett kort sammandrag av teman och tankar som lyfts fram.

Millaisena asuinpaikkana koet Hansaksen? / Hur ser du på Hansas som boplats?

Suurimmaksi osaksi pidettiin rauhallisena, lapsiystävällisenä ja turvallisena alueena. Alue koetaan myös luonnonläheisenä ja viihtyisänä. Oltiin myös sitä mieltä että aluetta on osittain pilattu. / Till största delen tyckte respondenterna att området är lugnt, barnvänligt och tryggt. Området upplevs också som naturnära och trivsamt. Respondenterna var också av den åsikten att området delvis är förstört.

Minkä koet alueella arvokkaana? / Vad upplever du som värdefullt på området i nuläget?

- Rauhallisuus ja luonnonläheisyys / Fridfullhet och närhet till naturen
- Ulkoilualueet helposti tavoitettavissa / Friluftsområdena är lättillgängliga
- Väljä rakentaminen / Gles bebyggelse
- Pilvijärven läheisyys / Närhet till Molnträsk
- Palvelut lähellä / Servicen nära
- Söderkullan kartano / Söderkulla gård
- Hansaksentie / Hansasvägen
- Vita Villan / Vita Villan
- Yhteisöllisyys / Gemenskap
- Historia / Historien

Minkä koet alueella haitallisena? / Vad upplever du som skadligt på området i nuläget?

- Tiivis rakentaminen / Tät bebyggelse
- Vähäinen valaistus / För lite belysning
- Liikennejärjestelyt ja huonokuntoiset tiet / Trafikarrangemangen och vägar i dåligt skick
- Autojen nopeudet / Bilarnas hastighet
- Söderkullantieltä tuleva melu / Bullret från Söderkullavägen
- Lisääntynyt levottomuus / Ökad orolighet
- Alueen keskeneräisyys / Halvfärdigt område

Mitä kehittämistarpeita alueella on (palvelut, liikenne, virkistys, jne.)? / Vilka utvecklingsbehov finns det på området (service, trafik, rekreation, osv.)?

Moni toivoo parempia bussiyhteyksiä, parempaa valaistusta ja liikenneturvallisuutta. Lisää kauppoja ja ravitsemusalan palveluita kaivataan. Kartanon alueelle halutaan penkkejä yleiseen käyttöön. Leikkipuisto viihtyisämmäksi, uusi koirapuisto, nurmi- ja tenniskenttä. Teiden ja pyörätien kunto (osa asfaltoimatta) parannettava ja pyörätie Nikkilään olisi tarpeen. Oltiin sitäkin mieltä että ei ole kehittämistarpeita. / Många önskar bättre bussförbindelser, bättre belysning och trafiksäkerhet. Flera butiker och mera service inom näringsbranschen önskas. På Söderkulla gårds område vill respondenterna ha bänkar för allmänt bruk. Trivsammare lekpark, ny hundpark, gräs- och tennisplan. Vägarnas och cykelvägens skick (en del oasfalterad) bör förbättras och cykelväg till Nickby skulle behövas. Respondenterna var också av den åsikten att området inte behöver utvecklas.

Mitkä ovat mielestäsi viihtyisimmät tai kauneimmat paikat alueella? / Vilka platser tycker du är de mest trivsamma eller de vackraste på området i nuläget?

- Söderkullan kartano / Söderkulla gård
- Pilvijärvi / Molnträsk
- Hansaksentie ja Hansaksentien vanhat rakennukset / Hansasvägen och de gamla husen längs den
- Kalliot / Bergen
- Puro Pilvijärveltä ja sen yhteydessä oleva ”räme” / Bäcken från Molnträsk och sumpmarken i anknytning till den
- Jokilaakso / Ådalen
- Oma piha / Den egna gården
- Metsät ja järvet / Skogen och sjöarna

Mitkä ovat mielestäsi epäviihtyisimmät tai rumimmat paikat alueella? / Vilka platser tycker du är de mest otrivsamma eller de fulaste på området i nuläget?

- Punaiset talot Hansaksenkaaren alussa ja Hansaksenkaaren alkupää / De röda husen vid början av Hansasbågen och Hansasbågens början

- Kuorma-autoyhtiön alue / Lastbilsföretagets område
- Hoitamattomat tienvierustat / Oskötta vägrenar
- Nuorisoseuran talo / Ungdomsföreningshuset
- Parakit Söderkullan kartanon alueella / Barackerna vid Söderkulla gård
- Leikipuisto / Lekparken
- Rumia paikkoja ei ole / Det finns inga fula områden

Mitkä ovat mielestäsi erityisiä vaaranpaikkoja? / Vilka platser tycker du är speciellt farliga?

Söderkullantien ja Uuden Porvoontien risteys sekä autojen ylinopeudet (hidasteita kaivataan) ja rekkaliikenne Hansaksentiellä, Hansaksenkaaren suora ja Hansaksenkaaren ja Hansaksentien risteys koetaan vaarallisimmaksi. Näkyvissä olevat kaapelit leikkipuistossa huolestuttavat. Pururadan lähellä oleva patoalue koetaan myös vaaranpaikaksi. Huolenaiheena on myös rivitalojen pysäköinti tienvarteen päiväkodin lähellä. / Korsningen av Söderkullavägen och Nya Borgåvägen samt bilarnas höga hastigheter (farthinder önskas) och långtradartrafiken på Hansasvägen, rakan på Hansasbågen och korsningen av Hansasbågen och Hansasvägen upplevs som farligast. De synliga kablarna i lekparken vållar oro. Dammområdet nära motionsbanan upplevs också som farligt. Ett orosmoment utgör också radhusens parkering längs vägkanterna vid daghemmet.

Mistä kohtaa avautuvat mielestäsi kauneimmat näkymät? / Var tycker du att de vackraste vyerna öppnar sig?

- Söderkullan kartanolle / Mot Söderkulla gård
- Näkymät kallioilta / Utsikten från bergen
- Hansaksentie / Hansasvägen
- Metsä / Skogen
- Pilvijärvi / Molnträsk
- Kalliot / Bergen
- Jokilaakso, puro, puisto, koko Hansaksen alue / Ådalen, bäcken, parken, hela Hansasområdet

Onko alueella vielä joitain muita paikkoja, jotka haluaisit nostaa esiin? / Finns det några andra platser på området som du skulle vilja framhäva?

Pilvijärveltä tuleva puro, ulkoilureitit sekä hyvät marjastus- ja sienestysmaasto, kallioinen maasto, Vita Villan, päiväkoti. / Bäcken som rinner från Molnträsk, friluftslederna samt fin bär- och svampterräng, bergig terräng, Vita Villan, daghemmet.

Minkälaiseksi toivoisit Hansaksen alueen kehittyvän? / Hur vill du att området Hansas II ska utvecklas i framtiden?

Enemmistö vastaajista haluaa alueelle väljästi rakennettuja pientaloja, jotta alue pysyy samantyyppisenä kuin nyt. Ulkoilualueiden tärkeyttä ei saa unohtaa kehityksessä. Yleisten alueiden siisteys. Vastaajien joukossa oli myös niitä jotka eivät halua alueelle lisää rakennuksia. / Majoriteten av respondenterna vill ha glest byggda småhus så att området förblir likartat. Vikten av friluftsområdena får inte glömmas i planeringen. Välskötta allmänna områden. En del av respondenterna ville inte att det skulle byggas mera på området.

Mitä palveluja tai toimintoja alueelta tai muualta Söderkullasta pitäisi mielestäsi tulevaisuudessa löytyä? / Vilka tjänster eller verksamheter tycker du att det bör finnas på området eller i Söderkulla i framtiden?

Ykköseksi ”toivelistalla” nousi parempia lääkäri/terveyskeskus palveluja. Seuraavina tulivat uimahalli, kunto/jumppasali sekä nuorisolle osoitettua paikkaa. Listalta löytyy myös mm. tennis/nurmikenttää, kahvila, ravintola, sekä elintarvikekauppoja että muita kauppoja, huoltoasema ja autonpesupaikka, pienvenelaituri, elokuvateatteri, videovuokraamo, optinen kaapeli. Peruspalveluita ei saa poistaa Söderkullasta. / Etta på ”önskelistan” är bättre läkar- och hälsocentraltjänster. Som följande kommer en simhall, en motions- och gymnastiksal samt en plats för ungdomar. På listan finns även bl.a. en tennis- och gräsplan, ett kafé, en restaurang, livsmedelsaffärer och andra butiker, en servicestation och en plats för biltvätt, en småbåtsbrygga, en biograf, videouthyrning, optisk kabel. Grundservicen måste finnas i Söderkulla.

Mitä pidät tärkeimpinä huomioitavina asioina alueen kehittämisessä? / Vad tycker du är det viktigaste i utvecklingen av området?

Väljää, ei liian tiivistä, matalaa rakentamista suositaan. Historian ja maalaismiljöön kunnioitusta sekä vanhojen asukkaiden ja rakennusten huomioon ottamista pidetään tärkeänä asiana alueen kehittämisessä. Alueen kehittämisessä tulisi myös huomioida rakennusten sijoitus maastoon sopiviksi. Ulkoilureittejä ei saa unohtaa suunnittelussa. Liikennesuunnittelussa tulisi painottaa autojen nopeuksia ja hidasteita tulisi lisätä alueella. Valaistusta on toivottu lisää. Julkista liikennettä on kehitettävä. Leikkipuisto tulisi siistiä ja tehdä viihtyisämmäksi. / Glest, inte för tätt, lågt byggande föredras. Respekt för historien och den lantliga miljön samt iakttagande av de gamla invånarna och husen anses viktigt vid utvecklingen av området. Vid utvecklingen av området bör även byggnadernas placering beaktas så att de passar i terrängen. Friluftslederna får inte glömmas i planeringen. Vid trafikplaneringen bör bilarnas hastigheter betonas och fler farthinder bör placeras på området. Mera belysning önskas. Kollektivtrafiken bör utvecklas. Lekparken bör snyggas upp och göras trivsammare.

Mitä mieltä olit tästä kyselystä? / Vad tyckte du om denna enkät?

Kysely sai paljon kiitosta, joskin myös epäiltiin että johtaako mielipiteet mihinkään ja otetaanko niitä ylipäätään huomioon. / Enkäten fick mycket beröm. Respondenterna undrade dock om åsikterna leder till något och om de över huvud taget beaktas.

Vapaa sana / Ordet är fritt

Kehittämiseen toivottiin malttia ja että alue tulisi tavallisille ihmisille. Söderkullaa toivottiin pysyvän väljänä maalaistyylisenä kun taas Nikkilää voitaisiin rakentaa tiiviimmin. Lounais-Sipoon menetykseen johtaneet toimenpiteet ihmetyttävät erästä vastaajaa. Kiitosta tuli myös hienosta alueesta. / Respondenterna önskade att utvecklingen ska ske lugnt och sansat och att området är ämnat för vanliga människor. Respondenterna önskade att Söderkulla ska förbli glesbebyggt och lantligt, medan Nickby kunde bebyggas tätare. En respondent förundrade sig över åtgärderna som ledde till förlusten av sydvästra Sibbo. Respondenterna tackade även för ett fint område.

ASUKASTILAISUUS, RYHMÄTYÖN YHTEENVETO
INVÅNARMÖTE, SAMMANDRAG AV GRUPPARBETENA

Ryhmätöiden yhteydessä keskusteluun nousivat seuraavat näkökulmat ja ajatukset:
I samband med grupparbetet lyftes följande synpunkter och tankar fram:

- Hansaksentien päällystäminen pölyttömäksi esim. öljysoralla, kuitenkin niin että tien ilmettä ei muuteta. / Beläggning av Hansasvägen med t.ex. oljegrus så att vägen blir dammfri, dock så att vägens karaktär inte förändras.
- Ilmoitustaulu ekopisteen kohdalle / Anslagstavla vid ekopunkten
- Valaistusta Hansaksentielle ja leikkipuistoon toivottiin useassa ryhmässä / Många grupper önskade belysning på Hansasvägen och i lekparken.
- Hansaksenkaaren mutkiin hidasteita toivottiin useassa ryhmässä / Många grupper önskade farthinder i kurvorna på Hansasbågen.
- Tonttien väliset ”puistoväylät” auki / Öppna ”parkleder” mellan tomterna
- Leikkipuistoon makkaranpaistopaikka / Plats för korvgrillning i lekparken
- Pallokenttä ja lastenleikkipuisto ”uuden” kaaren pohjoispuolelle / Bollplan och lekpark för barn på norra sidan av den ”nya” bågen
- Hansaksenkaarta pitkin kevytliikennetie / Lättrafikled längs Hansasbågen
- Betonialueelle oma yhteys Söderkullantielle / Egen anslutning till Söderkullavägen för betongområdet
- Portaat Harubergetille / Trappor till Haruberget
- Tenniskenttä kartanon alueelle / Tennisplan på Söderkulla gårds område
- Ehdotettiin, että Hansaksenkaarta tulisi jatkaa niin että se jakautuisi kahteen osaan, vain huoltoajoyhteys. Ehdotettiin myös, että kujien, jotka lähtevät kaaresta, tulisi olla luontevia ja maastoon sopivia niin että liikenne itsestään jakautuisi kahteen suuntaan. / Det föreslogs att Hansasbågen förlängs med två förgreningar, endast servicetrafikförbindelse. Respondenterna föreslog också att gränderna, som börjar vid bågen, skulle vara naturliga och anpassade till terrängen så att trafiken självmant går i två riktningar.
- Söderkullantielle bussipysäkki olemassa olevien väliin / En busshållplats till mellan de befintliga busshållplatserna på Söderkullavägen
- Ekopisteen valaistusta ja liikennejärjestelyjen kuntoon laittamista toivottiin useassa ryhmässä / Många grupper önskade att belysningen och trafikarrangemangen vid ekopunkten iståndsätts
- Kun rakennetaan kevytliikenneväyliä niitä tulisi myös hoitaa ja pitää kunnossa / När lättrafikleder byggs bör de även skötas och underhållas.
- Kevytliikenneväylä Nikkilään Söderkullantietä pitkin. Söderkullantie on Vuosaaren sataman varatie, joten jatkossa liikenne isoilla autoilla voi lisääntyä, ainakin hetkellisesti. / Lättrafikled till Nickby längs Söderkullavägen. Då Söderkullavägen är en reservväg för Nordsjö hamn kommer trafiken med stora fordon att öka, åtminstone tillfälligt.
- Ulkoilutielle, joka johtaa Pilvijärvelle, toivottiin jonkinlaista päällystettä (ei asfalttia) / På friluftsleden, som leder till Molnträsk, önskades någon sorts beläggning (inte asfalt)
- Söderkullantien ja Hansaksentien risteyksen molemmille puolille pallo-, tenniskenttä (päiväkodin ja ekopisteen alapuolelle) / Boll- och tennisplan på båda sidorna av Söderkullavägens och Hansasvägens korsning (nedanför daghemmet och ekopunkten).
- Uudelle alueelle oma leikkipuisto ja ekopiste / Egen lekpark och ekopunkt på det nya området
- Puistojen kunnossapidosta pitää sopia jo suunnitteluvaiheessa ja kirjata suunnitelmiin / Underhållet av parkerna bör avtalas redan i planeringsskedet och antecknas i planerna.
- Koirapuistoja ei tarvita. Tarroja kaivattiin roskiksiin, johon saa laittaa koiranjätökset / Hundparker behövs inte. Det önskades att skräpkärl som är avsedda för uppsamling av hundavföring förses med klistermärken.
- Roska-astioita kaivattiin, toisaalta niitä ei myöskään haluttu. ”Roskajuttu” lähtee korvien välistä / Skräpkärl önskades, men å andra sidan vill man inte ha dem. ”Skräpkulturen” sitter mellan öronen.
- Nopeusrajoitus 50 km/h Hansas-talon kohdalle / En hastighetsbegränsning på 50 km/h vid Hansas föreningshus

Liitteenä 1 on yhteenveto ryhmätöissä esiin nousseista ideoista. / I bilaga 1 finns ett sammandrag av idéerna som kom fram i grupparbetena.

LIITE 1 / Bilaga 1

Yhteenveto ryhmätöissä tuotetuista kartoista. Numerot viittaavat oheiseen karttaan.
Sammandrag av kartorna som framställts i grupperna. Numren hänvisar till vidstående karta.

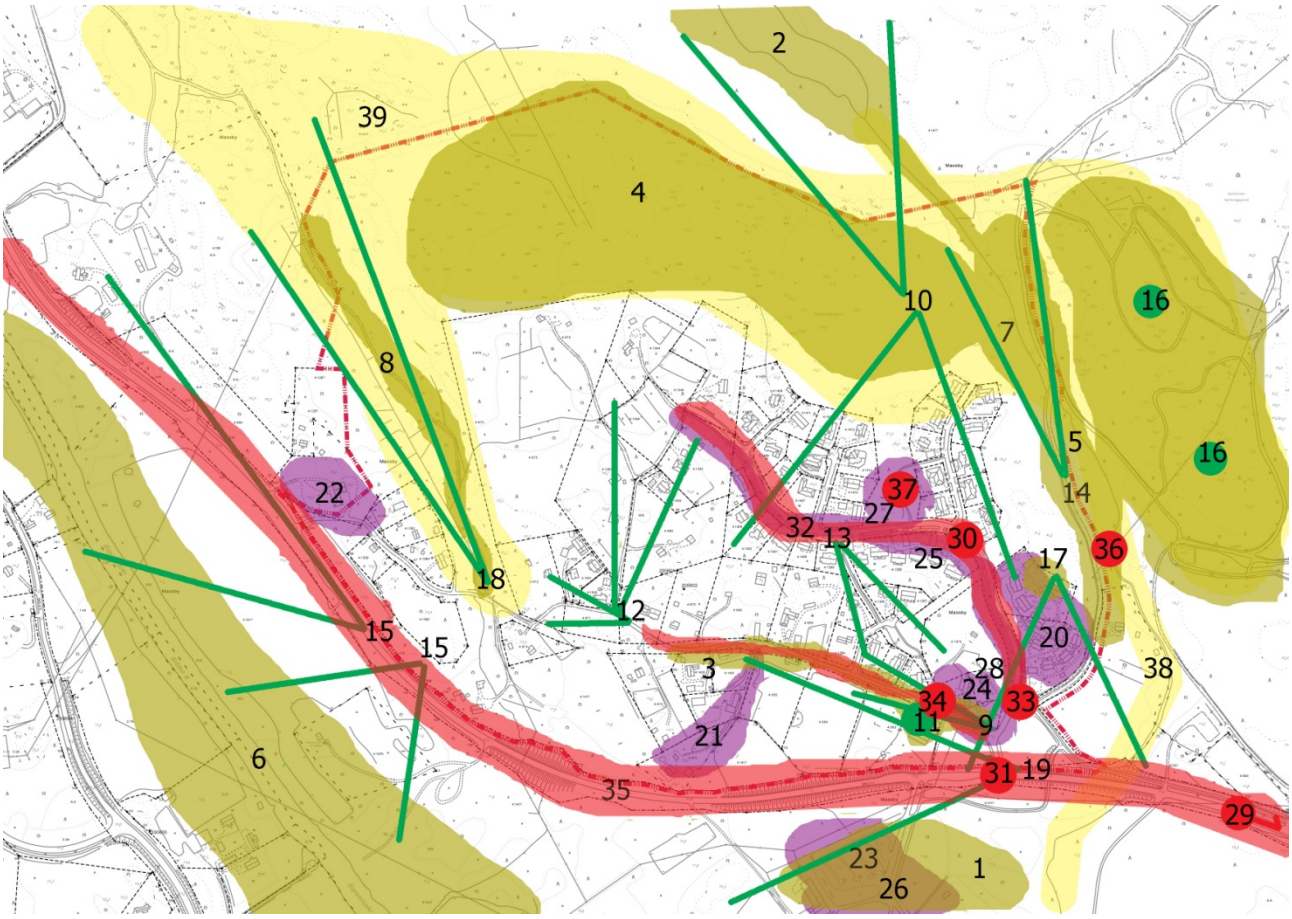

Kauniimmat paikat (vihreät alueet) / De vackraste områdena (gröna områden)

1. Söderkullan kartano ja kartanon näkyminen maisemassa / Söderkulla gård och dess synlighet i landskapet
2. Pilvijärven alue / Molnträskområdet
3. Hansaksentie vanhoine rakennuksineen / Hansasvägen med de gamla byggnaderna
4. Kalliot / Bergen
5. Puro Pilvijärveltä / Bäcken som rinner från Molnträsk
6. Jokilaakso / Ådalen
7. Rämealue Leskenlehdenkujan päässä / Sumpmarken i slutet av Tussilagogränden
8. Tie Pilvijärvelle / Vägen till Molnträsk

ja näkymät (vihreät näkymäsektorit ja pisteet) / och utsikterna (gröna utsiktssektorer och punkter)

9. Hansaksentien alku pk:sta päin / Hansasvägens början, sett från daghemmet
10. Metsässä kalliolta, kallioilta Pilvijärvelle, Leskenlehdenkuja 12 takana olevalta kalliolta / Från berget i skogen, från bergen mot Molnträsk, från berget bakom Tussilagogränden 12
11. Vita Villan
12. Hansaksentie ja Orvokkikujan kulmakohta, Orvokkikujan alue / Hörnet av Hansasvägen och Violgränden, området kring Violgränden

13. Sinikellonkujalle laskeutuva puro, Hansaksenkaari 18 / Bäcken som rinner mot Blåklocksgränden, Hansasvägen 18
14. Möträskintieltä avautuva lehtometsä / Lundskogen som öppnar sig från Möträskvägen
15. Söderkullantieltä länteen / Från Söderkullavägen västerut
16. Metsän lenkkipoluilta / Från motionsspåren i skogen
17. Hansaksenkaari 3-5 yläpihalta alas / Från övre gården neråt vid Hansasbågen 3-5
18. Luonnonpolku Pilvijärvelle ja metsä / Naturstigen till Molnträsk och skogen
19. Söderkullantieltä sekä Hansaksen alueelle että kartanoon päin / Från Söderkullavägen både mot Hansasområdet och mot gården

Rumimmat paikat (violetit alueet) / De fulaste områdena (lila områden)

20. Punaiset talot Hansaksenkaaren alussa ja Hansaksenkaaren alkupää / De röda husen i början av Hansasbågen och Hansasbågens början
21. Betoniautoalue, Timotejkuja / Betongområdet, Timotejgränden
22. Nuorisoseuran talo / Ungdomsföreningshuset
23. Parakit Söderkullan kartanon alueella / Barackerna på Söderkulla gårds område
24. Hansaksen päiväkoti ja risteys / Hansas daghem och korsningen
25. Hansaksenkaaren kävelytien reunukset / Kanterna på gångvägen längs Hansasbågen
26. Söderkullan kartano alue / Söderkulla gårds område
27. Hansaksen leikkipuisto / Hansas lekpark
28. pk:n vieressä oleva tönö / Rucklet bredvid daghemmet

Vaaralliset alueet (punaiset alueet ja pisteet) / Farliga områden (röda områden och punkter)

29. Söderkullantien ja Uuden Porvoontien risteys / Korsningen av Söderkullavägen och Nya Borgåvägen
30. Hansaksenkaaren ylitys mäen kohdalla / Övergången vid krönet på Hansasbågen
31. Söderkullantien ylitys / Söderkullavägens övergång
32. Hansaksenkaaren ylinopeudet, leikkipuiston ja rivarien välillä pitäisi olla parkkikielto / Överhastigheterna på Hansasbågen. Parkeringsförbud bör gälla mellan lekparken och radhusen.
33. Hansaksentien ja Hansaksenkaaren risteys jätepisteineen / Hansasvägens och Hansasbågens korsning inkl. ekopunkten
34. Hansaksentie ylinopeudet, varsinkin Sinikellonkujan kohdalla / Överhastigheterna på Hansasvägen, speciellt vid Blåklocksgränden
35. Nikkilään menevä tie, pyörätie puuttuu / Vägen mot Nickby, cykelväg saknas
36. Myllysillalle kaatunut puu / Träd som fallit på kvarnbron
37. Leikkipuiston sähköjohtotynkät / Elledningsändorna i lekparken

Esiin nostettavat alueet (keltaiset alueet) / Områden som bör lyftas fram (gula områden)

38. Puro Pilvijärveltä Sipoonjokeen (myllypuro?), aluetta voisi siistiä / Bäcken (kvarnbäcken?) som rinner från Molnträsk till Sibbo å, området kunde städas upp
39. Ulkoilureitit ja metsäalueet / Friluftslederna och skogarna

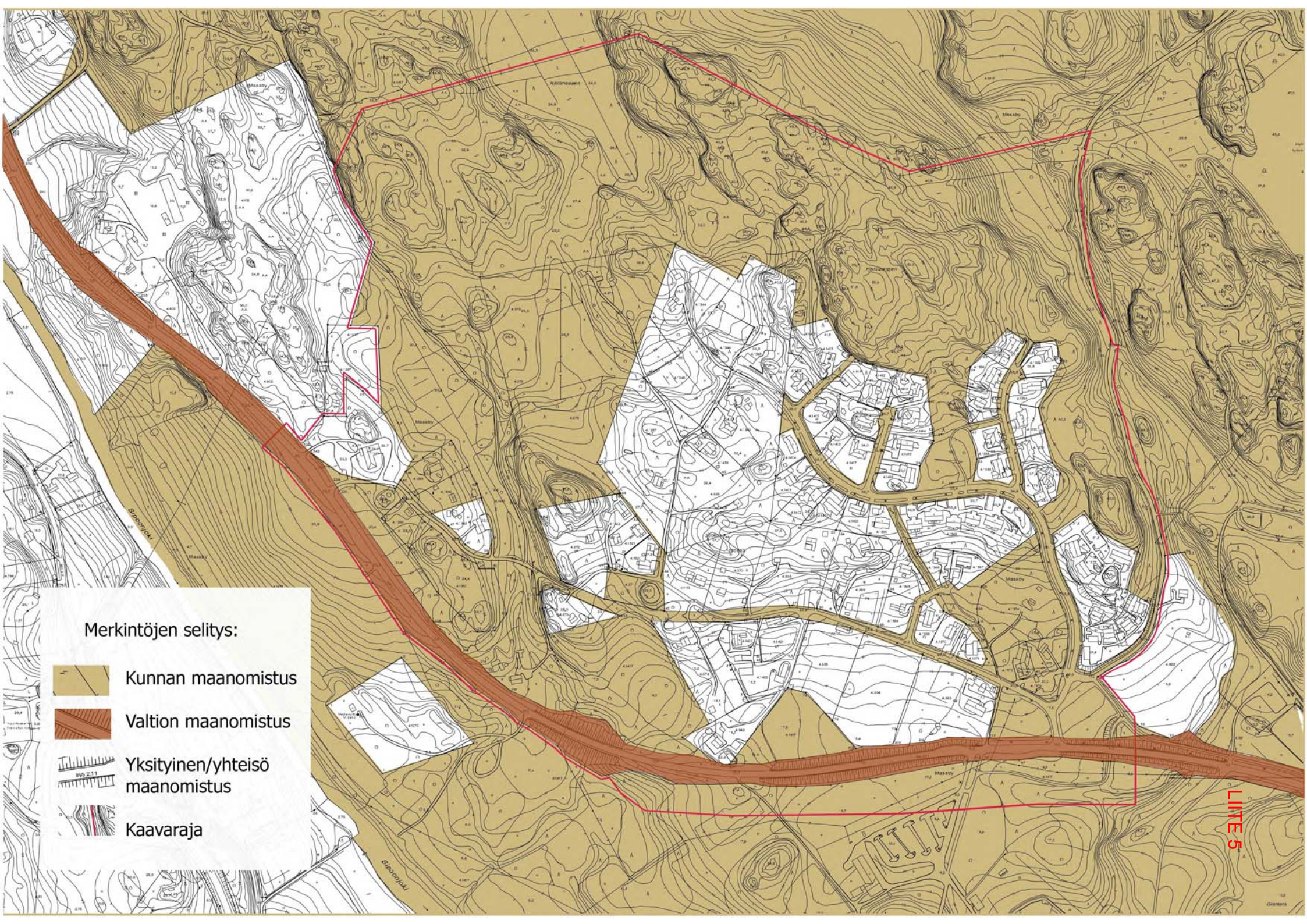
Merkintöjen selitys:
Kunnan maanomistus
Valtion maanomistus
Yksityinen/yhteisö maanomistus
Kaavaraja
LIITE 5

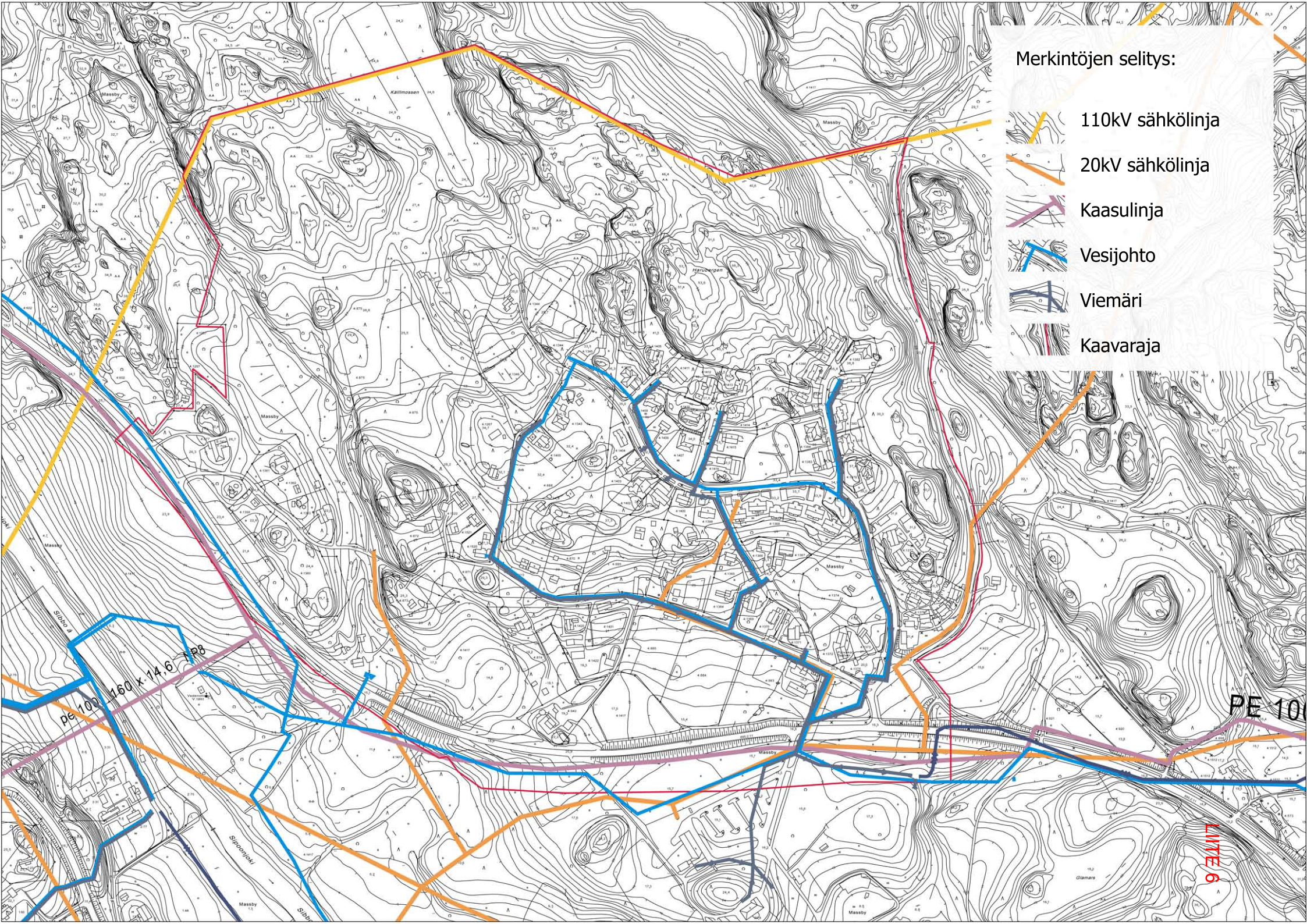
Merkintöjen selitys:
110kV sähkölinja
20kV sähkölinja
Kaasulinja
Vesijohto
Viemäri
Kaavaraja
PE 100 160 x 14,6 SDR11
PE 100
LIITE 6

Maa- ja kallioperäkartta

lähde geotieto.gtk.fi, 15.09.2009

LIITE 7

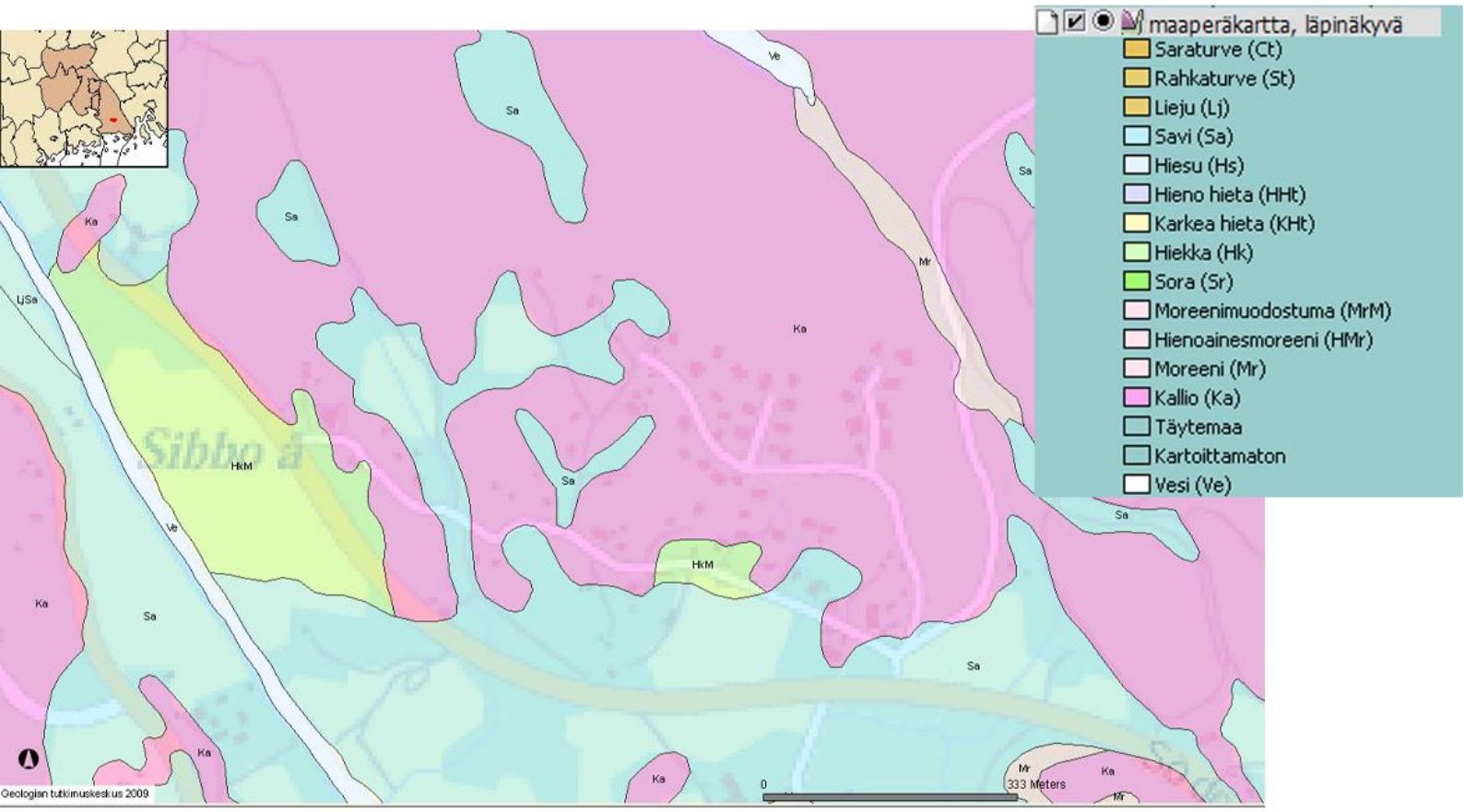

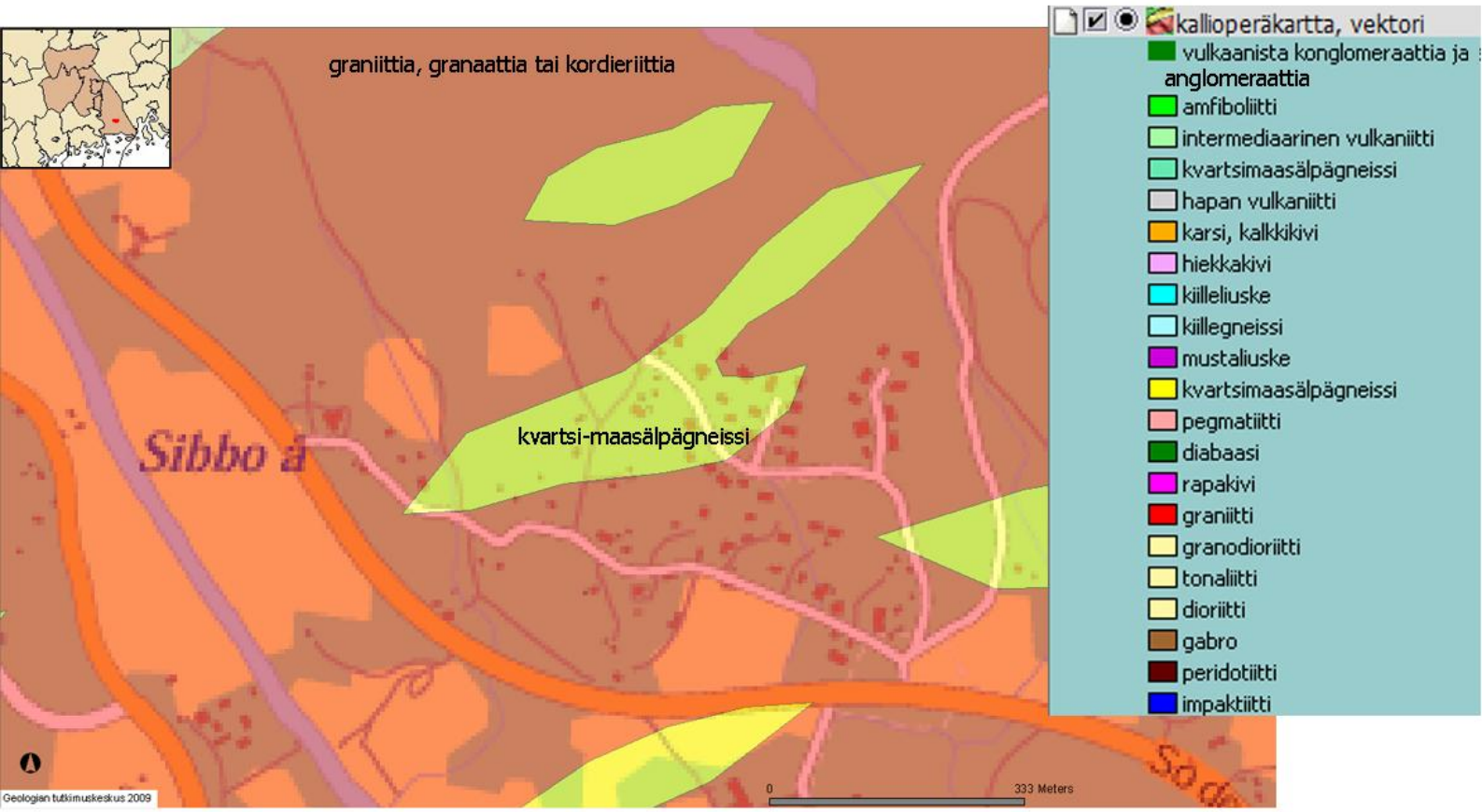

YMPÄRISTÖTUTKIMUS YRJÖLÄ

LIITE 8

OTTEITA KOSKIEN HANSAKSEN ALUETTA

SIPOON ASEMAKAAVA-ALUEIDEN LUONTOSELVITYKSET 2006

Elina Vaskelainen

Sirkka-Liisa Virrankoski

Hannu Sarvanne

Rauno Yrjölä

Ympäristötutkimus Yrjölä Oy 2006

3.2.2 Hansaksen asemakaavan muutos, Söderkulla

Alueen yleiskuvaus

Hansaksen asemakaava-alue koostuu kahdeksasta erillisestä alueesta, jotka tässä on käsitelty yhtenä kokonaisuutena putkilokasvilajiston puolesta. Alueen ominaispiirteitä ovat maatalousmaisema ja omakotitalot pihoineen. Etenkin Hansaksenkaaren ja Möträskintien varrelle on aivan viime aikoina rakennuttu runsaasti lisää, eikä kaikkia rakennuksia ole merkitty karttaan. Alueella runsaimpia ovat kyläkenttien, tien- ja pellonpientareiden ja pihojen kultuurinsuosija-, nurmi- ja ruderaattilajit. Hansaksen alueen komeista kallioista muutama osuu kartoitettaville alueille, mutta pohjoisessa Harubergenin laajat avokalliot jäävät asemakaava-alueiden ulkopuolelle. Piha-alueiden väleissä kasvaa siellä täällä metsää, joka maaston korkeammilla kohdilla on kuivahkoa mäntykangasta mutta pääasiassa tuoretta tai lehtomaista, nuorehkoa lehtimetsää, jossa latvuskerroksessa esiintyy vaahteroita ja lehmuksia. Paikoin kasvaa varttuneempaa kuusikkoakin.

Kuva 8. Avointa viljelysaluetta Söderkullantien varrella.

Kartoituksessa Hansaksen asemakaava-alueelta ei löytynyt luonnonsuojelulain 29 §:ssä lueteltuja suojeltavia luontotyyppejä.

Kasvillisuus

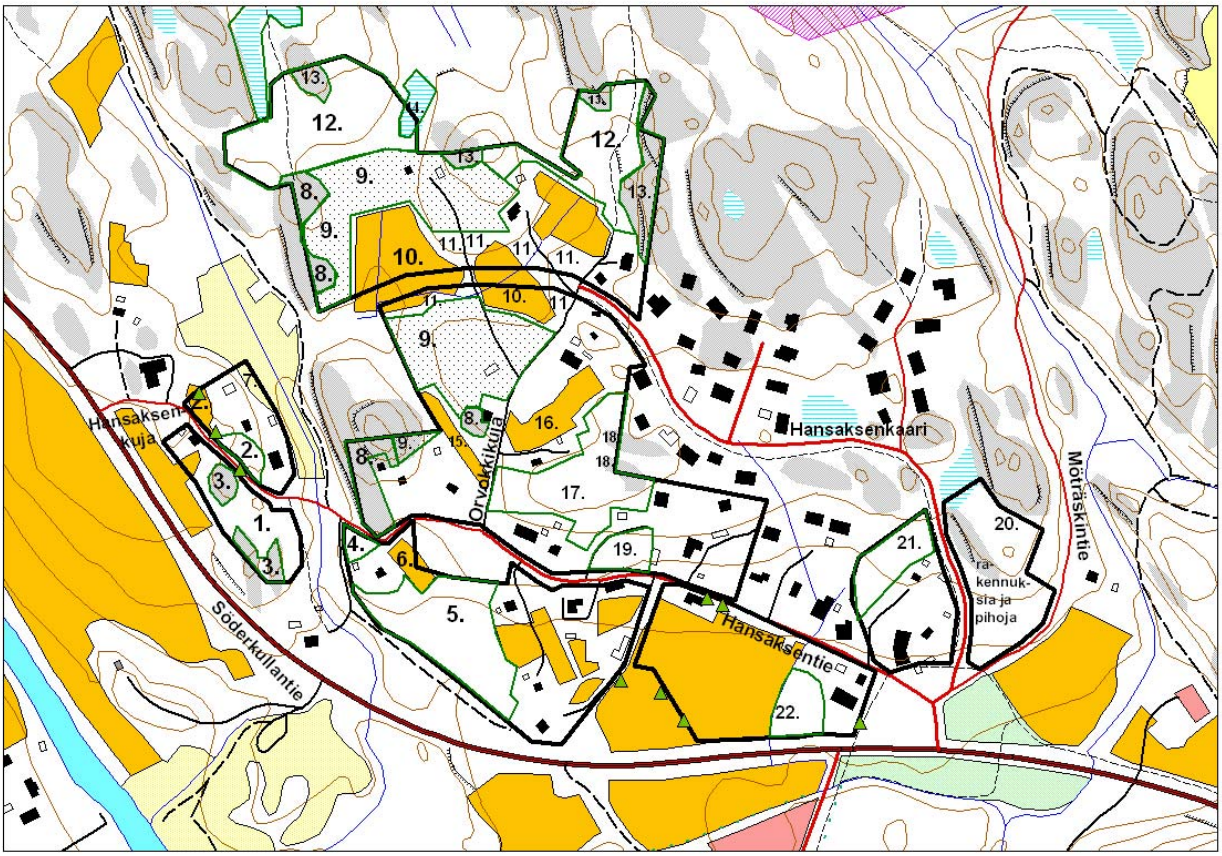

Kuva 9. Hansaksen asemakaavamuutoksen kasvillisuuskuviointi

Alueen lounaisosassa Söderkullantien ja Hansaksenkujan eteläpuolella kasvaa lehtomaista lehtipuuvaltaista metsää: lehtipuita ja pensaita ovat vaahtera, raita, pihlaja, koivu, tuomi, haapa, lehmus ja taikinanmarja. Joukossa kasvaa myös jonkin verran kuusta. Kenttäkerroksen lajeista runsaimpia ovat valkovuokko, kevätpiippo, mustikka, metsäkurjenpolvi, nurmitädyke, koiranputki ja karhunputki. Seinäsammal ja metsäliekosammal vallitsevat pohjakerroksessa (1.). Hansaksenkujan varrella, tien pohjoispuolella on niittymäistä kasvillisuutta, jossa korkeakasvuiset ruohot ja heinät kuten mesiangervo, nokkonen, juolavehnä, nurmipuntarpää, korpikastikka ja vuohenputki vallitsevat (2.). Niityllä ja Hansaksenkujan varrella on myös vaarantuneeksi lajiksi luokitellun keltamataran esiintymiä (▲).

Kuva 10. Keltamatara

Lehtimetsäkuvion sisällä on korkeampia kallioalueita, joilla ja joiden ympärillä kasvaa enemmän kuusia ja myös mäntyjä ja metsäkerrossammal sekä kangaskynsisammal runsastuvat pohjakerroksessa. Kallionlaet (ruoho- ja heinäkallioita) ovat pääosin puuttomia ja yleisiä lajeja ovat mm. iso- ja keltamaksaruoho, ahomansikka, metsälauha, tuoksusimake, nokkonen ja koiranputki sekä kalliotierasammal (*Racomitrium lanuginosum*), kangaskarhunsammal, torvijäkälät (*Cladonia* spp.), hirvenjäkälä (*Cetraria islandica*) ja poronjäkälät (3.). Myös Hansaksenkujan ja piha-alueille johtavan tien haarassa on kallioalue (4.), jossa kitukasvuisten mäntyjen ja pihlajien ohella kasvaa vadelmaa, metsälauhaa, kallioimarretta, isomaksaruohoa, maitohorsmaa ja ahosuolaheinää sekä sammalista etenkin seinä-, metsäkerros- ja kalliopalmikkosammalta (*Hypnum cupressiforme*).

Piha-alueiden välissä kasvaa tiheää nuorta lehtomaista lehtimetsää. Pensaskerros on puiden taimista hyvin tiheä. Valtalajeina ovat vaahtera, rauduskoivu, tuomi, pihlaja, raita ja terttuselja. Kuviolla kasvaa myös muutamia pähkinäpensaita. Ruohovartisista tavallisimpia ovat metsäkurjenpolvi, vuohenputki, sananjalka, hiirenporras ja kivikkoalvejuuri. Kenttäkerroksessa kasvaa lisäksi katinliekoa, joka, kuten riidenliekokokin, on sukutasolla mainittu EU:n luontodirektiivin V-liitteessä. Sammalia kasvaa paljastuneella maalla ja puiden

tyvillä; koukkusuikerosammal (*Brachythecium reflexum*), isomyyränsammal (*Atrichum undulatum*), lehtolehväsammal (*Plagiomnium affine*) ja metsäkerrossammal (5.). Piha-alueen vieressä on niitty, jossa kasvillisuus edellä kuvatun Hansaksenkujan varrella olevan niittykasvillisuuden (2.) kaltaista, korkeiden ruohovartisten vallitsemaa (6.).

Hansaksenkujalta alkavan ulkoilureitin varrella on entinen viljelyalue (7.), jossa korkeat heinät ja ruohot, nurmipuntarpää, nurmilauha, nurmirölli, ranta-alpi, mesiangervo, nokkonen ja maitohorsma ovat runsaita. Siellä täällä kasvaa haapoja ja raitoja. Ulkoilureitin varrella olevilla kallioalueilla kasvaa harvahkoa männikköä. Männyn lisäksi kallioilla kasvaa kuusia, rauduskoivuja, pihlajia ja katajia sekä puolukkaa, metsälauhaa, kalliokieloa, kanervaa, mustikkaa ja tuoksusimaketta. Sammalia on runsaasti: seinäsammalta, kangaskynsisammalta, isomyyränsammalta, kangaskarhunsammalta, kalliotierasammalta, kivitierasammalta (*Racomitrium microcarpon*), nuokkuvarstasammalta (*Pohlia nutans*), kangasrahkasammalta ja kalliopalmikkosammalta. Myös isohirvenjäkälä, poronjäkälät ja torvijäkälät ovat runsaita (8.). Metsä tihenee jyrkänteeltä kohti kallion keskustaa ja itää. Kuusi on valtapuu mutta paikoin lehtipuut kuten koivu, haapa ja pihlaja ovat runsaita ja myös pensaskerroksessa kasvaa lehtipuiden esim. vaahteran taimia. Tuoreen kangasmetsän kenttäkerroksessa kasvaa mm. käenkaalia, mustikkaa, sananjalkaa, kevätpiippoa, metsäalvejuurta, oravanmarjaa, kieloa ja valkovuokkoa sekä pohjakerroksessa metsäruusukesammalta (*Rhodobryum roseum*), palmusammalta (*Climacium dendroides*), metsäkerrossammalta, kangaskynsisammalta, seinäsammalta ja korpirahkasammalta (9.). Hylättyjen peltojen (10.) ruohovartiskasvillisuus koostuu mm. maitohorsmista, ranta-alvista, nokkosista, nurmirölleistä ja rönsyleinikeistä. Siellä täällä kasvaa myös raitoja, rauduskoivuja ja mäntyjä. Hylättyjen peltojen laitamilla kasvaa tiheässä pajukkoa sekä rauduskoivuja, mäntyjä, tuomia ja vadelmaa (11.).

Hylättyjen peltojen pohjoispuolella metsää on harvennettu monin paikoin voimakkaasti ja maasto myös kohoaa: kasvillisuus on kuivahkoa mäntykangasta sekä mäntytaimikkoa ja nuorta koivikkoa. Myös vadelmaa ja kuusen taimia kasvaa yleisesti. Metsälauha, mustikka, puolukka, metsätähti ja kangasmaitikka ovat tavallisia (12.). Avoimemmilla kalliokohdilla rauduskoivu ja pihlaja ovat yleisimpiä puulajeja ja kalliotierasammal, seinäsammal ja kangaskarhunsammal sekä poronjäkälät ja torvijäkälät ovat runsaita (13.). Maaston painanteessa on pieni avosuo, saranevaa, jossa runsaimpia lajeja ovat pullosara, kurjenjalka ja suovehka. Mättäillä ja reunoilla kasvaa hieskoivuja, kuusia, mäntyjä ja virpapajuja. Rämerahkasammal on välipintojen valtalaji (14.).

Orvokkikujan varrella on kapea joutomaa-alue, jossa monet ruderaattilajit ovat runsaita (mm. alsikeapila, pihasaunio, röllit, pujo, peltosaunio, rönsyleinikki) (15.) sekä niitty tai hylätty viljelymaa (lajisto, ks. 2.) (16.). Orvokkikujan itäpuolella, piha-alueiden keskellä kasvaa tuoretta tai kuivahkoa kangasmetsää. Kuusi on valtapuu mutta myös rauduskoivua ja pihlajaa kasvaa latvuskerroksessa. Kenttäkerroksen runsaimpia lajeja ovat mustikka ja puolukka ja harvinaisena kasvaa myös yövilkkaa. Pohjakerroksessa seinäsammal on runsain (17.). Kuvion keskellä on kallioita, joiden lajisto muistuttaa Hansaksenkujan eteläpuolisia kallioiden kasvilli-

suutta mutta pihoilta on levinnyt niille kaukasianmaksaruohoa ja mehipartaa (18.). Hansaksentien varrella on joutomaa, mahdollisesti vanhaa pihapiiriä, jossa monet ruderaattilajit (koiranputki, komealupiini, koiranheinä, ruohohelpi ja nurmilauha) on runsaita. Kuviolla kasvaa muutamia haapoja, pihlajia ja rauduskoivuja sekä viljelyjäänteinä tarhaomenapuu, karviaispensaita ja viitapihlaja-angervoa (19.).

Mötäskintien ja Hansaksenkaaren välissä on pääosin taloja ja piha-alueita. Alueelle on jäänyt hieman puustoa: vaahteroita, rauduskoivuja, tuomia, raitoja ja kuusia. Lisäksi mm.vadelma, sananjalka, koiranheinä, pujo, mustikka, kielo, vuohenputki ja metsälauha ovat runsaita (20.). Hansaksenkaaren länsipuolella, pihojen välissä kasvaa tiheässä nuorta lehtipuustoa (rauduskoivu, pihlaja) ja hieman kuusia ja mäntyjä. Kasvillisuus on kuivahkon kankaan nuorta sukkessiovaihetta. Pensaskerroksessa vadelma on runsas ja kenttäkerroksessa sananjalka, puolukka, oravanmarja, mustikka ja metsälauha. Pohjakerroksessa kasvaa mm. seinäsammalta (21.). Hansaksentieltä etelään, pellon ja piha-alueen välissä on pienialainen rauduskoivikko (22.).

Hansaksen alueella kasvaa lukuisissa paikoissa vaarantuneeksi luokiteltua keltamataraa (▲). Vaarantumisen syynä on risteytyminen paimenmataran kanssa, jolloin keltamataran perintöaines vähitellen sulautuu tähän toiseen, valkokukkaiseen lähilajiin. Puhtaat keltamataraesiintymät alkavat olla harvinaisia. Alueella kasvaa myös paimenmataraa, joten keltamataraesiintymiä on ehkä syytä pitää silmällä; rajaus keltamataran ja risteymän, piennarmataran välillä on horjuva. Kasvustot ovat teiden pientareilla ja peltojen reunoissa ja niiden koko vaihtelee yhdestä tai muutamasta useisiin kymmeniin yksilöihin.

Taulukko 2. Hansaksen asemakaava-alueiden putkilokasvilajisto kesällä 2006:

Acer platanoides	vaahtera	*Athyrium filix-femina*	hiirenporras
Achillea millefolium	siankärsämö	*Avenula pubescens*	mäkikaura
Achillea ptarmica	ojakärsämö	*Betula pendula*	rauduskoivu
Aegopodium podagraria	vuohenputki	*Betula pubescens*	hieskoivu
Agrosti gigantea	isorölli	*Brassica rapa ssp. oleifera*	peltokaali, rypsi
Agrostis capillaris	nurmirölli	*Calamagrostis arundinacea*	metsäkastikka
Agrostis vinealis	jäykkärölli	*Calamagrostis epigejos*	hietakastikka
Alchemilla spp.	poimulehdet	*Calamagrostis purpurea*	korpikastikka
Alliaria petiolata	litulaukka	*Calla palustris*	suovehka
Alnus glutinosa	tervaleppä	*Calluna vulgaris*	kanerva
Alnus incana	harmaaleppä	*Caltha palustris*	rentukka
Alopecurus pratensis	nurmipuntarpää	*Campanula patula*	harakankello
Amelanchier spicata	isotuomipihlaja	*Campanula rotundifolia*	kissankello
Anemone nemorosa	valkovuokko	*Capsella bursa-pastoris*	lutukka
Angelica sylvestris	karhunputki	*Carex canescens*	harmaasara
Anthoxanthum odoratum	tuoksusimake	*Carex digitata*	sormisara
Anthriscus sylvestris	koiranputki	*Carex echinata*	tähtisara
Arctium tomentosum	seittitakiainen	*Carex rostrata*	pullosara
Artemisia vulgaris	pujo	*Centaurea jacea*	ahdekaunokki

Cerastium fontanum	nurmihärkki
Chelidonium majus	keltamo
Chenopodium album	jouhosavikka
Cirsium arvense	pelto-ohdake
Cirsium helenioides	huopaohdake
Comarum palustre	kurjenjalka
Convallaria majalis	kielo
Cornus alba	idänkanukka
Corylus avellana	pähkinäpensas
Dactylis glomerata	koiranheinä
Deschampsia cespitosa	nurmilauha
Deschampsia flexuosa	metsälauha
Dryopteris carthusiana	metsäalvejuuri
Dryopteris filix-mas	kivikkoalvejuuri
Elymus repens	juolavehnä
Epilobium adenocaulon	amerikanhorsma
Epilobium angustifolium	maitohorsma
Equisetum arvense	peltokorte
Equisetum fluviatile	järvikorte
Equisetum sylvaticum	metsäkorte
Erysimum cheirantoides	peltoukonnauris
Festuca ovina	lampaannata
Festuca rubra	punanata
Filipendula ulmaria	mesiangervo
Fragaria vesca	ahomansikka
Galeopsis speciosa	kirjopillike
Galium album	paimenmatara
Galium spurium	peltomatara
Galium verum	keltamatara
Geranium sylvaticum	metsäkurjenpolvi
Geum rivale	ojakellukka
Geum urbanum	kyläkellukka
Gnaphalium uliginosum	savijäkkärä
Goodyera repens	yövilkka
Hieracium Vulgata -ryhmä	ahokeltanot
Hypericum maculatum	särmäkuisma
Jovibarba globifera	mehiparta
Juncus bufonius	konnanvihvilä
Juncus effusus	röyhyvihvilä
Juniperus communis	kataja
Knautia arvensis	ruusuruoho
Lapsana communis	linnunkaali
Lathyrus pratensis	niittynätkelmä
Lathyrus sylvestris	metsänätkelmä
Leontodon autumnalis	syysmaitiainen
Linaria vulgaris	keltakannusruoho
Linnaea borealis	vanamo
Lotus corniculatus	keltamaite
Lupinus polyphyllos	komealupiini
Luzula multiflora	nurmipiippo
Luzula pilosa	kevätpiippo
Lychnis viscaria	mäkitervakko
Lycopodium clavatum	katinlieko
Lysimachia vulgaris	ranta-alpi
Mainanthemum bifolium	oravanmarja
Malus domestica	tarhaomenapuu
Matricaria matricarioides	pihasaunio
Melampyrum pratense	kangasmaitikka
Melica nutans	nuokkuhelmikkä
Melilotus albus	valkomesikkä
Mycelis muralis	jänönsalaatti
Myosotis arvensis	peltolemmikki
Oxalis acetosella	käenkaali
Persicaria lapathifolium	ukontatar
Phalaris arundinacea	ruokohelpi
Phegopteris connectilis	korpi-imarre
Phleum pratense	nurmitähkiö, timotei
Picea abies	kuusi
Pilosella officinarum	huopakeltano
Pimpinella saxifraga	ahopukinjuuri
Pinus sylvestris	mänty
Plantago major	piharatamo
Poa annua	kylänurmikka
Poa nemoralis	lehtonurmikka
Poa pratensis	niittynurmikka
Polygonatum odoratum	kalliokielo
Polygonum aviculare	pihatatar
Polypodium vulgare	kallioimarre
Populus tremula	haapa
Potentilla anserina	ketohanhikki
Potentilla argentea	hopeahanhikki
Potentilla erecta	rätvänä
Potentilla norvegica	peltohanhikki
Prunus padus	tuomi
Pteridium aquilinum	sananjalka
Quercus robur	tammi
Ranunculus acris	niittyleinikki
Ranunculus auricomus	kevätleinikki
Ranunculus repens	rönsyleinikki
Rhamnus frangula	korpipaatsama

Ribes alpinum	taikinanmarja	*Stellaria graminea*	heinätähtimö
Ribes uva-crispa	karviainen	*Stellaria media*	pihatähtimö
Rorippa sylvestris	rikkanenätti	*Tanacetum vulgaris*	pietaryrtti
Rosa majalis	metsäruusu	*Taraxacum spp.*	voikukat
Rubus idaeus	vadelma	*Thlaspi arvense*	peltotaskuruoho
Rubus saxatilis	lillukka	*Thlaspi caerulescens*	kevättaskuruoho
Rumex acetosella	ahosuolaheinä	*Tilia cordata*	lehmus
Rumex longifolius	hevonhierakka	*Trientalis europaeus*	metsätähti
Salix aurita	virpapaju	*Trifolium hybridum*	alsikeapila
Salix caprea	raita	*Trifolium medium*	metsäapila
Salix cinerea	tuhkapaju	*Trifolium pratense*	puna-apila
Salix phylicifolia	kiiltopaju	*Trifolium repens*	valkoapila
Sambucus racemosa	terttuselja	*Tripleurospermum inodorum*	peltosaunio
Scirpus sylvaticus	korpikaisla	*Tussilago farfara*	leskenlehti
Scrophularia nodosa	syyläjuuri	*Typha latifolia*	leveäosmankäämi
Sedum acre	keltamaksaruoho	*Urtica dioica*	nokkonen
Sedum spurium	kaukasianmaksaruoho	*Vaccinium myrtillus*	mustikka
Sedum telephium	isomaksaruoho	*Vaccinium vitis-idaea*	puolukka
Senecio viscosus	tahmavillakko	*Veronica chamaedrys*	nurmitädyke
Senecio vulgaris	peltovillakko	*Veronica officinalis*	rohtotädyke
Solidago virgaurea	kultapiisku	*Vicia cracca*	hiirenvirna
Sonchus arvensis	peltovalvatti	*Vicia sepium*	aitovirna
Sorbaria sorbifolia	viitapihlaja-angervo	*Viola palustris*	suo-orvokki
Sorbus aucuparia	pihlaja	*Viola tricolor*	keto-orvokki
Stachys palustris	peltopähkämö		

4 LIITO-ORAVASELVITYS

4.1 Menetelmä

Liito-oravainventointeja voidaan ohjeiden mukaan parhaiten tehdä maaliskuun lopun ja kesäkuun alun välisenä aikana (Hanski ym 2001, Sierla ym. 2004 ja Södermann 2003). Inventoinnissa etsitään ulostejälkiä lajille sopivista metsistä. Löydetyiltä reviireiltä paikannetaan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat. Raportti sisältää liito-oravakartoituksen tulokset, esiintymien kuvaukset ja suositukset maankäytön suunnitteluun. Esiintymät rajataan ja numeroidaan liitekartoille.

Tutkimusalueen liito-oravat kartoitettiin. 11. – 13.4. tehdyllä maastokäynnillä. Tutkimuksen ajankohta valittiin siten, että lumet olivat sulaneet puiden alta. Kevät oli poikkeuksellisen kylmä ja lumipeite oli etelärannikkoa myöten kohtalainen vielä huhtikuun alkupuolella. Alueelta etsittiin liito-oravalle sopivia haapa-kuusimetsiköitä, joista voisi löytyä talven aikana kertyneitä liito-oravan papanoita puiden tyveltä. Tämä on helpoin tapa saada selville liito-oravan esiintyminen.

Asemakaava-alueiden tutkimusajankohdat:

- Karhusaari 11.4.
- Söderkulla 11.4.
- Bastukärr 12.4.
- Nikkilä 13.4.

Lähtöaineistona käytettiin GTK:n ilmakuvia Sipoosta, sekä Uudenmaan Ympäristökeskuksen tiedossa olevia liito-oravaesiintymiä. Ympäristöministeriöltä saimme käyttöömme myös Ilpo K. Hanskin tutkimusraporttiin liittyvät tiedot ruuduista, jotka on käyty läpi Sipoon alueella koko Suomen kattavassa tutkimuksessa.

4.2 Tulokset

Asemakaava-alueilta ei löytynyt liito-oravalle sopivia biotooppikohteita, eikä alueelta löytynyt myöskään yhtään liito-oravan papanoita.

5 LINNUSTOSELVITYKSET

Selvityksen tarkoituksena oli saada yleiskuva eräiden Sipoon kaavoitusohjelmassa 2005 – 2010 mainittujen asemakaava-alueiden linnustosta sekä niillä mahdollisesti esiintyvistä uhanalaisista lintulajeista. Tässä selvityksessä käsitellään Etelä-Sipoon, Nikkilän ja Martinkylän asemakaava-alueiden linnustoa sekä annetaan suosituksia asemakaava-alueiden linnustollisesti arvokkaiden ympäristöjen säilyttämisestä.

5.1 Menetelmät

Kohteissa käytiin kesällä 2006 kaksi kertaa: pesimäkauden alussa (toukokuussa) sekä lopussa (kesäkuussa). Maastokäynnit tehtiin varhain aamulla, hyvässä säässä. Laskenta tehtiin soveltaen nk. kesäatlasmenetelmää. Maastossa kuljettiin ristiin rastiin, toisella käynnillä hieman eri reittiä kuin toisella. Nikkilän taajama-alueella lintuja havainnoitiin yleisiltä kulkuväyliltä. Jokaisen lajin yksittäiset havainnot merkittiin (laulava, ääntelevä, koiras ja/tai naaras, poikue jne.) joko erilliselle paperille tai havaintovihkoon, aina viidenteen havaintoon saakka. Viidennen havainnon jälkeen kyseisen lajin havaintojen kirjaaminen lopetettiin. Vain muutamista runsaimmista lajeista kertyy yli viisi reviiriin viittaavaa havaintoa käyntikertaa kohden. Uhanalaisten tai silmällä pidettävien lajien havaintopaikat merkittiin maastokartalle. Uhanalaisuutta arvioitaessa kriteerinä käytettiin lajin kuulumista Lintudirektiivin liitteen 1 listalle (D1) tai Suomen uhanalaisten lajien seuranta-ryhmän mietinnössä vuonna 2000 mainitsemiin lajeihin (nk. UHEKS – lajit)

5.2.4 Söderkulla, Hansas

Hansaksessa on havu- ja sekametsää, pienialaisia lehtoja, vanhoja puutarhoja, uutta omakotiasutusta, pohjoisosan hakatulla alueella on myös lehtipensaikkoa.

Tutkitulla alueella havaittiin seuraavat uhanalaiset tai silmälläpidettävät lintulajit:

- pyy (D1). Pohjoisosa – luoteiskulma 29.5: 1 Ä ja 1, 29.6: 1 Ä ja /1 + poikue.
- kottarainen (UHEKS, silmälläpidettävä). Eteläosan vanhat pihapiirit. 29.5: 1/1 + 1/1
- pikkutikka (UHEKS, vaarantunut). Kaakkoisosan purolehto, asemakaava-alueen ulkoreunalla 29.6: 1 Ä

Muut lajit: 32 lajia. Monipuolinen lajisto. Runsaita: peippo, pajulintu, talitiainen. Mainittavia: leppälintu, närhi, kultarinta, sirittäjä, hernekerttu, pensaskerttu, mustapääkerttu, puukiipijä.

Kaakkoisosan purolehto on pikkutikalle soveliasta ympäristöä. Luoteisreunan pienialaiset lehti- /sekametsät ovat tärkeitä pyylle.

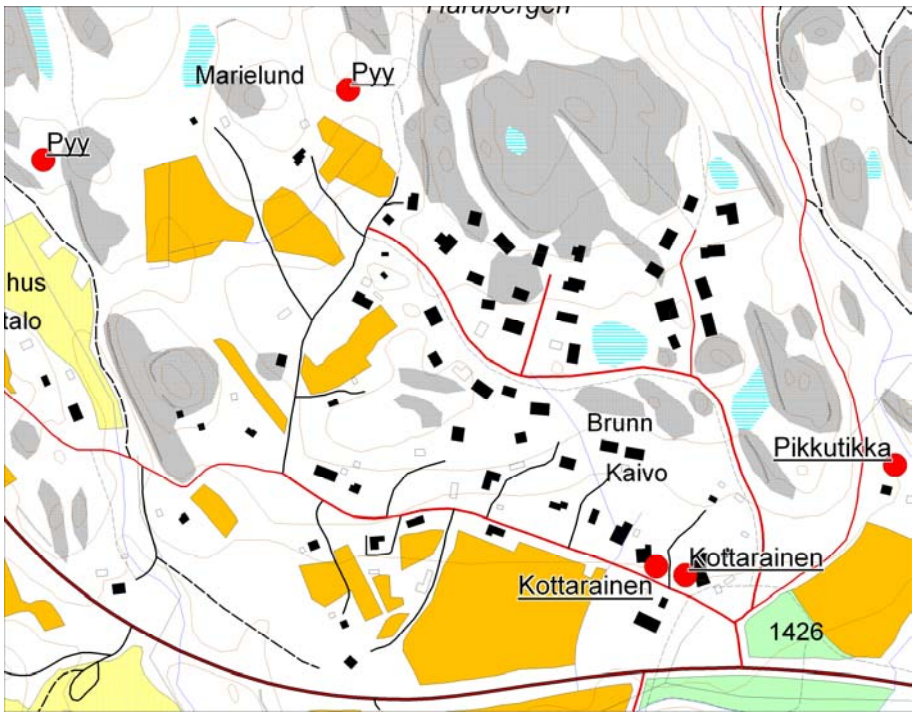

Kuva 27. Uhanalaisten, silmälläpidettävien ja D1-lintujen havaintopaikat.

Taulukko 16. Hansaksen linnusto

D1+UHEKS-lajit	Muut lajit	29.5.2006	29.6.2006
pyy (D1)		2	2
kottarainen		2	
pikkutikka			1
	peippo	5	5
	pajulintu	5	5
	talitiainen	5	5
	pensaskerttu	1	2
	västäräkki	1	1
	käpylintulaji	1	
	punarinta	4	2
	leppälintu	1	
	närhi	1	
	rautiainen	2	2
	sepelkyyhky	2	2
	lehtokerttu	2	2
	mustarastas	2	3

	käpytikka	1	1
	keltasirkku	1	
	kirjosieppo	1	2
	sinitiainen	2	4
	harmaasieppo	2	
	punakylkirastas	1	
	kultarinta	1	
	räkättirastas	3	2
	viherpeippo	1	2
	vihervarpunen	1	
	hippiäinen		1
	sirittäjä		2
	laulurastas		1
	kuusitiainen		2
	hernekerttu		1
	puukiipijä		1
	varis		1
	mustapääkerttu		1
	harakka		1

6 YHTEENVETO JA SUOSITUKSET

6.1 Säilytettäväksi suositellut ja ehdottomasti suojeltavat alueet

Käytämme suositusten havainnollistamiseksi luokittelumenetelmää, jossa luokittelemme rajatut alueet kolmeen luokkaan:

1. Luokka I, ***Ehdottomasti säilytettävät*** . Ympäristöä muuttaavaa maankäyttöä ei sallita lainkaan. (ei löytynyt)
2. Luokka II, arvokkaat luontoalueet, joiden säilyttämistä kokonaisuutena suositellaan. Maankäytössä huomioitava alueen luontoarvon riittävä säilyminen.(tummanpunainen vinorasteri, 2kpl)
3. Luokka III, luonnon monimuotoisuuden kannalta säilyttämisen arvoiset alueet. Maankäytössä suositellaan alueiden luonnon säilyttämistä mahdollisuuksien mukaan.(vaaleammanpunainen vinorasteri)

Luokka II:

Karhusaaren asemakaavan muutos, kunnan alue (kuva 34.)

- Svinvikenin ruo'ikko (1.) silmälläpidettävän vankkasaran kasvupaikkoineen (▼)

Bastukärrin asemakaava (työpaikka-alue), Martinkylä (Kuva 35.)

- Lounaisosan lehtomainen sekametsä ja kaksi suota reunametsineen linnustollisesti arvokkaita ja säilytettävän arvoisia (2.) Lajeja mm. palokärki, pyrstötiainen, taivaanvuohi, tiltaltti.

Luokka III:

Bastukärrin asemakaava (työpaikka-alue), Martinkylä (kuva 35.)

- Alueen itäosan metsäalue suo-, lehto- ja kalliokohteineen (kohteet 4.-7.)
- Kaksi luonnontilaisen kaltaista rämettä (kohteet 1. ja 3.)

Kallio-, lehto- ja suokohteet ovat metsälain 10 §:ssä mainittuja erityisen tärkeitä elinympäristöjä, joiden monimuotoisuudelle arvokkaat ominaispiirteet tulee säilyttää metsätalouskäytössä.

Hansaksen asemakaavan muutos, Söderkulla (kuva 36)

- Pohjoisimmalla asemakaava-alueella osittain sijaitseva pieni luonnontilainen neva (kohde 14.)
- Vaarantuneen keltamataran (▲) esiintymät

Ison Kylätien pohjoisosa Nikkilässä (kuva 37)

- Joutomaaniityllä (1.) huomiota herättävän kookas salava, maisemapuu (★)

Itäinen Jokipuisto (kuva 38)

- Kuntoradan länsipuolella lehtomainen sekametsäkuvio (1.) puron varrella.
- Kuntoradan sisä- ja itäpuolinen metsäalue (3.) virkistyskäyttöä varten
- Vaarantuneen keltamataran esiintymät (▲)
- Hautausmaan luoteisreunalla lehtomainen, linnustollisesti monipuolinen ja säilyttämisen arvoinen sekametsä. (2.)

Karhusaaren asemakaavan muutos, kunnan alue (kuva 34.)

- Kangasmetsäalue (3.) .
- Vaarantuneen keltamataran (▲) kasvupaikka
- Vanhan metsän linnuston kannalta säilyttämisen arvoinen vanhan kuusimetsän kaistale välittömästi Karhusaarentien pohjoispuolella (Skutholmenin salmen itäpuolella) (2.) Lajeja mm.

Nikkilän kartano, osa laajennusalueesta (kuva 39):

- Pohjoisosan kangasmetsäalue (1.)
- Vaarantuneen keltamataran (▲) kasvupaikka

Sipoonlahden asemakaava-alue (työpaikka-alue) (kuva 40.)

- Lehto (1.)

Söderkullan koulualue (kuva 41.)

- Vaarantuneen keltamataran (▲) kasvupaikat
- Silmälläpidettävän ketoneilikan (●) kasvupaikat On syytä harkita mahdollisia hoitotoimenpiteitä ketoneilikan umpeenkasvaville kasvupaikoille.
- Ainakin 4 naakkojen asuttamaa, vanhaa palokärjen pesäkoloa urheilutalon viereisissä haavoissa. Haavikko säilytettävä pesäpaikkojen vuoksi.(1.)

Kuva 33. Ketoneilikka

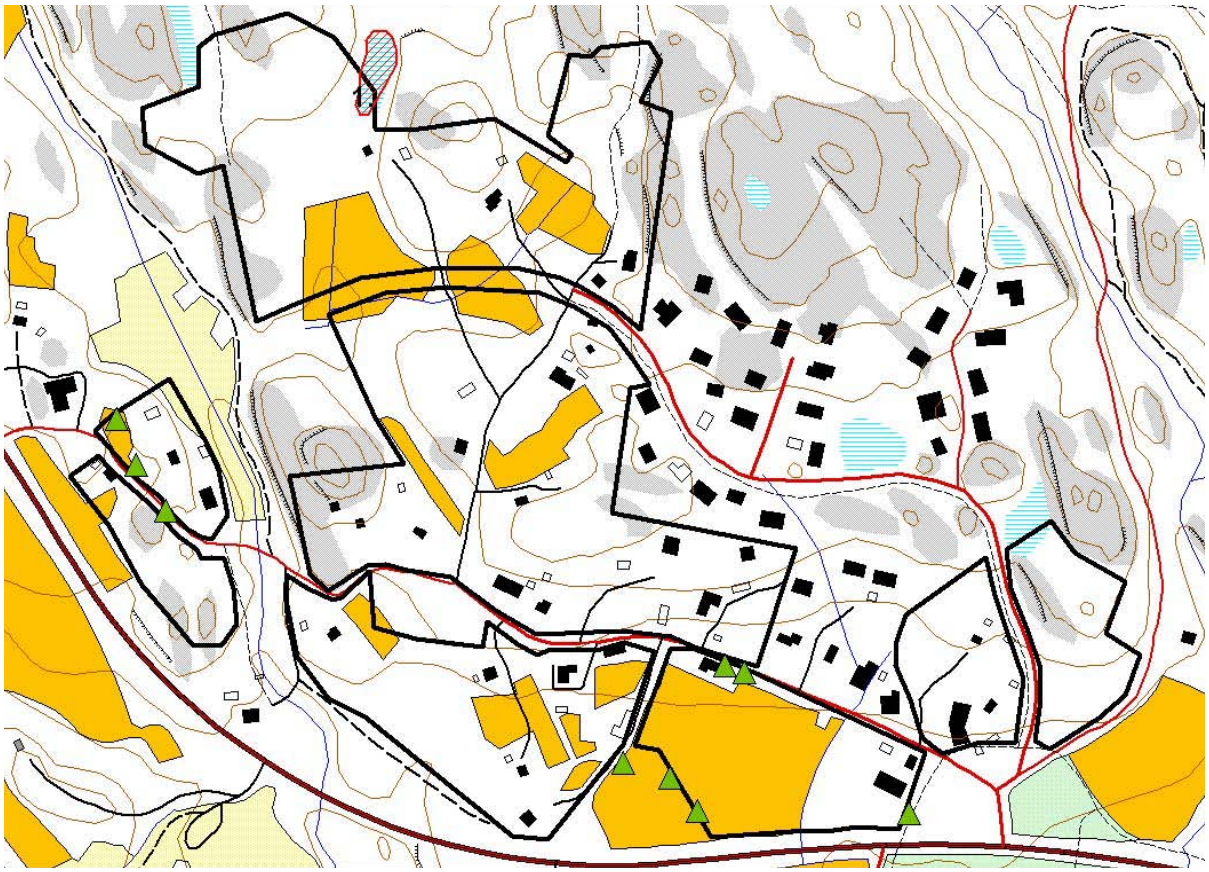

Kuva 36. Hansaksen asemakaavamuutos, suositukset

7 KIRJALLISUUS

Alanen A., Leivo A., Lindgren L. & Piri E. 1995: Lehtojen hoito-opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B nro 26.

Alanen, A. ja Soininen, T. 1997: Luonnonsuojelulain luontotyypit. – Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio.

Airaksinen, O., Karttunen, K. 1998: Natura 2000 – luontotyyppiopas – Ympäristöopas 46. Suomen Ympäristökeskus.

Eurola, S. & Kaakinen, E. 1978: Suotyyppiopas. – WSOY, Porvoo. 87 s.

Hanski, I., Henttonen, H, Liukko, U-M,, Meriluoto, M. ja Mäkelä, A. 2001: Liito-oravan (*Pteromys volans*) biologia ja suojelu Suomessa. – Suomen ympäristö 459. Ympäristöministeriö.

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T., Uotila, P. 1998: Retkeilykasvio. Luonnontieteellinen keskusmuseo – Kasvimuseo, Helsinki.

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T., Uotila, P. 2005. Lisäyksiä ja korjauksia Retkeilykasvion neljänteen painokseen. Lutukka 2/2005. Luonnontieteellinen keskusmuseo - Kasvimuseo. Helsingin yliopisto,

Lehto, J. 1987: Käytännön metsätyypit. – Kirjayhtymä, Helsinki.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, Metsälehti Kustannus, Porvoo. 192 s.

Mossberg, B., Stenberg, L. 2005: Suuri Pohjolan Kasvio. Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki

Rassi, P. Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001: Suomen lajien uhanalaisuus 2000. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 432 s.

Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen Ympäristö 742. Ympäristöministeriö. 113 s.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Ympäristöopas 109.

Suomen Ympäristökeskus, 2005. Uhanalaiset putkilokasvit [www-dokumentti]
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=4745&lan=fi>

Toivonen, H. ja Leivo, A. 2001: Kasvillisuuskartoituksessa käytettävä kasvillisuus- ja kasvupaikkaluokitus, kokeiluversio – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja Sarja A No 14. 96 s.

Uudenmaan ympäristökeskus 2006: Boxin suot. [www-dokumentti]
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=10567&lan=fi 8.9.2006>

LIITE 9

SIPOON YLEISKAAVA-ALUEIDEN LUONTOSELVITYKSET 2006

Sirkka Virrankoski

Elina Vaskelainen

Hannu Sarvanne

Rauno Yrjölä

Ympäristötutkimus Yrjölä Oy 2006

Sipoon kunta
Kaavoittaja Tuomas Autere
PL 7
04131 SIPOO

Puhelin: (09) 2353 6715
Sähköposti: Tuomas.Autere@Sipoo.fi

LIITE 9

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO 5
2 TUTKIMUSALUE 7
3 KASVILLISUUSKARTOITUKSET 8
3.1 Menetelmä 8
3.2 Luontokohteet 8
3.3 Kasvillisuuden kannalta arvokkaimmat alueet 26
3.3.1 Suuralue 1: Paippinen Linnanpelto 27
3.3.2 Suuralue 2: Nikkilä-Talma 27
3.3.3 Suuralue 3: Hindsby-Itäsalmi 27
3.3.4 Suuralue 4: Box 27
3.3.5 Suuralue 5: Söderkulla 27
3.3.6 Suuralue 6: Rannikko ja saaristo 27
4 LIITO-ORAVASELVITYKSET 28
4.1 Menetelmä 28
4.2 Tulokset 29
4.2.1 Kohde 1 30
4.2.2 Kohde 2 32
4.2.3 Kohde 3 33
4.3 Suositukset 33
4.4 Liito-oravien sijainti suhteessa rakennemalliin 34
5 MUU ELÄIMISTÖ 34
6 MUUT LUONTOSELVITYKSET 35
6.1 Etelä-Sipoon ja Hindsbyn luontoselvitykset 1991, Ympäristötutkimus Metsätähti Oy 35
6.2 Söderkullan alueen luonto- ja maisemaselvitys 2002, Jaakko Pöyry Infra 37
6.3 Östersundomin Natura-arvio, Suunnittelukeskus Oy 38
6.4 Ekologiset verkostot Itä-Uudenmaan alueella, YS-konsultit 2002 38
6.5 Sipoonkorven virkistyskäytön kehittäminen, Jarmo Honkanen 2006 39
6.6 Sipoonjoken ja Nevasjoen valuma-alueet, Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys 1997 40
6.7 Maisemanhoidon ja suojavyöhykkeiden yleissuunnitelma Sipoonjoen valuma-alueella Sipoossa, Pornaisissa ja Mäntsälässä, Uudenmaan Ympäristökeskus 2002 40
6.8 Sipoonjoen ja Sipoonlahden kalastotutkimus, Mikael Nikiforow 1992 41
6.9 Uudenmaan perinnemaisemat, Uudenmaan ympäristöksekus 2000 41
7 SUOSITUKSET 42
7.1 Luontoarvot suhteessa Sipoon yleiskaava 2025 V rakennemalliin 42
7.1.1 Rakenne: 45

LIITE 9

7.1.2 Rakennemallin vaikutukset luontoarvoihin ja suositukset 45
7.1.3 Yhteenveto suosituksista 48
8 KIRJALLISUUS 50

LIITTEET

Liite 1. Liito-oravapapanoiden löytökoordinaatit
Liite 2. Etsityt luontoarvot ja karttatyöskentely
Liite 3. Yleiskaava-alueen luontokohteiden kartat

1 JOHDANTO

Sipoon yleiskaavaa varten on kevään, kesän ja syksyn 2006 aikana selvitetty liito-oravan esiintyminen sekä luonnonsuojelulain erityisesti suojeltavien luontotyyppien tai metsälain arvokkaiden kohteiden esiintyminen Sipoon kunnan alueella. Työ käynnistettiin syksyllä 2005 yhtä aikaa asemakaavaselvitysten kanssa. Työhön on kuulunut maastokartoitusten lisäksi myös aiemmin julkaistuihin luontoselvityksiin, maakuntakaavaan sekä muihin taustaselvityksiin tutustumista. Eri alueiden luontoa on esitelty kuvissa 2.- 10.

Liito-oravatutkimus aloitettiin maaliskuussa 2006. Tutkimuksen on tehnyt Sirkka Virrankoski. Luontotyyppien ja metsälain kohteiden kartoituksen on tehnyt pääosin Elina Vaskelainen, lisäksi osia Sipoosta ovat selvittäneet Hannu Sarvanne ja Rauno Yrjölä. Natura 2000 –luontotyyppien ja metsälain mukaisten tyyppien määrittelyssä käytettiin Natura 2000 –luontotyyppiopasta (Airaksinen ja Karttunen 2000) sekä Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt –teosta (Meriluoto ja Soininen 1998).

Maastotyöskentelyä varten Sipoon kunnan alueesta tulostettiin n.90 maastokarttaa, joita käytiin järjestelmällisesti läpi pohjoisesta alkaen. Keskimääräinen päivässä kuljetun alueen koko oli n.2-3 km^2 henkilöä kohden. Maastotyöt suoritettiin kävellen käyttäen apuna GPS-laitetta (Garmin GPS 12CX ja Garmin GPSmap 60CSx), kompassia ja maastokarttaa alueelta. Kasvillisuuskartoituksessa maastokartoista valittiin kalliot, puronvarret, jokialueet ja suoalueet sekä yhtenäiset isot metsäalueet, joiden luonnonsuojelullinen arvo tutkittiin maastossa. Liito-oravakartoituksissa ilmakuvista rajattiin maastokartoille tiheimmät metsäalueet, jotka tutkittiin tarkemmin maastossa.

Maastotyöskentelyssä keskityttiin nimenomaan sellaisille alueille, joilla kartoista päätellen saattoi olla luonnonsuojelulain tai metsälain arvoja. Etukäteen arvioimme, että todennäköisimmin tutkimusalueilta voisi löytyä luonnonsuojelulain luontotyypeistä esimerkiksi jalojen lehtipuiden metsiköitä, pähkinäpensaslehtoja tai terveleppäkorpia. Useimpia metsälain arvokkaista elinympäristöistä voisi Sipoosta löytyä, kartan perusteella todennäköisimmin paikannettavia ovat suot, kallioalueet ja purojen varret. Tarkemmin etsityistä kohteista ja karttojen käyttöstä on selostettu liitteessä 2.

Yleiskaavan luontoselvitysten yhteydessä kirjattiin ylös myös mahdollisesti löytyvät harvalukuiset kasvit tai eläimet, mutta mitään systemaattisia lajistokartoituksia ei yleiskaavan tutkimusalueilla tehty.

Sipoon kunnan puolelta työtä ovat ohjanneet kaavoituspäällikkö Pekka Normo, ympäristöpäällikkö Curt Nyman, kaavoittaja Tuomas Autere, kaavoittaja Juhani Karilas sekä kaavoittaja Heidi Saaristo. Ympäristötutkimus Yrjölä Oy:stä työhön ovat osallistuneet tutkija Elina Vaskelainen, tutkimusavustaja Sirkka Virrankoski, tutkija Hannu Sarvanne ja toimitusjohtaja Rauno Yrjölä

Lisäksi työn aikana on tiedusteltu lisätietoja mm. Itä-Uudenmaan liitosta (Seppo Mäkinen), Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta (Harto Lindén, Ari Saura), Helsingin yliopistolta (Ilpo K. Hanski) ja Gustav Nordensvanilta. Tietoja Sipoon uhanalaisista kasveista saatiin Luonnontieteellisen keskusmuseon kasvimuseosta (Merja Niemi).

.

2 TUTKIMUSALUE

Tutkimusalue käsitti koko kunnan alueet, pois lukien jo aiemmin selvitetyt alueet (kuva 1). Yhteensä maa-aluetta aiemmin tehtyjen selvitysten ulkopuolelle jää noin 180 km^2. Tätä aluetta ei ole tutkittu kokonaan, vaan selvityksissä keskityttiin potentiaalisiin liito-oravan ja arvokkaiden luontotyyppien esiintymisalueisiin. Tarkastettavat liito-orava-alueet rajattiin ilmakuvien avulla, luontotyyppien selvityksessä keskityttiin kallioille, soille ja puronvarsiin, joissa todennäköisimmin on suojeltavia luontotyyppejä.

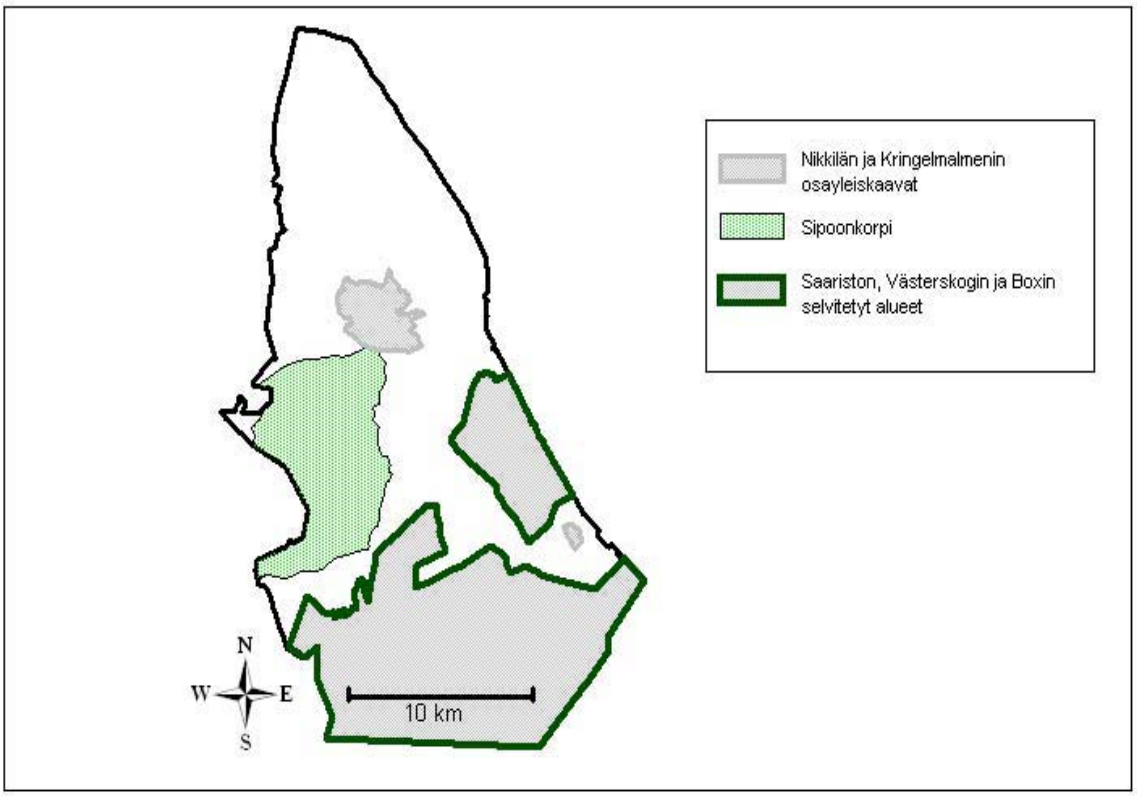

Kuva 1. Selvityksestä pois rajatut alueet.

3 KASVILLISUUSKARTOITUKSET

3.1 Menetelmä

Tavoitteena oli paikantaa yleiskaava-alueilla luonnonsuojelullisesti kannalta merkittävät luontotyypit ja luontoaluekokonaisuudet, luonnonsuojelulain 29 §:n arvokkaat luontotyypit, metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt sekä uhanalaisten, silmälläpidettävien, vaarantuneiden, alueellisesti uhanalaisten ja luontodirektiivin liitteissä II ja IV mainittujen putkilokasvilajien esiintymät. Yleiskaava-alueet kartoitettiin kesäkuun lopun ja syyskuun alun välisenä aikana.

Yleiskaava-alueilta kuvattujen luontokohteiden koko lajistoa ei ole selostettu yksityiskohtaisesti, vaan kasvillisuudesta ja tarvittaessa myös maisemasta on annettu yleinen kuvaus. Luontokohteista kerrotaan kuitenkin tarkasti rajaus, pinta-ala, kasvillisuustyypit, hakkuutiedot ja hydrologiset olot. Lajisto erotellaan valta- ja seuralaislajeihin sekä mahdollisuuksien mukaan kasvillisuuskerroksittain. Kohteet on numeroitu (1-338), ja kohteiden rajaukset löytyvät liitekartoilta. Pohjois-Sipoon Natura-alueilta, Kummelbergeniltä ja Rörstrandin vanhasta metsästä, ei kartoitettu kasvillisuutta.

3.2 Luontokohteet

1.-13. Metsälakikalliot

Kalliolla kasvoi pääasiassa harvaa männikköä. Muita havaittuja puuvartislajeja ovat haapa, kataja, rauduskoivu, pihlaja, kuusi sekä erityisesti soistumakohdissa hieskoivu ja virpapaju. Lähes joka kalliolla kasvavia ruohoja, varpuja ja heiniä olivat kanerva, mustikka, puolukka, ahosuolaheinä, kangasmaitikka ja metsälauha. Lisäksi osalla kallioista kasvaa lisäksi sianpuolukkaa, metsäkastikkaa, jokapaikansaraa, kevätpiippoa ja jäykkärölliä sekä soistumapainanteissa juolukkaa. Kaikilla kalliolla kasvaa lisäksi tavallisesti runsaasti jäkäliä ja sammalia: poronjäkälät, torvijäkälät, isohirvenjäkälä, kangaskarhunsammal, kangaskynsisammal, seinäsammal, kangasrahkasammal sekä kivi- ja kalliotierasammal. Osalla kallioista tavattiin lisäksi suonihuopasammalta, metsäkerrossammalta ja pilkkunahkajäkälää.

Kohde 1. ei ole kokonaan luonnontilainen: alueella on polkuja ja nuotiopaikka. Kohteella 6. osa kallion puustosta on hakattu (rajauksen ulkopuolella).

Kuva 2. Hirvikallio Pohjois-Paippisissa

11b. Metsälakijyrkänne ja jyrkänteen alusmetsä

Bastängsbergetin länsiosassa on n. 20 m. korkea, lähes pystysuora jyrkänne. Jyrkänteen alusmetsä on tuoretta kuusikangasta, jonka latvuskerroksessa kasvaa lisäksi rauduskoivua sekä pensaskerroksessa pihlajaa. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. mustikkaa, lillukkaa, metsäimarretta, metsämaitikkaa, kevätpiippoa, oravanmarjaa, metsäalvejuurta, sormisaraa ja kieloa. Pohjakerroksessa vallitsee metsäkerrossammal.

14. Saraneva

Avosuon kenttäkerroksen valtalajina on pullosara, muita yleisiä ovat tupasvilla ja isokarpalo. Etenkin reunoilla ja mättäillä kasvaa hieskoivuja, virpapajuja ja mustikkaa. Pohjakerroksessa kasvaa rahka- ja karhunsammalia. Ojitus ei näytä vaikuttaneen suon luonnontilaan, mutta metsä kohteen ympäriltä on kokonaan hakattu.

15. a, b ja c Metsälakikorpia (ruoho- ja heinäkorvet / kangaskorvet)

Kuusi on valtapuu mutta latvuskerroksessa kasvaa lisäksi pihlajaa ja hieskoivua sekä pensaskerroksessa paatsamaa ja tuomea. Kohteen kenttäkerroslajistoon kuuluvat mm. metsäalvejuuri, hiirenporras, rantamatara, oravanmarja, suo-orvokki, metsäkorte, käenkaali, rönsyleinikki, rentukka, harmaasara ja mesiangervo. Pohjakerroksessa vallitsee korpirahkasammal, myös luhtakuirisammal on tavallinen.

Kohteessa 15a. on hieman hakkuiden merkkejä

16. Silmälläpidettävän ketoneilikan esiintymät ●

16a. Pellonreunassa kasvaa parisenkymmentä yksilöä, joita puiden taimet uhkaavat tukahduttaa. Ketoneilikka on ketojen, rinneniittyjen ja pientareiden laji, joka on taantunut voimakkaasti perinteisen maanviljelyksen, niiton ja laidunnnuksen, vähennyttyä.

16b. Ketoneilikkaa kasvaa kuivahkolla puronvarren rinneniityllä n. 50 yksilöä. Seuralaislajeina on mm. ahomataraa, harakankelloa, kissankelloa, ahdekaunokkia ja pukinpartaa.
16c. Kuivalla tien pientareella kasvaa n. 30 ketoneilikkayksilöä.

17. Puronuoma

Keskikesällä hyvin vähävetisen uoman lähiympäristö on kuusivaltaista lehtomaista korpea. Pensaskerros on paikoin tiheä vadelmista ja taikinanmarjoista. Lisäksi kohteella on jonkin verran hakkuutähteitä (ja hieman muitakin merkkejä hakkuista). Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti suursaniaisia, metsäalvejuurta ja hiirenporrasta. Kenttäkerroksen muita, reheviä ruohovartisia ovat mm. metsäkurjenpolvi, lillukka, sudenmarja, metsäkorte, valkovuokko, lehtotesma, ojakellukka ja oravanmarja.

18a. ja 18b. Kangaskorvet

Kohteiden latvuskerroksessa kasvaa kuusia ja lehtipuita, kuten pihlajaa, hieskoivua, haapaa ja raitaa**,** pensaskerroksessa myös harmaaleppää. Kenttäkerroksen ruohovartisia ovat mm. hiirenporras, metsäalvejuuri, metsäkorte, mustikka, puolukka, suo-orvokki, oravanmarja ja käenkaali. Pohjakerroksen valtalajina on korpirahkasammal, muita havaittuja sammallajeja ovat metsäkerrossammal ja kilpilehväsammal.

19. Alueella vähälukuisen, rauhoitetun valkolehdokin esiintymä ◆

Heinittyneellä hakkuualalla kasvaa kymmenkunta yksilöä. Esiintymä on jäämässä heinien peittoon.

Kuva 3. Valkolehdokki

20. Joenvarsi Oritoja

Joenvarren metsäisessä pohjois- ja eteläosassa kasvaa lehtomaista kuusikkoa tai lehtokorpea. Kuusen lisäksi latvuskerroksessa kasvaa lehtipuita kuten tuomea ja harmaaleppää. Pensaskerroksessa esiintyy pohjan-

punaherukkaa ja taikinanmarjaa. Joen rannoilla ruohovartiskasvillisuus on hyvin rehevää ja monilajista. Yleisiä lajeja ovat mm. mesiangervo, nokkonen, hiirenporras, käenkaali, kevätlinnunsilmä, metsäkorte, luhtalemmikki, korpikaisla, lehtitähtimö, rentukka, ranta-alpi, suo-orvokki ja metsäkurjenpolvi. Peltojen keskellä joenvarsilla on arvokasta perinnemaisemaa niittyineen ja ketoineen. Kuivemmalla rinnekedolla on mm. edellä mainittu ketoneilikka esiintymä. Luhtarannoilla kasvaa mm. harvalukuista kaislasaraa. Peltomaisemassa joenvarrella on myös lehtipuu-havupuumetsikkö (19a. lehtomaista kangasta), jossa kasvaa haapoja, koivuja, mäntyjä ja harmaaleppää sekä pensaskerroksessa katajaa ja mustaherukkaa. Kenttäkerroksen kasvillisuus on rehevää: mesiangervo, kielo, koiranputki, nuokkuhelmikkä, karhunputki, lillukka, ojakellukka, lehtotesma ja lillukka.

Kuva 4. Oritojan varsi

21a. Puronvarsi, Furunäsbäcken

Pohjoisessa, puronvarren metsäisellä osuudella puroa reunustaa kuusten lisäksi runsas lehtipuusto: haapaa, harmaaleppää, tuomea, hieskoivua, kiiltopajua. Puronvarren ruohovartislajisto on rehevää: lajistoon kuuluvat korpikaisla, mesiangervo, ranta-alpi, käenkukka, luhtalemmikki, järvikorte, ojakellukka, metsäkurjenpolvi, keltaängelmä, ratamosarpio, palpakot, rentukka jne.

21b. Joenvarsi, Furunäsbäcken

Furunäsbäckenin rantametsä muistuttaa edellä kuvan Oritojan varren metsiä: rinnemaastossa kasvaa lehtomaista kuusikkoa tai lehtokorpea. Kuusen lisäksi pihlaja ja hieskoivu ovat tavallisia. Pensaskerroksessa kasvaa yleisenä vadelmaa, kuusamaa ja taikinanmarjaa, joenrannoilla lisäksi harmaaleppää, tuomea, pohjanpunaherukkaa ja kiiltopajua. Pohjakerroksen sammalia ovat lehtolehväsammal ja kilpilehväsammal. Rantojen ruohovartislajisto on runsas ja yleisiä lajeja ovat mm. kurjenmiekka, kotkansiipi, ranta-alpi, metsäkurjenpolvi, luhtalemmikki, mesiangervo, suokeltto, ojakellukka, rentukka, nokkonen, ratamosarpio, rönsyleinikki, lehtotähtimö, kevätlinnunsilmä, lehtotesma ja rohtovirmajuuri.

22. Silmälläpidettävän vienansaran esiintymät ■

Furunäsbäckenin luhtarannoilla kasvaa laajahkoina kasvustoina vienansaraa. Seuralaislajeina on mm. korpikaislaa ja järvikortetta. Vienansara on paitsi silmälläpidettävä myös Suomen kansainvälinen vastuulaji, maassamme sen osuus koko Euroopan kannasta on 15-20 %. Vastuulajin elinympäristö tulee ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa.

Kuva 5. Vienansaran kasvupaikka Furunäbäckenin varrella

23. Puronvarret (Vilosbäcken ja sen haara)

Puronvarret ovat kasvillisuudeltaan reheviä. Tavallisesta kuusikankaasta poiketen puronvarren metsässä kasvaa runsaasti lehtipuita kuten harmaaleppää, pihlajaa, rauduskoivua ja tuomea. Pensaskerros on monilajinen: mustaherukka, kuusama, näsiä ja taikinanmarja. Ruohovartislajisto on samantapainen kuin edellä kuvattujen Oritojan ja Furunäsbäckenin varsilla. Yleisimmistä lajeista mainittakoon mesiangervo, hiirenporras, rentukka, lehtopalsami, lehtotähtimö, korpikaisla, ratamosarpio, korpi-imarre, luhtalemmikki, suokeltto ja metsäkorte.

27.-29. Sipoonjoen (+ joen haaran) varret Pohjois-Paippisissa

Natura 2000 –verkostoon kuuluvan Sipoonjoen kasvillisuus Pohjois-Paippisissa on arvokasta ja lajistoltaan rikasta. Rantametsät ovat monin paikoin reheviä rinnelehtoja, jotka aivan joen rannoilla usein väistyvät luhtaniittyjen tieltä. Pohjois-Paippisista etelään joki virtaa jo maatalousmaisemassa ja arvokkain joen rantametsäkasvillisuus on nimenomaan Pohjois-Paippisissa.

Rantametsissä kuusi on tavallisimmin valtapuu mutta seassa kasvaa runsaasti lehtipuita kuten haapoja, koivuja, pihlajia, tuomia ja harmaaleppiä. Kuivemmissa rinteissä mänty on runsas ja paikoin valtapuu. Lahopuuta on runsaasti ja metsät ovat pitkälti luonnontilaisia. Lehdoille tyypillisesti pensaskerros on tiheä ja monilajinen, kuten myös edellä kuvattujen puronvarsikohteiden kohdalla: taikinanmarja, metsäruusu, mustaheruk-

ka, näsiä, kiiltopaju ja kuusama ovat yleisiä. Edellä kuvattujen puronvarsikohteiden yleisimmät ruohovartiset ovat runsaita myös Sipoonjoen varrella. Parhaimmissa lehtolaikuissa mutkittelevan joenuoman saarekkeissa kasvaa lisäksi mustakonnanmarjaa, imikkää, lehtopalsamia, sinivuokkoa, kotkansiipeä, koiranvehnää, kevätlinnunhernettä, lehto-orvokkia ja metsävirnaa. Pohjakerroksessa kasvaa runsaasti lehväsammalia. Rehevien ja paikoin jopa parimetristen ruohovartisen vallitsemien luhtaniittyjen runsaimpiin lajeihin kuuluvat mesiangervo, keltaängelmä, rohtovirmajuuri, nokkonen ja kurjenmiekka.

Hommanäsista alajuoksulle (28.) joki kulkee jo viljelysmaiden keskellä ja sen jyrkkien rinteiden kasvillisuus on hyvin tiheää, pääosin nuorta lehtomaista lehtimetsää. Pensaskerroksessa yleistyvät vadelma ja kiiltopaju mutta kenttäkerroslajisto on pääpiirteissään samanlaista kuin pohjoisempien puron- ja joenvarsien ruohovartislajisto. Linnanpellossa (29.) joen rannoilla ei enää ole juurikaan puustoa vaan korkeintaan kapeat pajupensaiden sekä korkeiden heinien ja ruohojen muodostamat kaistaleet pellon pientareiden välissä. Lajistoon kuuluvat mm. kiiltopaju, viiltosara, luhtalemmikki, ruokohelpi, mesiangervo, ranta-alpi, nokkonen, korpikaisla, korpikastikka ja järviruoko.

30.-144. Metsälakikalliot

Keski-Sipoon metsälakikallioiden puusto koostuu pääosin harvasta männiköstä. Rauduskoivu, pihlaja, haapa ja kataja ovat männyn ohella yleisiä. Kaikilla tai lähes kaikilla kalliokohteilla tavattuja varpuja, ruohoja ja heiniä ovat kanerva, puolukka, kangasmaitikka ja metsälauha. Sammal- ja jäkälälajisto ei juuri poikkea Pohjois-Sipoon metsälakikallioiden (1.-13.) lajistosta. Kalliosoistumissa esiintyy lisäksi kangasrahkasammalta, hieskoivua, juolukkaa, jokapaikansaraa ja virpapajua. Lisäksi muutamilla tai yksittäisillä kallioilla tavattuja lajeja ovat mm. mustikka, oravanmarja, ahosuolaheinä, metsäkastikka, metsätähti, lampaannata, kevätpiippo, kalliokielo, mäkitervakko, tuoksusimake, kultapiisku ja tinajäkälät.

Kohteissa 49., 63., 64. ja 72. on vähäisiä merkkejä hakkuista, kohteiden 36., 37., 74., 83., 85., 86., 100., 110., 114.-120., 123. ja 144. ympäriltä metsä on hakattu, kohteessa 121a. on kallionlaella nuotiopaikka ja kohteissa 59, 61., 107. ja 122. kulkee polkuja, eli näiden kallioiden luonnontila on muuttunut. Kohteen 86b. ympärillä on hakkuun reunassa, mutta myös rinnemetsässä, runsaasti tuulenkaatoja. Jos kaatuneita puita ei rinteestä korjata pois, on alueella merkitystä lahopuulla elävän hyönteislajiston kannalta.

Kohteen 82a. laella on suopainanne, jossa rahkasammalien lisäksi kasvaa mm. hieskoivua, virpapajua ja jokapaikansaraa.

Kohteen 104a. laella on vanha kiviaita; kalliolaki on ehkä aikoinaan ollut osa metsälaidunta.

Kohteen 113. päällä on rakkakivikko.

Jyrkänteitä kalliokohteilla

40. Alusmetsä on rinnekuusikkoa.

43b. Jyrkänteen alapuolella on kuusivaltainen rinnemetsä, jossa kasvaa myös mm. haapoja. Metsä on jätetty hakkaamatta purouomaan asti, mutta purouoman itäreuna on kuitenkin hakattu uoman reunalle asti.

78b. Jyrkänteen alla on kalkkilouhos.

82c. Degerbergetin länsirinteen metsä on kuusivaltaista sekametsää, pohjoisosa on lehtipuuvaltaisempi ja siellä kasvaa mm. sinivuokkoa ja muutamia metsälehmuksia.

90b. Jyrkänteen alusmetsä on tuoretta, melko varttunutta kuusikangasta, jonka pensaskerroksessa kasvaa vadelmaa, pihlajaa ja taikinanmarjaa. Kenttäkerroslajeja ovat mm. mustikka, kielo ja puolukka. Pohjakerroksessa vallitsevat seinä- ja metsäkerrossammal.

94b. Alusmetsä on kuusikangasta.

102b. Orrbergetin pohjoisreunassa on matala jyrkänne ja sen alla rinnekuusikko. Kuusikko on melko tiheää, vanhaa harventamatonta kasvatusmetsää. Alaosasta kuusikko on korpimainen, luonnontila on kuitenkin muuttunut ojan ja polunvarren hakkuun takia.

104b. Jyrkänne sijaitsee kallion länsireunalla. Alusmetsä on sekametsää, jossa kasvaa mm. haapoja.

106. Jyrkänteen alla on lampi.

121b. Alusmetsä on kuusivaltaista rinnemetsää.

127b. Jyrkänteen alusmetsässä on hakkuiden jälkiä. Metsä on tuoretta havupuukangasta, kuusten ja mäntyjen ohella latvuskerroksessa kasvaa rauduskoivuja. Pensaskerroksen valtalaji on pihlaja, kenttäkerroksessa yleisimpiä mustikka ja puolukka sekä pohjakerroksessa seinäsammal.

Metsälain korvet ja kangaskorvet

24. Metsäkortekorpi: Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti metsäkortetta ja lisäksi metsäalvejuurta, mustikkaa, oravanmarjaa, käenkaalia ja tähtisaraa. Pohjakerroksessa vallitsevat rahkasammalet.

147. ja 148. Bastmossenin eteläpuolella rinteessä on korpimaisia, tiheitä kuusimetsiä, joissa on kohtalaisesti lahoavaa puustoa.

151. Kallion alapuolella olevassa notkelmassa on tiheä kuusikorpi, jonka pohjakerroksessa kasvaa runsaasti sammalia.

152. Pienialainen kuusikorpi. Ympäröivä metsä on osin hakattu, lisäksi ympärillä on soranottoalueita.

153. Hyvin pieni korpipainanne sijaitsee talouskäytössä olevan mäntymetsän keskellä. Pohjakerroksessa vallitsevana ovat rahkasammalet. Kenttäkerroksessa kasvaa niukasti heinäkasveja, eikä lainkaan saroja.

154. Tiheä kuusikorpi. Alueen ympäristön metsää on hakattu voimakkaasti. Pohja- ja kenttäkerroskasvillisuus on niukkaa kuusikon tiheyden takia.

168. Korpipainanteen valtalajeina on jokapaikansara, raate ja kurjenjalka, eteläosassa myös pullosara on yleinen. Pohjakerroksessa kasvaa runsaasti okarahkasammalta. Alueen luonnontila on muuttunut, sillä sähkölinja ylittää paikan ja eteläosaan on kaivettu oja.

169. Lehtipuuvaltaisen korven latvus- ja pensaskerroksessa kasvaa hieskoivua sekä tuhka- ja virpapajua. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti suokortetta, raatetta, kurjenjalkaa ja jokapaikansaraa.

170. Mustikka-kuusikorpi. Metsä on osin harvennettu ja kohteen vieressä kulkee metsäkoneen ura. Kasvillisuus poikkeaa ympäröivän metsän kasvillisuudesta. Lajeja mm. hiirenporras, korpiorvokki, metsätähti, oravanmarja, metsäkastikka, nurmirölli, metsäalvejuuri ja tesma.

171. Kostean kuusikkokorven luonnontila on muuttunut ojan kaivuun takia.

172. Ruohokorven luonnontila on hieman muuttunut vierestä vedetyn maakaasulinjan sekä ojan takia. Pohjakerroksessa kasvaa runsaasti okarahkasammalta. Muita runsaita lajeja ovat korpikaisla, kurjenjalka ja metsäkorte. Latvuskerroksessa kasvaa useita tervaleppiä.

173. Kuusivaltainen korpinotkelma. Muita puulajeja kohteella ovat rauduskoivu ja haapa. Alueella on paljon maapuuta, mikä nostaa sen arvoa. Kenttäkerroksessa kasvaa mustikkaa ja metsäkortetta, pohjakerroksessa rahkasammalia.

149., 174. ja 181. Kuusivaltaisia kangaskorpia. Kohteilla kasvaa runsaasti rahkasammalta, mustikkaa ja metsäkortetta. Muita havaittuja lajeja ovat mm. oravanmarja, tähtisara ja korpiorvokki.

179. Puronvarsikorpi (ruohokorpi), jossa kasvaa runsaasti mm. metsäkortetta ja pohjakerroksessa rahkasammalia. Kohteen luonnontila on muuttunut ojituksen ja viereen rakennetun kaasulinjauksen takia.

182. Korpimainen sekametsä, jonka ympärillä hakkuita. Reunoilla kasvaa hies- ja rauduskoivuja sekä harmaaleppää. Kohde on ojitettu.

183. Tervaleppäkorpi. Alueelta on harvennettu pois muut puut, jäljellä on kookkaita terveleppiä, joiden alla kasvaa koivun ja kuusen taimia. Oja kulkee kuvion keskeltä. Kenttäkerroksessa kasvaa raatetta, vehkaa ja tupasvillaa.

185. Kostepohjainen kuusikkokorpi, jossa ojan varrella kasvaa mm. hiirenporrasta. Kohteella on kaatuneita puita ja kasvillisuus on ryteikköä.

Kuva 6. Korpi.

Metsälain vähäpuustoisia soita

25. Grönkullan eteläpuolella metsässä on kolme suolaikkua. Läntiset laikut ovat puustoisia, itäinen avoimempi. Yleisiä lajeja ovat mm. pullosara ja virpapaju. Avoimella osalla kasvaa myös tupasvillaa, jokapaikansaraa ja jouhivihvilää.

26. Kallion laella on pieni suo, jolla kasvaa mm. pullosaraa, jokapaikansaraa, suokukkaa, tupasvillaa ja virpapajua

145. Sararäme: Männyn lisäksi latvuskerroksessa kasvaa jonkin verran hieskoivua. Kenttäkerroksessa runsaita ovat mm. pullosara, raate, tupasvilla, kurjenjalka. Pohjakerroksen yleisin laji on rämerahkasammal. Metsä suon ympäriltä on hakattu, mikä vaikuttaa kohteen luonnontilaan.

146a. ja 146b. Isovarpurämeet: Mäntyä ja hieskoivua kasvaa harvassa. Juolukka, lakka, isokarpalo ja suopursu ovat runsaita varpuja kenttäkerroksessa, jossa kasvaa lisäksi jouhisaraa ja tupasvillaa. Kangasrahkasammal on pohjakerroksen valtalaji.

150a. Bastmossenin länsiosa on avointa saranevaa, jolla kasvaa mm. pullosaraa, jokapaikansaraa, tupasvillaa, raatetta ja kurjenjalkaa sekä runsaasti rahkasammalia.

150b. Bastmossenin itäosa on isovarpurämettä. Rämeen poikki kulkee sähkölinja ja linjan kohdalta puusto on raivattu. Suon itäosassa on suunnilleen pohjois-eteläsuuntaisia puuttomia kosteampia painanteita, joissa kasvaa rahkasammalia. Nämä ovat ilmeisesti vanhoja turpeennostopaikkoja. Suon tavallisia lajeja ovat suopursu, juolukka ja suokukka. Vaikka suo ei ole enää luonnontilainen, sillä on oma paikallinen arvonsa. Suolta löytyi mm. kehrääjän pesä, lisäksi siellä havaittiin metso. Hirvien polku kulkee pitkin suon eteläreunaa. Suon luonnontila olisi helposti parannettavissa tukkimalla suolta lähtevät ojat.

150c. Lillmossen ja siitä lähtevä uoma. Lillmossen on lehtipuuvaltaista rämettä, suon eteläpäästä lähtee purouoma, joka ei ole luonnontilainen vaan sitä on kaivettu. Uoman varressa on kuusikkoa, jossa tavallisia lajeja ovat mm. metsäkorte, vehka, hiirenporras ja kivikkoalvejuuri. Kohteella on lukuisia kaatuneita kuusia.

155. Tupasvillaräme: Valtapuina mänty ja hieskoivu. Kenttäkerroksessa runsain on tupasvilla. Lisäksi kohteessa kasvaa lakkaa, puolukkaa, suopursua ja pullosaraa. Rämerahkasammal on pohjakerroksessa vallitsevin.

156.-165., 175-178., 180., 187.-190. (Ruohoiset) Saranevat: Lähes kaikkien kohteiden lajistoon kuuluvat raate, pullosara, kurjenjalka ja pohjakerroksessa rämerahkasammal sekä joskus myös puna- ja kalvasrahkasammal. Lisäksi usealla kohteella kasvaa jokapaikansaraa, järvikortetta, jouhivihvilää ja luhtavillaa. Kohteissa 157., 180. ja 190. kasvaa lisäksi pyöreälehtikihokkia. Muita, muutamalla tai yksittäisillä näistä kohteista havaittuja lajeja ovat mm. suo-orvokki, tupasvilla, vehka, korpikaisla, suoputki, ulpukka ja ranta-alpi. Reunoilla ja yksittäin myös mätäspinnoilla kitukasvuisina saattaa kasvaa hieskoivuja, pajuja, harmaaleppiä (kohteissa 176., 187. ja 188. myös tervaleppiä), mäntyjä ja kuusia.

166a., 166b. ja 167. Isovarpurämeet: Kohteet ovat harvapuustoisia soita valtapuinaan mänty ja hieskoivu. Runsaimpaan lajistoon kuuluvat monet varvut: suopursu, lakka, suokukka, karpalo ja juolukka. Kohteilla kasvaa kuitenkin nevalajejakin, mm. raatetta ja jouhivihvilää. Pohjakerroksessa vallitsevat räme- ja punarahkasammal.

184. Tupasvillaräme. Latvuskerroksessa kasvaa hieskoivua ja kuusta. Kenttäkerroksen lajeja ovat mm. tupasvilla, jokapaikansara, raate, kurjenjalka ja pullosara.

186. ja 191. Isovarpurämeet: Edellä kuvattujen isovarpurämeiden tapaan kohteen latvuskerroksessa kasvaa mäntyä ja hieskoivua sekä kenttäkerroksessa mättäillä suopursua, juolukkaa ja lakkaa. Välipinnoilla tupasvilla on runsas. Mättäillä kasvaa lisäksi kangasmetsälajeja mustikkaa ja puolukkaa. Kohteen 186. pensaskerroksessa tavataan myös paatsamaa. Pohjakerroksessa rämerahkasammal on runsain.

192. Vanhahko kuusimetsä Lilla Risbergetin länsipuolella

Metsässä on runsaasti keloja ja maapuita. Pohjalla kasvaa runsaasti seinäsammalta ja mustikkaa.

193. Luonnontilaisen kaltainen vanhahko metsäalue Bastmossenin luoteisreunalla

Metsäalue muodostaa merkittävän pohjois-eteläsuuntaisen metsäyhteyden. Kohteella on vanhoja kuusia, keloja ja maapuita. Metsikössä havaittiin lisäksi metsopoikue, useita pyitä ja keisarinviitta.

194. Silmälläpidettävän ketoneilikan esiintymä ●

Pellon laidassa, hieman ympäristöä kuivemmassa rinnekohdassa kasvaa useita kymmeniä (ehkä n. 60) yksilöitä.

Kuva 7. Ketoneilikka.

195. Trankärriltä laskevan puron varsi

Puro on luonnontilaisen kaltainen pellon kohdalla, mutta metsän kohdalla avohakkuu ulottuu puronuoman yli. Kohteella yleisiä lajeja ovat mm. metsäkorte, hiirenporras, kivikkoalvejuuri ja tuomi.

197. Kuusimetsäpainanne, jossa silmiinpistävän pitkiä kuusia (arvio 30-35m).

Kohteella voi olla merkitystä esimerkiksi luonto-opetuskohteena.

196. Kumbäckenin purouoma

Purouoma mutkittelee lähes luonnontilassa melko jyrkkien rinteiden keskellä. Loppukesällä 2006 purossa oli vain hyvin vähän vettä ja pohjakivikot olivat paljaina. Puron varret ovat tuomi-harmaaleppäpensaikkoa. Muita lajeja ovat metsäkorte, lehtokuusama, metsäkorte, metsäkurjenpolvi, vadelma, taikinanmarja ja metsäkastikka. Rinteillä on tehty hakkuita, paikoin aivan puron reunaan asti.

198. Rauhoitettu kalkkilouhos ja sitä ympäröivä metsä

Kalkkilouhoksen pohjoispuolella on pieni lehtipuuvaltainen metsälaikku, jossa kasvaa runsaasti haapoja ja kenttäkerroksessa mm. mustakonnanmarjaa. Muita kohteen kasveja ovat taikinanmarja, kivikkoalvejuuri ja tesma.

199. Kallion hieman rehevämpi kaakkoisrinne

Kasvillisuudessa on tyypillisiä kevätaspektin lajeja: sinivuokko, kevätlinnunherne ja kielo. Muita runsaita lajeja ovat mustikka ja nuokkuhelmikkä.

200. Kuiva puronuoma

Uoman reunan metsää on hakattu. Kohteen lajeja ovat mm. mesiangervo, taikinanmarja, käenkaali, nokkonen, lehtopalsami ja kevätlinnunsilmä.

201. Tienvarren avoin kuivahko alue

Kohteella kasvaa vanha vaahtera.

202.-207. Vaarantuneen keltamataran esiintymät ▲

Kuivilla teiden pientareilla kasvaa keltamataraa, joka on uhanalaisluokitukseltaan vaarantunut laji. Esiintymissä on 10-20 yksilöä kussakin. Lajin harvinaistumisen syynä on risteytyminen yleisen, valkokukkaisen paimenmataran kanssa, jolloin monet keltamataran esiintymät ovat nykyisin risteymiä ja takaisinristeymiä vaaleankeltaisine kukkineen. Puhtaat keltamatarakasvustot alkavat olla harvinaisia ja osassa näistä Itä-Sipoon esiintymistä saattaa kasvaa myös risteymää eli piennarmataraa; rajat risteymien, takaisinristeymien ja puhtaan lajin välillä ovat liukuvia.

208. Umpeenkasvavan Vermijärven rantaluhta

Luontotyyppi kuuluu sara- ja ruoholuhtiin; tavallisia lajeja ovat viiltosara, luhtakastikka, kurjenjalka, raate, järvikorte, vehka, pikkupalpakko, leveäosmankäämi, pullosara, luhtasara, luhtavilla, rantakukka, suohorsma, vesikuusi, myrkkykeiso, suoputki, ratamosarpio, rimpivesiherne ja ranta-alpi. Vermijärven rantaluhta on arvokas paitsi kasvistoltaan myös linnustoltaan rikas luontotyyppi; pesimäaikaan kohteella havaittiin mm. kurki. Vermijärven rantaniityt on mainittu eräänä Uudenmaan tärkeänä perinnemaisemakohteena (Pykälä ja Bonn 2000). Osa alueen järvenlaskun synnyttämästä rantaluhdasta on nykyäänkin laitumena, mikä takaa kohteen säilymisen avoimena.

Kuva 8. Vermijärvi.

209. Silmälläpidettävän ketoneilikan esiintymä ●

Tien pientareella kasvaa kymmenkunta yksilöä.

210. Tienvieren pienialainen kallioketo

Kohteella kasvaa mm. isomaksaruohoa ja kultapiiskua.

211. Lehtipuuvaltainen puronvarsi

Kohteella kasvaa hies- ja rauduskoivua sekä kiiltopajua, korpikastikkaa ja rentukkaa. Puroa on luultavasti joskus kaivettu kostean painanteen kuivattamiseksi.

212. Haraskärrsbergenin purolaakso ja rinnemetsä

Jyrkänteen alapuolelta on kuusivaltaista metsää jätetty hakkaamatta.

213. Savijärven rantaluhta

Savijärven länsirannalla (213a.) kasvaa tiheää ja paikoin hyvin vaikeakulkuista pajuviitaluhtaa tai metsäistä luhtaa, paikoin sara- ja ruoholuhtaa sekä paikoin ruokoluhtaa. Runsaita lajeja ovat pajut, koivut ja järveä ympäröivien laitumien lähellä myös tervalepät. Ruohovartisista yleisiä ovat järviruoko, kurjenjalka, rantakukka, pullosara, suohorsma, viiltosara, leveäosmankäämi, suoputki, vehka, punakoiso ja luhtavilla. Itärannalla (213b.) on avoluhtaa ja ruokoluhtaa: yleisiä ovat mm. järviruoko, isokarpalo, pyöreälehtikihokki, luhtavilla, kurjenjalka, raate, pullosara ja valkopiirtoheinä. Ruskorahkasammal muodostaa laajoja peitteitä.

214. Umpeenkasvanut Götviken Savijärven eteläpuolella

Umpeenkasvaneen lahden kasvilajisto on hieman samankaltainen kuin Savijärven länsirannalla, mutta luontotyypiltään kohde on pääosin ruokoluhtaa, osin myös sara- ja ruoholuhtaa. Järviruoko on hyvin runsas mutta myös suursaroja kuten viilto-, luhta- ja pullosaraa kasvaa yleisinä. Muita lajeja ovat mm. leveäosmankäämi, myrkkykeiso, suohorsma, raate, korpikaisla ja kurjenjalka. Haprarahkasammal on yleinen pohjakerroksen laji.

215.-299. Metsälakikalliot

Kallioiden puustoisilla osilla kasvaa harvaa, kitukasvuista männikköä. Avoimemmilla kohdilla kitukasvuisten mäntyjen ohella kasvaa rauduskoivuja, pihlajia, haapoja ja katajia, eräissä kohteissa myös kuusia. Hyvin yleisiä ruohoja, heiniä ja varpuja kalliokohteilla ovat metsälauha, puolukka, kanerva. Muita havaittuja lajeja ovat mm. kalliokielo, ahosuolaheinä, kangasmaitikka, kultapiisku, tuoksusimake, kalliohatikka, mäkitervakko, rohtotädyke, jäykkärölli, kallioimarre ja kevätpiippo. Kallioiden sammal- ja jäkäläpeite on runsas: valtalajeina ovat poronjäkälät, torvijäkälät, hirvenjäkälä, kangaskarhunsammal, kangaskynsisammal, tierasammalet ja joskus myös seinäsammal ja tinajäkälät. Painanteiden pienissä soistumissa kasvaa runsaana kangasrah-

kasammalta ja usein myös juolukkaa, suopursua ja virpapajua sekä toisinaan jokapaikansaraa, jouhivihvilää ja tupasvillaa.

Kohteet 249., 250. ja 253.-257. muodostavat maisemallisesti arvokkaan alueen Nevas-joen laakson reunoilla. Kalliojyrkänteet ovat jyrkkiä ja korkeita, ja niiden alla kasvaa mm. kookkaita haapoja.

Kohteella 260. kulkee ajoura. Kohteiden 259. ja 270. välissä on korpipainanteita. Metsät ovat paikoin luonnontilaisen kaltaisia. Alueen arvoa nostaa havainto kolmesta metsosta. Metso havaittiin myös Kohteiden 265.-269. muodostamalla matalalla kallioselänteellä.

Metsälakijyrkänteitä löytyy seuraavista kalliokohteista: 216b., 228a., 288b., 230., 231., 239b. 249., 250., 253.-257

300. Itäsalmen lammet

Itäsalmessa sijaitsee kaksi pientä nimetöntä lampea, joiden lähiympäristö on kasvillisuudeltaan rehevää ja rikasta. Runsaita lajeja ovat pullosara, röyhyvihvilä, suoputki, jokapaikansara, tähtisara, suo-orvokki, korpikaisla ja kurjenjalka. Lampien ympärillä kasvaa ympäröivästä kangasmetsästä poiketen tervaleppiä ja hieskoivuja. Itse lammissa kasvaa mm. uistinvitaa, lummetta ja ratamosarpiota. Lampien lähistöllä on myös avosoita, jotka on käsitelty edellä suursaranevojen yhteydessä.

301. Stora dammen

Stora dammen on rehevä ja 2/3 siitä on jo kasvanut umpeen. Rantojen kasvillisuus on rikasta ja lajistoon kuuluvat mm. luhtavuohennokka, kurjenmiekka, vehka, kurjenjalka, pullosara, leveäosmankäämi, suoputki, rantakukka, luhtasara ja jouhivihvilä. (luontotyypiltään sara- ja ruoholuhtaa). Vesialueella kasvaa mm. ulpukoita, vitoja, lumpeita ja järvikortteita.

302. Itäsalmen kartanon purolaakso

Stora dammen -lammesta virtaavan puron rannat ovat rehevää luhtavaikutteista saniaislehtoa, jossa kasvaa kookkaita haapoja ja tervaleppiä sekä vaahteroita. Puronvarsilla on laajoja kotkansiipi-, hiirenporras- ja metsäalvejuurikasvustoja. Rantojen ja puron muuhun ruohovartislajistoon kuuluvat mm. vehka, kurjenmiekka, ratamosarpio, lehtopalsami, mesiangervo, rentukka, lehtotähtimö, korpikaisla ja suo-orvokki.

303. Purolaakso

Porvoonväylän eteläpuolella puronvarressa on Itäsalmen kartanon purolaakson tapaan rehevää lehtipuuvaltaista, luhtavaikutteista hiirenporras-käenkaali-tyypin lehtoa. Latvuskerroksessa kasvaa lehmuksia, vaahteroita, kuusia, tervaleppiä, harmaaleppiä, hieskoivuja ja haapoja sekä pensaskerroksessa vielä tuomia, näsiöitä

ja taikinamarjoja. Metsäalvejuuri, isoalvejuuri, hiirenporras, vehka, mesiangervo, lehtokorte, ojakellukka, ranta-alpi, huopaohdake, korpi-imarre, käenkukka, rentukka ovat kohteella yleisiä lajeja.

304. Luhtainen ruoho- ja heinäkorpi

Kallioiden väliin jää rehevä kuusikorpipainanne, jonka latvuskerroksessa kasvaa myös hieskoivua ja tervaleppää. Tervalepän ohella korven luhtavaikutteisuudesta kertoo vehkan, kurjenjalan ja pullosaran esiintyminen kenttäkerroksessa.

305.-310. Vaarantuneen keltamataran esiintymät (▲)

Esiintymät ovat teiden tai peltojen pientareilla ja niiden koko vaihtelee muutamasta yksilöstä n. kahden m^2 :n kasvustoihin.

Kuva 9. Keltamatara.

305. Silmälläpidettävän ketoneilikan esiintymä (●)

Keltamataraesiintymän vieressä, tien pientareella kasvaa myös ketoneilikkaa (neljä mätästä).

311. Puronvarren pähkinäpensaslehto

Hansaksen itäpuolella, ulkoireitistön lähistöllä puronvarressa kasvaa kahdessa paikassa pähkinäpensasta. Pohjoisempi esiintymä (★) käsittää vain yhden yksilön mutta eteläisemmässä kasvaa kymmenkunta yli viisimetristä pensasta. Puronvarren jyrkissä rinteissä kasvaa lisäksi latvuskerroksessa kuusia ja vaahteroita sekä kenttäkerroksessa runsaasti suursaniaisia, etenkin metsäalvejuurta.

312. Puronvarsi

Puronvarren luhtaisen suurruoholehdon latvuskerroksessa kasvaa harmaa- ja tervaleppiä, vaahteroita ja tuomia. Pensakerroksessa taikinanmarja ja vadelma ovat runsaita. Ruohovartiskasvillisuus on edellisten puronvarsikohteiden tavoin hyvin rikasta: rohtovirmajuuri, ruokohelpi, rantakukka, pullosara, karhunköynnös, mesiangervo, korpikaisla, punakoiso, ranta-alpi, hiirenporras, lehtotähtimö jne. Vedessä kasvaa lisäksi mm. ratamosarpiota, ulpukkaa ja palpakoita.

313. Storträsket-Kitträsket rantaluhta

Umpeenkasvamassa olevan järven rannan sara- ja ruoholuhdalla kasvavat yleisinä mm. mesiangervo, viiltosara, pullosara, rantakukka, ranta-alpi, leveäosmankäämi, kurjenjalka, raate, vehka, järviruoko ja järvikorte. Aivan vesialueen rannassa on leveäosmankäämi- ja järvikortevaltaista kasvillisuutta, luhdan keskivaiheilla leveäosmankäämi vallitsee ja luhdan ulkoreunassa valtalejeina ovat mesiangervo ja suoputki.

314. Puronvarsi

Puronvarren luhtainen hiirenporras-käenkaalityypin lehto(korpi) on kuusivaltaista mutta kuusen ohella kasvaa myös muutamia tervaleppiä. Pensaskerroksen kuusama- ja näsiäkasvustot kertovat kasvupaikan suotuisuudesta. Kenttäkerroksessa kasvavat runsaina monet suursaniaiset: hiirenporras, isoalvejuuri, korpi-imarre ja metsäalvejuuri. Muita lehdon tunnuslajeja ovat kevätlinnunherne ja lehtotesma sekä korpi- ja luhtalajeja suo-orvokki, velholehti ja rentukka.

315. Rinnelehdot

Pienialaisissa sinivuokko-käenkaalityypin lehdoissa valtapuuna on kuusi, mutta lisäksi kohteissa kasvaa pähkinäpensaita ja vaahteroita. Itäisemmässä kohteessa sinivuokon lisäksi tyypillisenä lehtolajina kohteella esiintyy kevätlinnunhernettä. Läntisemmässä lehdossa kasvaa lisäksi kurjenkelloa ja kulttuurivaikutuksesta kertovaa hakarasaraa.

316. Grundträsketin rantaluhta

Soistuneen rannan kasvillisuus on sara- ja ruoholuhtaa tai ruokoluhtaa (316a.). Kohteella kasvavat yleisinä mm. järviruoko, leveäosmankäämi, isokarpalo, raate, pullosara, tähtisara, lakka, kurjenjalka, pyöreälehtikihokki, luhtavilla, suokukka ja maariankämmekkä. Vesialueen lajistoa ovat mm. ulpukka, lumme ja järvikor-

te. Osa rannan kasvillisuudesta (316b.) on isovarpurämettä, jossa suopursu, juolukka, variksenmarja ja mustikka ovat runsaita.

317. Hangelbyträsketin rämeranta

Isovarpurämeelle tyypillisiä lajeja kohteella ovat mm. juolukka, suopursu, variksenmarja, lakka, tupasvilla ja isokarpalo. Kasvillisuudessa luhtavaikutteisuudesta kertoo tervalepän esiintyminen männyn ohella latvuskerroksessa ja pullosaran esiintyminen kenttäkerroksessa.

318. Lammträsketin rantasuo

Lammen länsipuolella soistuva ranta on ruokoluhtaa. Järviruo'on seuralaislajeina kasvaa isokarpaloa, liereäsaraa, kurjenjalkaa ja vehkaa. Itärannan suon kasvillisuus on avointa sara- ja ruoholuhtaa, jolla yleisiä lajeja ovat pullosara, luhtavilla, pyöreälehtikihokki, isokarpalo, kurjenjalka ja mutasara. Mättäillä kasvaa pieniä hieskoivuja. Rantasuon pohjakerroksessa kasvaa räme-, hapra- ja punarahkasammalta. Avovedessä kasvaa ulpukoita, uistinvitoja ja palpakoita. Kohteen korpimaisessa reunuksen latvuskerroksessa terva- ja harmaaleppä ovat tavallisia sekä kenttäkerroksessa lisäksi lakka, raate ja juolukka.

319. Vaxesmossen, 320. Fågelmossen ja 321. Stormossen

Laajat ja pitkälti luonnontilaisina säilyneet suot kuuluvat Natura 2000 -verkostoon ja soidensuojeluohjelmaan valtakunnallisesti arvokkaina Rannikko-Suomen keidassoina. Suotyypeiltään kohteet ovat suurimmaksi osaksi isovarpurämeittä, joiden tyypillisiä lajeja ovat suopursu, suokukka, isokarpalo, kanerva, tupasvilla ja lakka. Vaxesmossenin pohjoisosa (319b. Sundsmansmossen), kallioselänteiden välinen kapeikko on puoliavointa tupasvillarämettä, jolla kasvaa harvassa mäntyjä ja hieskoivuja. Tupasvillan lisäksi suolla kasvaa mm. pullosaraa, karpaloa, suokukkaa ja jokapaikansaraa. Sundmansmossenin pohjoisosan luonnontila voitaisiin palauttaa tukkimalla suolle kaivetut ojat. Rämerahkasammal ja punarahkasammal ovat pohjakerroksessa tavallisia. Soiden avoimemmissa nevamaisissa keskusosissa kasvaa lisäksi pullosaraa, vehkaa, luhtavillaa, raatetta, pyöreälehtikihokkia, suokukkaa, valkopiirtoheinää ja suoputkea. Nevaosissa rämerahkasammalen lisäksi kasvaa runsaasti ruskorahkasammalta. Stormossenista vain eteläosa on luonnontilaista, sillä pohjoisosa on tiheään ojitettu. Karttaan tehdyt rajaukset eivät välttämättä noudata Natura-alueiden rajauksia.

Kuva 10. Vaxesmossen

Metsälain vähäpuustoisia soita

322.-323., 326.-333. Isovarpurämeet: suosaarekkeissa mänty- tai kuusivaltaisen kangasmetsän keskellä mänty ja hieskoivu ovat valtapuina. Osassa kohteita kasvaa myös tervaleppää. Kenttäkerroksen suotyypin peruslajistoon kuuluvat mm. suopursu, mustikka, tupasvilla, ja isokarpalo. Herbetsmossenilla (327.) erityisesti myös suokukka, maariankämmekkä, juolukka, kurjenjalka ja pullosara. Pohjakerroksessa vallitsevin on useimmin rämerahkasammal. Laajan Ryssmossenin eteläosa on ojitettu eikä enää luonnontilainen. Ryssmossenin pohjoisosa on sitä vastoin edustavaa isovarpurämettä, jossa tyyppilajien lisäksi kasvaa mm. pullosaraa ja luhtavillaa. Kohteessa 333. kasvaa myös korpilajeja kuten paatsamaa, jokapaikansaraa, tähtisaraa ja maariankämmekkää.

324. Tupasvillaräme: Kallioiden välissä oleva hieskoivuvaltaisen rämeen pohjakerroksessa kasvaa runsaasti rahkasammalia. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat tupasvilla ja lakka.

325., 334.-337. Suursara- tai lyhytkorsinevat: Runsaimpia lajeja kohteilla ovat luhtavilla, tupasvilla, pyöreälehtikihokki, raate, pullosara ja jouhivihvilä. Kohteessa 337. kasvaa lisäksi kurjenjalkaa, vehkaa, vesikuusta, järvikortetta ja järviruokoa (umpeenkasvanut lampi). Pohjakerroksessa kasvaa rämerahkasammalta.

338. Lampi

Syyskesällä kokonaan kuivuneen lammen kasvillisuuteen kuuluvat mm. ratamosarpio, rantaluikka, pullosara ja kurjenjalka.

3.3 Kasvillisuuden kannalta arvokkaimmat alueet

Seuraavassa on esitetty kasvallisuuden kannalta arvokkaimmat kohteet Sipoon yleiskaavan rakennemallin V (28.8.2006) aluejaon mukaan. Listalla ei ole Natura-alueita, jotka on esitetty kuvassa 21.

3.3.1 Suuralue 1: Paippinen Linnanpelto

20. Joenvarsi Oritoja

21b. Joenvarsi, Furunäsbäcken

22. Silmälläpidettävän vienansaran esiintymät ■

23. Puronvarret (Vilosbäcken ja sen haara)

27. Sipoonjoen (+ joen haaran) varret Pohjois-Paippisissa

150a.-c. Bastmossen-Lillmossen

193. Luonnontilaisen kaltainen vanhahko metsäalue Bastmossenin luoteisreunalla

208. Umpeenkasvavan Vermijärven rantaluhta

3.3.2 Suuralue 2: Nikkilä-Talma

184. Tupasvillaräme

3.3.3 Suuralue 3: Hindsby-Itäsalmi

300. Itäsalmen lammet ja 334., 335. nevat

301. Stora dammen

302. Itäsalmen kartanon purolaakso

303. Purolaakso

3.3.4 Suuralue 4: Box

213. Savijärven rantaluhta

214. Umpeenkasvanut Götviken Savijärven eteläpuolella

312. Puronvarsi

313. Storträsket-Kitträsket rantaluhta

317. Hangelbyträsketin rämeranta

318. Lammträsketin rantasuo

327. Herbetsmossen

330. Ryssmossen

3.3.5 Suuralue 5: Söderkulla

311. Puronvarren pähkinäpensaslehto

316a.-b. Grundträsketin rantaluhta

3.3.6 Suuralue 6: Rannikko ja saaristo

Tämä ei kuulunut tämän tutkimuksen selvitysalueisiin. Katso aiemmat selvitykset.

4 LIITO-ORAVASELVITYKSET

4.1 Menetelmä

Liito-oravainventointeja voidaan ohjeiden mukaan parhaiten tehdä maaliskuun lopun ja kesäkuun alun välisenä aikana (Hanski ym 2001, Sierla ym. 2004 ja Södermann 2003). Inventoinnissa etsitään ulostejälkiä lajille sopivista metsistä. Löydetyiltä reviireiltä paikannetaan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat. Raportti sisältää liito-oravakartoituksen tulokset, esiintymien kuvaukset ja suositukset maankäytön suunnitteluun. Esiintymät rajataan ja numeroidaan liitekartoille.

Tutkimukset aloitettiin maaliskuussa tutkimalla GTK:n ilmakuvia, ja rajaamalla sieltä pois suurimmat hakkuuaukot, pellot, vesistöt ja taimikot. Tiheimmät metsäalueet merkittiin kartalle ja tarkistettiin maastokäynneillä.(Kuva 12.) Ilmakuvat olivat mustavalkoisia ja verrattain vanhoja, joten maastokauden aikana monet paikat osottautuivat hyvin erilaisiksi. Kuvissa näkyvät hakkuuaukot olivat taimettuneet, uusia aukkoja oli tullut runsaasti ja rakentamisesta johtuvia aukkoja oli tullut lisää. Ilmakuvien perusteella kuitenkin pystyi hahmottamaan, missä suurimmat liito-oravan reviirialueet voisivat sijaita.

Tutkimusalueen liito-oravat kartoitettiin. 14.4 – 29.5. tehdyllä maastokäynnillä. Tutkimuksen ajankohta valittiin siten, että lumet olivat sulaneet puiden alta. Kevät oli poikkeuksellisen kylmä ja lumipeite oli etelärannikkoa myöten kohtalainen vielä huhtikuun alkupuolella. Alueelta etsittiin liito-oravalle sopivia haapa-kuusimetsiköitä, joista voisi löytyä talven aikana kertyneitä liito-oravan papanoita puiden tyveltä. Tämä on helpoin tapa saada selville liito-oravan esiintyminen.

Kuva 11. Kullankeltaiset jätökset erottuvat varhain keväällä puiden juurilta

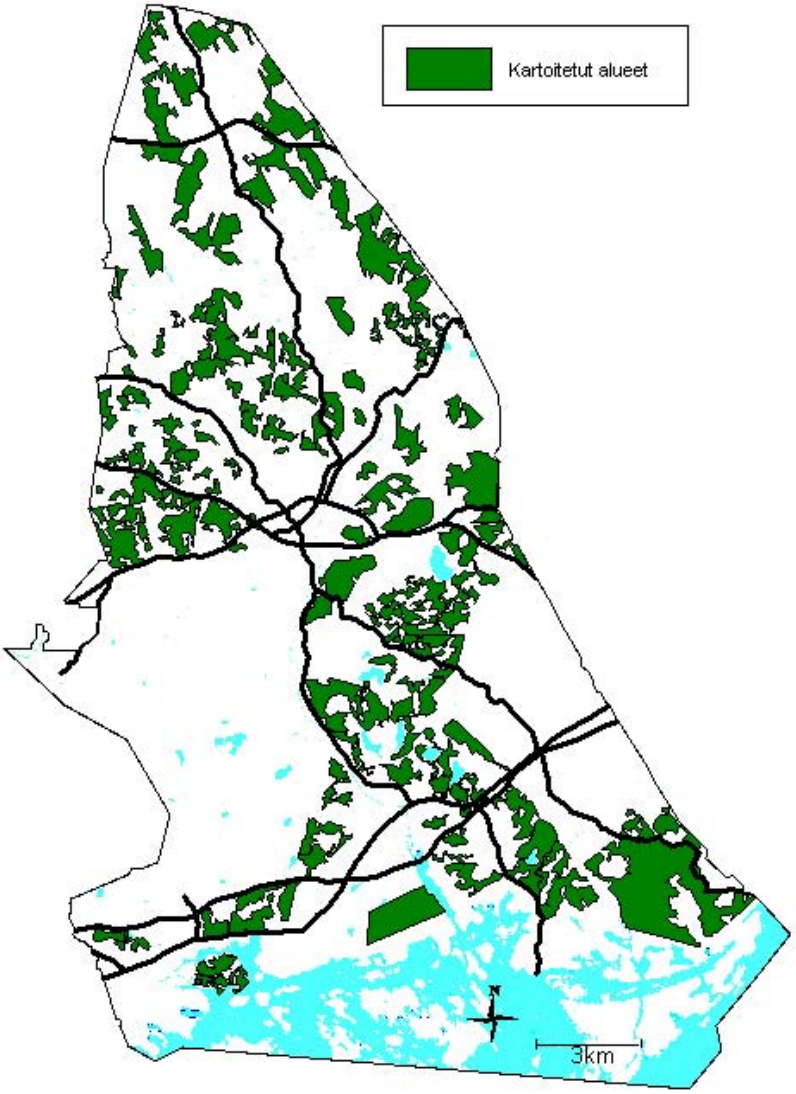

Kuva 12. Kartoitetut metsäalueet

Uudenmaan ympäristökeskukselta saatiin aiemmat havainnot Sipoon alueella. Lisäksi Ympäristöministeriö toimitti Ilpo K. Hanskin koko Suomen kattavan kartoituksen osalta tutkitut ruudut, jotka osuivat Sipoon kunnan alueelle. Ruuduissa ei Hanskin tutkimuksessa ollut liito-oravista havaintoja.

4.2 Tulokset.

Sipoon kunnan alueelta löytyi kaksi uutta merkittävää liito-oravan esiintymispaikka, joiden lisäksi Uudenmaan ympäristökeskuksen tiedot vuodelta 2002 on myös huomioitu ja merkitty karttaan (kuva 13.). Löytöpaikkojen koordinaatit ovat liitteenä taulukoissa.

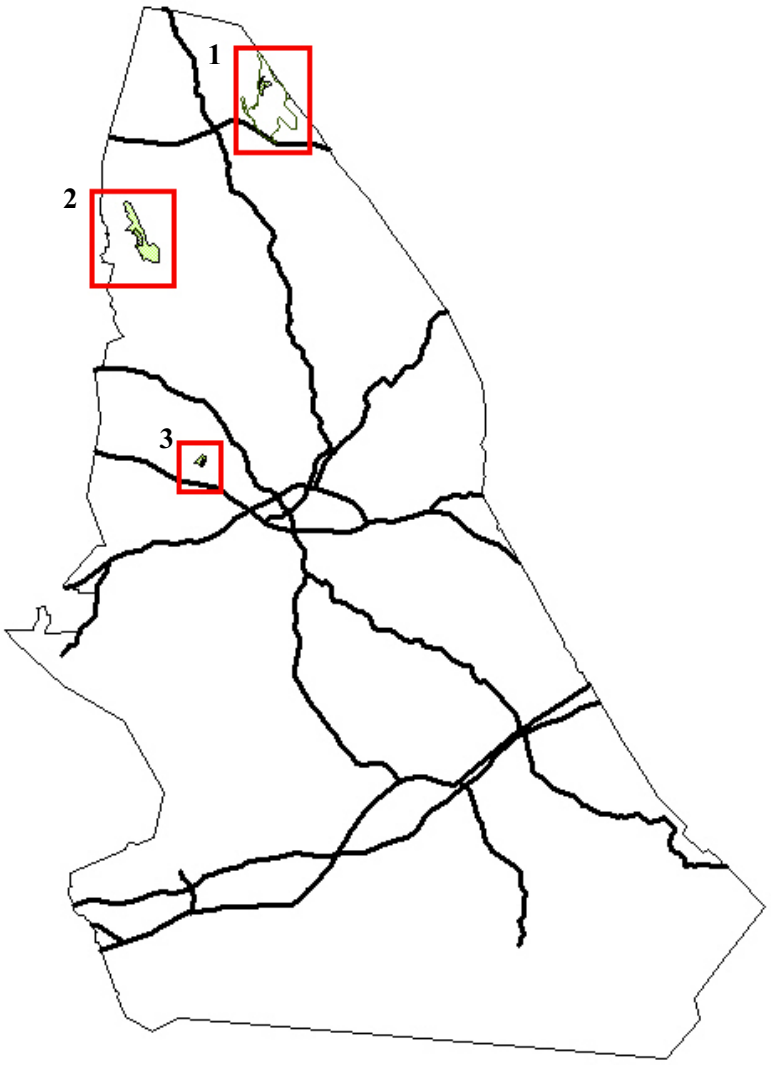

Kuva 13. Löydetyt liito-oravaesiintymät numeroituna kartalle (1-3)

4.2.1 Kohde 1

Kummelbergenin Natura 2000-alueelta löytyi suuri määrä liito-oravan papanoita. Alueella on paljon suuria haapoja ja kuusia, jotka soveltuvat liito-oravan elinympäristöksi. Koko Natura-alue voi olla liito-oravien reviiriä.

Myös Natura-alueen eteläpuolelta löytyi papanoita, joten voidaan olettaa, että samaa populaatiota on ainakin yrittänyt levittäytyä etelämmäksi (kuva 14.). Tällä alueella on myös paljon suuria haapoja ja kuusia. Ilman harvennushakkuita metsikkö olisi otollista liito-oravan leviämiselle myös etelämmäksi. (kuva 15.)

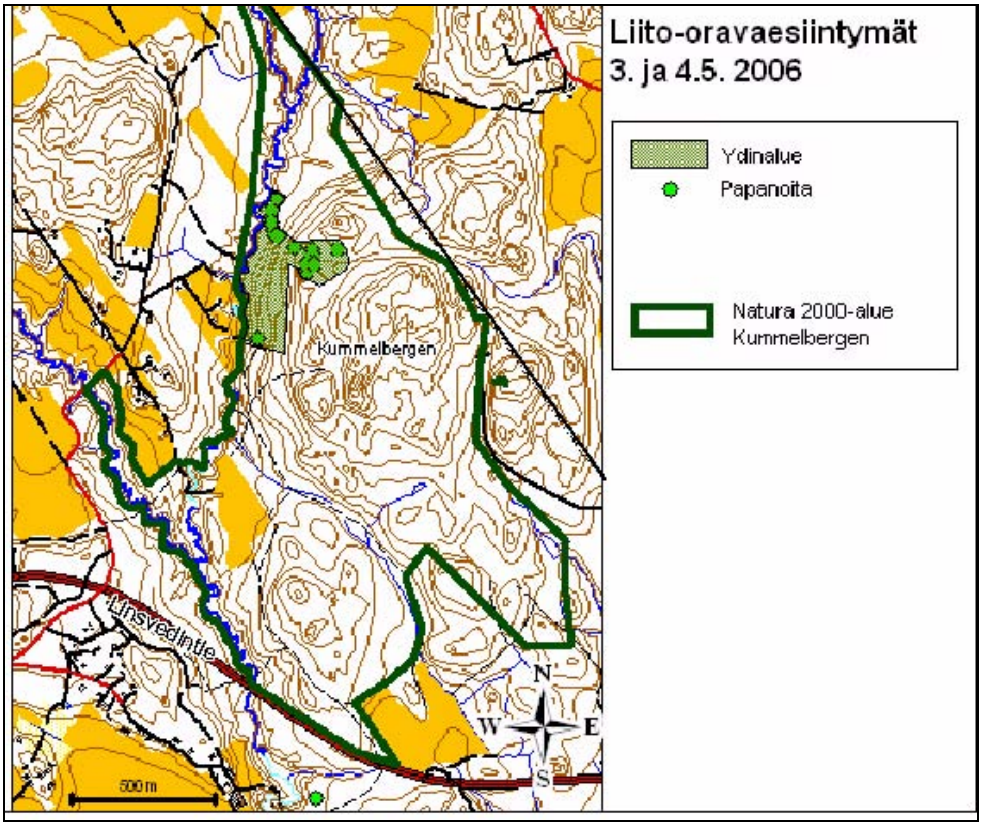

Kuva 14. Kummelbergenin Natura-alueen liito-oravaesiintymät, sekä Linsvedintien (nro 146) eteläpuolella sijaitseva yksittäinen esiintymä.

Kuva 15. Linsvedintien eteläpuolella olevaa metsikköä.

4.2.2 Kohde 2

Kaskelantien itäpuolella, peltoon rajautuu liito-oravan kapea elinympäristö (kuva 16). Sopivaa haapa-kuusi-valtaista metsäaluetta jatkuu idässä ja pohjoisessa hakkuualueeseen asti. Papanoita löytyi runsaasti etenkin pellon reunassa kasvavien haapojen juurilta (kuva 17).

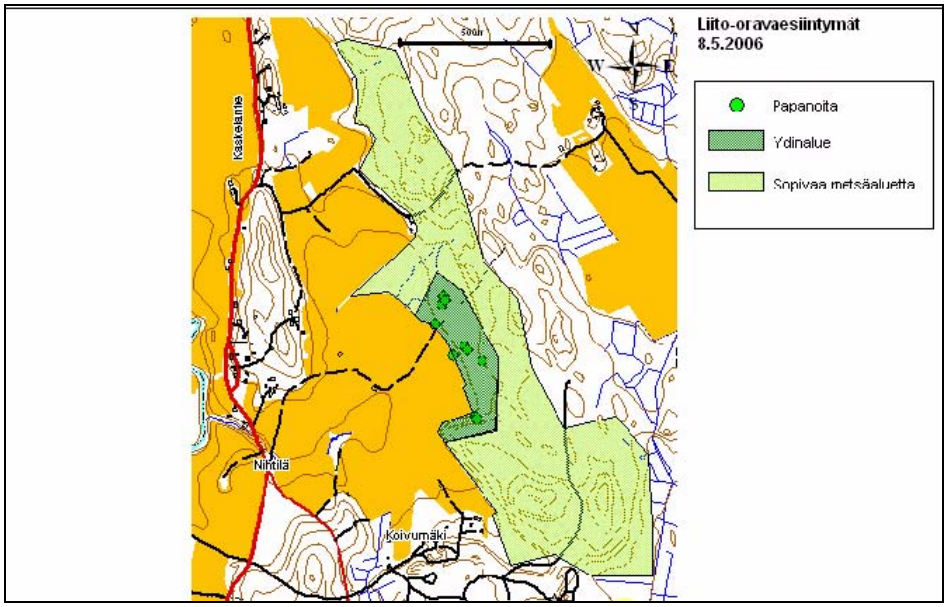

Kuva 16. Liito-oravaesiintymän ydinalue ja sille sopiva metsäalue.

Kuva 17. Pellon reunalla olevaa haavikkoa ja liito-oravien ydinaluetta.

LIITE 9

4.2.3 Kohde 3

Uudenmaan ympäristökeskuksen antamien tietojen mukaan Lastenkodin pohjoispuolelta on löydetty runsaasti papanoita vuonna 2002. 18.5. tehdyllä maastokäynnillä ei löytynyt papanaesiintymiä. Alue on liito-oravalle sopivaa haapa-kuusimetsää. Kyse voi olla metapopulaatiosta, joka tällä hetkellä asustaa muualla. Oheiseen karttaan on punaisella merkitty metsäalue, joka myös soveltuu liito-oravalle.(Kuva 18)

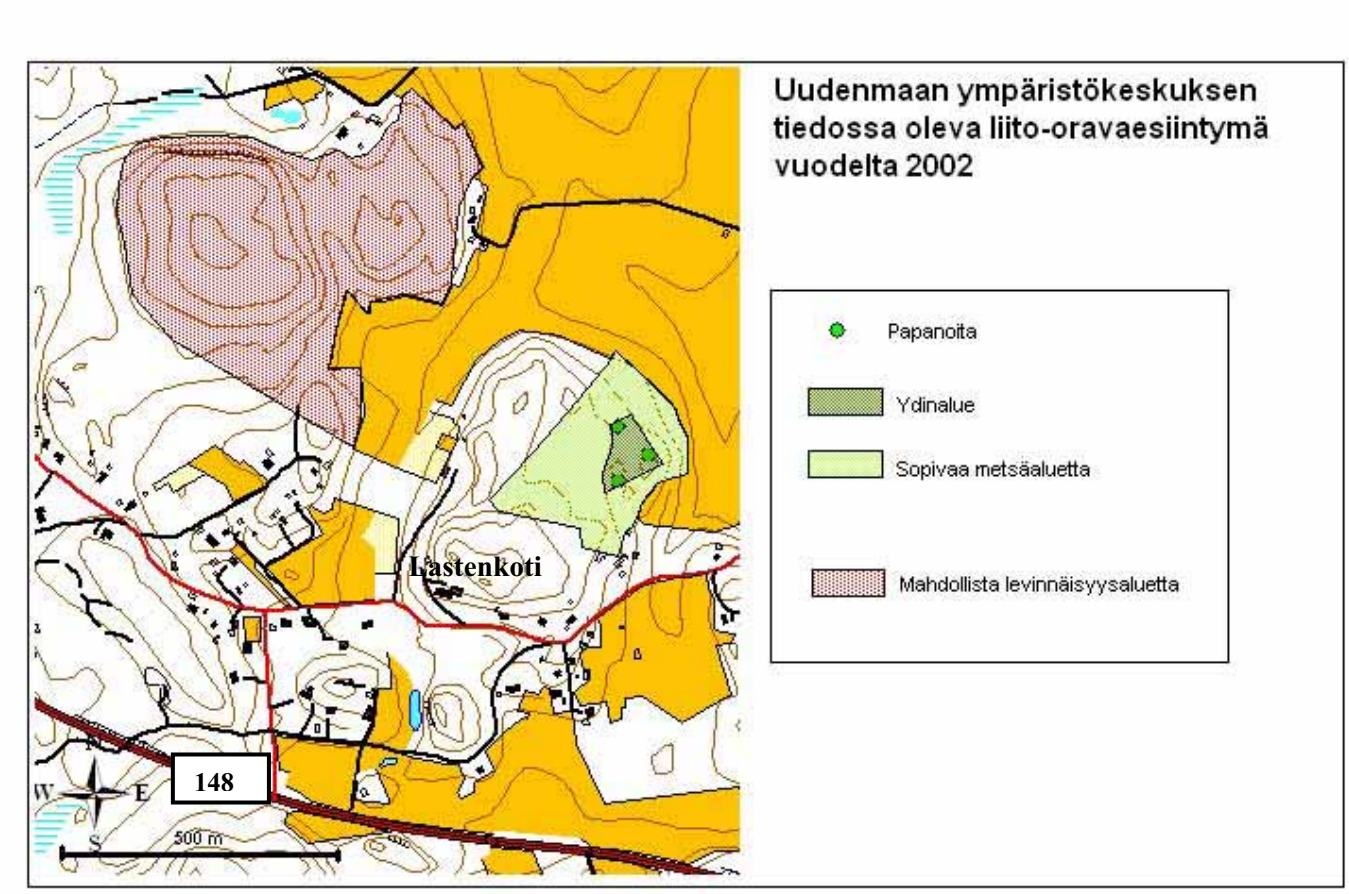

Kuva 18. Liito-oravalle suotuisaa biotooppia Nikkilän länsipuolella.

4.3 Suositukset

Asemakaava-alueilta ei löytynyt merkkejä liito-oravan elinpiiristä, jonka perusteella asemakaava-alueiden osalta ei tarvita rajoituksia alueen rakentamisessa.

Kummelbergenin Natura 2000 –alue on suojeltu jo ohjelman mukaisesti. Natura-alueen eteläpuolella tien toisella puolella on kuitenkin huomioitava mahdollinen liito-oravan kulkureitti tai levinneisyysalue löytyneiden papanoiden perusteella. Suosittelen tämän metsäalueen säilyttämistä, tai ainakin tarkempaa rajaamista tulevaisuudessa.

Kaskelantien itäpuolella oleva sopiva metsäalue on kooltaan n.50 hehtaaria. Ydinalue on 7 hehtaaria., Tutkimuksen mukaan liito-oravareviirin ydinalue, jolla havaitaan paljon papanoita, on noin 10% koko elinpiiristä (Hanski ym. 2001). Tämän perusteella laskettuna liito-oravan tarvitsema reviirialue on tässä tapauksessa 70 hehtaaria. Liito-oravauroksella voi olla useampia naaraita elinpiirillään. Liito-oravauroksen elinpiirin keskikoko on tutkimuksen mukaan keskimäärin 59,9 hehtaaria ja naaraalla 8,3 hehtaaria. Tälle alueelle sopii tutkimuksen mukaan vain yksi koirasreviiri. (Hanski ym. 2001) Koko 50 hehtaarin sopiva metsäalue on säilytettävä liito-oravakannan säilyttämiseksi.

Lastenkodin pohjoispuolelta ei tämänkertaisilla maastokäynneillä löytynyt papanoita, mutta metsäalue on kuitenkin säilytettävä vanhojen löytöjen perusteella. Myös ympäristössä on otollisia metsiköitä liito-oravalle, joiden kautta se saattaa levitä ympäristöön.

4.4 Liito-oravien sijainti suhteessa rakennemalliin

Sipoon yleiskaava 2025 rakennemallin suuralueista alueella 1, Paippinen-Linnanpelto, on eniten merkitystä liito-oravan elinympäristön kannalta. Lisäksi alueella 3, Nikkilä-Talma, on Uudenmaan ympäristökeskuksen mukaan havaittu liito-oravia vuonna 2002.

5 MUU ELÄIMISTÖ

Luontotyyppikartoitusten yhteydessä tehtiin satunnaisesti havaintoja myös muusta eläimistöstä. Niitä ei kuitenkaan tutkittu systemaattisesti. Seuraavassa on mainittu muutamia mielenkiintoisimpia.

Metsoja havaittiin ainakin Pohjois-Sipoossa Bastmossenin ympäristössä sekä Etelä-Sipoossa Vaxesmossenin ja Sundmansmossenin ympäristössä. Harvalukuisen kehrääjän pesä löytyi Bastmossenilta. Kanahaukka havaittiin Boxin eteläpuoleisilla metsäalueilla, varpushaukkapoikue löytyi Lilla Flisbergetin lähistöltä. Mäyrän pesät löytyivät Karhusaaresta ja Sipoonlahden länsireunalta, pentue myös Bastmossenin eteläpuoleiselta metsäalueelta.

Kurjesta tehtiin pesimäaikainen havainto Vermijärvellä.

Harvalukuisista perhosista keisarinviittaa havaittiin kaksi kappaletta Bastmossenin länsipuolella ja samalla alueella havaittiin myös haapaperhonen.

6 MUUT LUONTOSELVITYKSET

Sipoossa on vuosien varrella tehty lukuisia luontoselvityksiä ja alueilta on paljon olemassa olevaa tietoa. Joitain näistä raporteista on käytetty myös Ympäristötutkimus Yrjölä Oy:n selvityksissä lähtötietoina. Seuraavassa osiossa on kirjattu joitain huomionarvoisia seikkoja, jotka löytyvät kokonaisuudessaan ko. raporteista. Alueen tarkempaa suunnittelua ja rakentamista varten on tutustuttava alkuperäisiin raportteihin.

6.1 Etelä-Sipoon ja Hindsbyn luontoselvitykset 1991, Ympäristötutkimus Metsätähti Oy

Vuonna 1991 tehdyt selvityksessä on ollut tarkoituksena hankkia perustietoja tutkimusalueen luontokohteista ja virkistyskäyttöön soveltuvista alueista. Painopisteinä pidettiin taajamarakentamiseen varatut alueet Östersundomissa sekä Söderkullan seudulla. Toisen painopistealueen muodosti Sipoonkorven länsiosa. Tutkimusalue on jaettu viiteen osa-alueeseen: Östersundom, Sipoonkorpi, Sipoonjoen laakso, Hindsby ja Box.

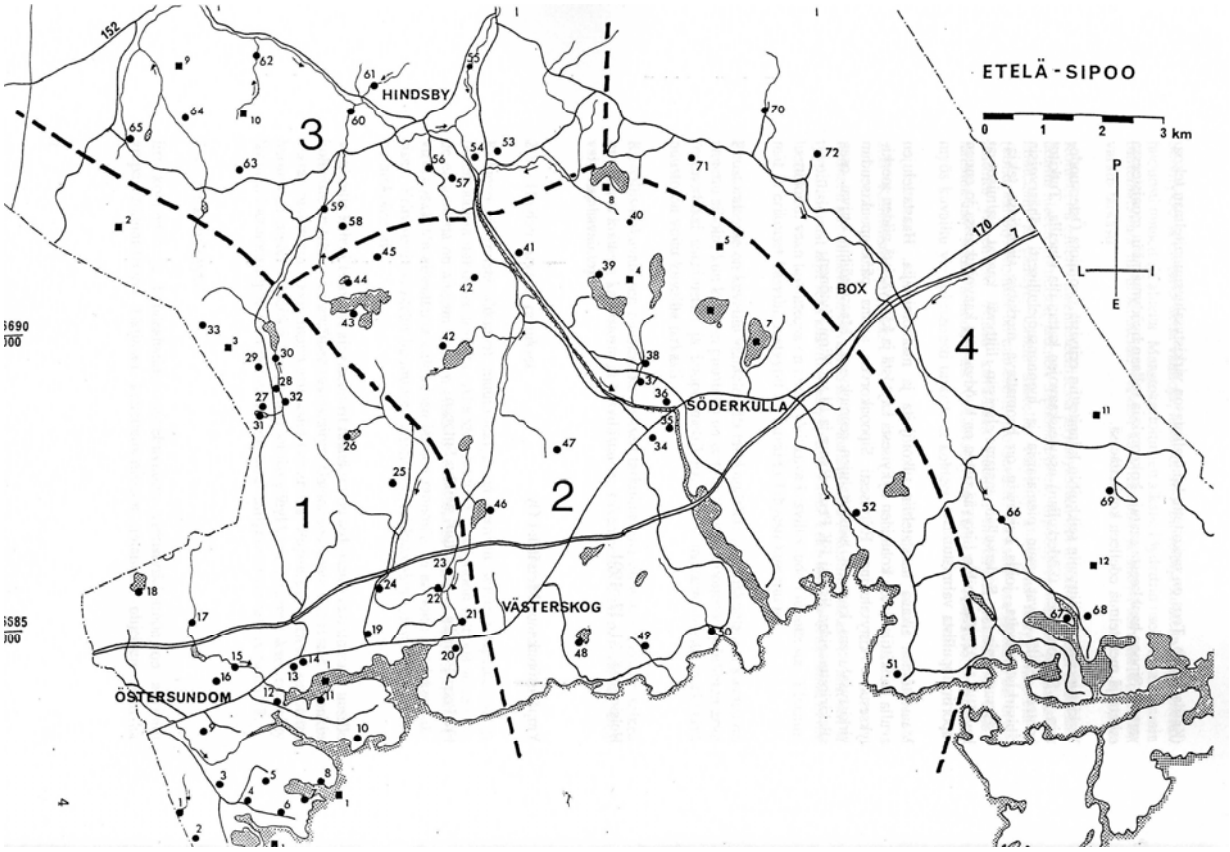

Kuva 19. Selvityksessä löydetyt arvokkaat luontokohteet.

Östersundomin osa-alue

1	Kasabergetin puronvarsilehto	va,3
2	Kantarnäsin kallio ja rinnelehto	lsa,3
3	Sjöängenin metsäsaarekkeet	va,3
4	Marbackenin tervaleppämetsä	va,3
5	Talosaaren tervaleppämetsä	lsa,3
6	Ribbingön tervaleppämetsä	va,3
7	Ribbingön rinnelehto ja Sillholmenin saari	va,3
8	Talosaaren puronvarsilehto	lsa,3
9	Lass-Malamsin metsäsaareken	va,3
10	Karhusaaren tervaleppämetsä	va,3
11	Svinvikenin rinnelehto	va,3
12	Karlvikin lehtosaareke	va,3
13	Korsnäsin tervaleppämetsä	va,3
14	Korsnäsin lehto	va,3
15	Östersundomin puronvarsilehto	lsa,2
16	Östersundomin saarnilehto	lsa,2
17	Stora Dameniin laskeva puro ja reunakorvet	va,3
18	Storträskin alue	va,3
19	Dagsverkbergetin kallio	va,3
20	Majvikin lehto	va,3
21	Fallbäckenin rinnelehto	lsa,2
22	Fall-lundenin puronvarsilehto	va,3
23	Nyåkersin rinnelehto	va,3
24	Konungskärrin puronvarsilehto	va,3
25	Ängkullan entinen lehto	mm,-
26	Storliden-Genaträskin alue	va,3 hk

Hindsbyn osa-alue

3	Museomäen metsäsaareke	va,3
54	Norrkullan metsäsaareke	va,3
55	Sipoonjoen laakso	va-lsa,2 hk
56	Stellbergbackan rinnelehto	mm,3
57	Torrbackan rinnelehto	va,3
58	Hacklisbackan rinnelehto	lsa,2
59	Knutersin lehto	va,2
60	Martisbäckenin ja Västerhofin lehto	lsa,1 hk
61	Hovgårdin lehto	lsa,2
62	Gillbergetin-Bisabottin lehto	lsa,2
63	Lillhagsin lehto	va,3
64	Stormosselundenin puronvarsilehto	va,3
65	Trollträskin lehto	va,3

Boxin osa-alue

66	Storängslundenin rinnelehdot	lsa,3
67	Köningsbergen	mm,3
68	Högberget	va,3
69	Kringmalmslunden	va,3
70	Käringsmalmlunden	mm,3
71	Iso Annankivi	lsa,3
72	Djurstenberget	mm,3

Sipoonkorpi

27	Bakunkärrträsketin pohjoispuolinen lehtoalue	lsa,1-2
28	Bakunkärrin keskimmäinen puronvarsilehto	lsa,1-2
29	Sjöbergetin pähkinälehdot	lsa,2
30	Helgträskin puronvarsilehto	lsa,2
31	Bakunkärrträsket ympäristöineen	lsa,2
32	Bakunkärrin suo	mm,3
33	Läntinen Sipoonkorpi	va/lsa,2

Sipoonjoen laakson osa-alue

34	Joensuun metsäsaareke	lsa,3
35	Sibbesborgin tammikko	lsa,2
36	Söderkullan hiidenkirnut	lsa,2
37	Glamarsin rinnelehto ja puronvarsilehto	lsa,3
38	Söderkullan padon puronvarsilehto	va-lsa,3
39	Pilvijärven puronvarsilehto	mm,-
40	Långmossenin lehto	mm,3
41	Segelklimpin lehdot	va,3
42	Immersbyn lehtoalue	lsa,1
43	Fiskträsk	va,3
44	Abborrträskin pienvesistöalue	va,2
45	Tjärnepottskärr	lsa,3
46	Falkbergsklobbarna	va,3
47	Lyftenbergen-Lyftenkyrkan	lsa,3
48	Linnanträsk	va,3
49	Eirolunden	va,3
50	Hitålundenin puronvarsilehto	lsa,2 hk
51	Kalkkirannan kaivosalueen ympäristö	slu,2
52	Borgberget	va,3

TARKISTETUT KOHTEET

Östersundom

1	Östersundomin merenlahdet	lsa,1
2	Myramossen-Stormossen	lsa-va,2
3	Helgträsketin länsipuoliset suot	lsa-va,2

Sipoonjoen laakso

4	Pilvijärven luonnonsuojelualue	lsa,3 hk
5	Stormossenin luonnonsuojelualue	lsa,2
6	Grundträsk	va,3 hk
7	Tasträsk	va,3 hk
8	Storträskin lunnonsuojelualue	lsa,3 hk

Hindsby

9	Gillermossarna	lsa,2
10	Fallträsket ja Jousjärvi	lsa,2

Box

11	Stormossen	lsa,1
12	Sundsmannmossen	lsa,2

6.2 Söderkullan alueen luonto- ja maisemaselvitys 2002, Jaakko Pöyry Infra

Jaakko Pöyry Infra laati perusselvityksen alueen osayleiskaavoitusta varten. Tutkimusalue sijaitsee Sipoon kunnan etelärannikolla. Pohjoisessa alue rajautuu Gästerbyhyn, idässä Hangelbyhyn, lännessä Immersbyhyn ja etelässä Suomenlahden saaristoon.

Selvityksessä laadittiin perusanalyysin luonnonympäristön, maiseman, rakennetun ympäristö, kulttuuritekijöiden ja virkistyskäytön suhteen. Raportissa on selvitetty nykytilanne, alueen topografia, geologia, pohjavesialueen suhde Sipoonjokeen, ilmasto, kasvillisuus, eläimet ja maisema.

Tämä raportti asetti painopisteensä virkistyskäytön ja rakentamisen perusteella potentiaalisiin alueisiin. Muiden alueiden osalta selvitystä laadittiin yleispiirteisemmin. Tutkimuksen teossa käytettiin paljon aikaisemmin laadittuja selvityksiä, joita täydennettiin maastokäynneillä.

Nykytilanteesta selostettiin topografia, geologia, pohjavesi ja Sipoonjoki, Ilmasto, sekä kasvillisuus.

Topografia muodostuu kolmesta päätekijästä: suunnittelualuetta ympäröivästä mäkialueista, alavasta viljelymaasta ja syvälle uurtuneesta Sipoonjoesta. Perinteinen ryhmäkylärakenne näkyy selvästi. Mäkialueet kohoavat 20-30, kallioiden luonnehtimat laet kohoavat 55 metriin merenpinnasta. Tästä johtuen alueella on merkittäviä jyrkänteitä. Voimakkaasti meanderoivan Sipoonjoen mainitsemisenarvoisia purolaaksoja on Immersbybäcken. Jokikäytävällä on merkittävä merkitys pelloilta tulevan ravinnekuormituksen vähentäjänä ja rehevän jokivarsikasvillisuuden säilyttäjänä.

Geologisesti merkittävimmät tekijät ovat raviinit, jotka ovat virtaavan veden muovaamia geologisia muodostumia. Ne ovat merkkejä aiemmasta veden kulutusvoimasta.

Tutkitulla alueella on neljä pohjavesialuetta. Kaksi niistä, Mortträsket ja Boxby ovat yhdyskuntien vedenkäyttöön soveltuvia. Tärkeitä, eli pohjavesiluokitukseen I kuuluvia ovat Hangelby ja Sipoonjoen ympäröivä alue.

40 km pitkä Sipoonjoki kuuluu Natura 2000-verkostoon. Sen suojelu toteutetaan vesilain perusteella. Alueen rajaus sisältää vesialueet pääuomasta sekä kahdeksasta muusta sivupurosta.

Kasvillisuustyypit heijastavat topgrafian ja maaperän piirteitä. Pienillä alueilla esiintyy tuoretta kangasmetsää ja lehtomaista kangasmetsää. Grundträsketin ympäristössä, Ormträsketin itäpuolella esiintyy vanhaa kuusivaltaista metsää. Luonnontilaista metsäkasvillisuutta ei juuri esiinny, joillain pienillä saarekkeilla kaikkein

otollisimmilla alueilla. Ainoa luonnontilainen laaja suoalue on Stormossen. Myös Katrinmossen on huomattavasta ekologisesta muuttumisesta huolimatta mainitsemisen arvoinen.

Kasvillisuudeltaan huomionarvoinen kokonaisuus on Tastträsketin-Mjödträsektin-Stormossenin-Grundträsketin alue. Mäkialueilla on muutamia arvokkaita kallioalueita. Myös metsäsaarekkeissa sijaitsee monia jalopuita, joista vaahtera on yleisin.

Arvokkaiden alueiden esittely ja maankäytön suosittelu alueilla on lueteltu raportissa.

6.3 Östersundomin Natura-arvio, Suunnittelukeskus Oy

Suunnittelukeskus Oy on laatinut vuonna 2001 Natura-arvion Östersundomin liikekeskusta toteuttamista silmällä pitäen. Arvio on tehty Mustavuoren ja Östersundomin Natura-alueista sekä Kappelvikenin Natura-alueesta. Arvioinnissa on tarkasteltu seuraavia haittavaikutuksia: melu ja tärinä, pöly ja päästöt ilmaan, työnaikainen sekä käytönaikainen liikenne ja kuljetukset, liikekeskuksen toiminnasta muodostuva melu, muun liikenteen ja ihmisen tuottama häiriö sekä valopylväiden ja lasipintojen vaikutusta. Näitä vaikutuksia on arvioitu niihin luontoarvoihin, joiden perusteella alue on otettu Natura 2000 –ehdotukseen.

6.4 Ekologiset verkostot Itä-Uudenmaan alueella, YS-konsultit 2002

Seija Väre on selvittänyt Itä-Uudenmaan ekologisia verkostoja ydinalueita. Sipoo on tärkeä riistan ja muun eläimistön kauttakulkukunta niin valtakunnallisesti kuin maakunnankin tasolla. Verkostoja on tutkittu keräämällä tietoa eläinten kulkureiteistä ja hyödyntämällä paikkatietoja. Ekoydinalueet toimivat eläinten tärkeimpinä pesimis- ja levähdyspaikkoina, ekokäytävät toimivat kulkureitteinä muille ekoydinalueille.

Sipoon tärkeimpiin ekologisiin verkostoihin kuuluu Sipoonkorpi, jonka kautta eläimistöä kulkee niin itä-länsisuunnassa kuin pohjois-eteläsuunnassakin. Sipoonkorven kautta Länsi-Uudenmaan verkostot yhdistyvät itään- ja pohjoiseenpäin. Ekokäytävät, jotka kulkevat Sipoonkorven kautta ovat tärkeitä, lähes ainoita mahdollisia ytenäisiä eläinten kulkureittejä alueella.

Ekologisia verkostoja on vaikea tai mahdotonta rakentaa udelleen jos se on jo ehtinyt hävitä. Jos eläinten kulkureitti on vahingoittunut tai kulku on estynyt, eläinten vaistoihin perustuva luontainen liikkuminen jatkuu esteistä huolimatta. Esimerkiksi sukupolvenvaihdoskaan ei saa hirviä muuttamaan kulkureittejään, vaan ne kulkevat vaistonvaraisia reittejä riista-aidoista ja asutuksesta huolimatta. Tämä voi aiheuttaa liikenteessä vaaratilanteita ja asuinalueella hämmennystä Kuvassa 20 on merkitty viherällä ekoydinalueet ja –käytävät, sekä punaisella viivalla viheryhteystarpeet, jotka vaativat kunnostusta ja uudelleen avaamista.

Itä-Uudellamaalla asutus on rajoittanut eläinten eli- ja liikkumismahdollisuuksia. Etenkin Sipoon kasvukeskuksissa asutus tiivistyy jatkuvasti. Sipoonkorvesta viheryhteys länteen on katoamassa kokonaan. Kapeat viherkäytävät muuallekin uhkaavat kaventua entisestään kaavoituspaineiden alla.

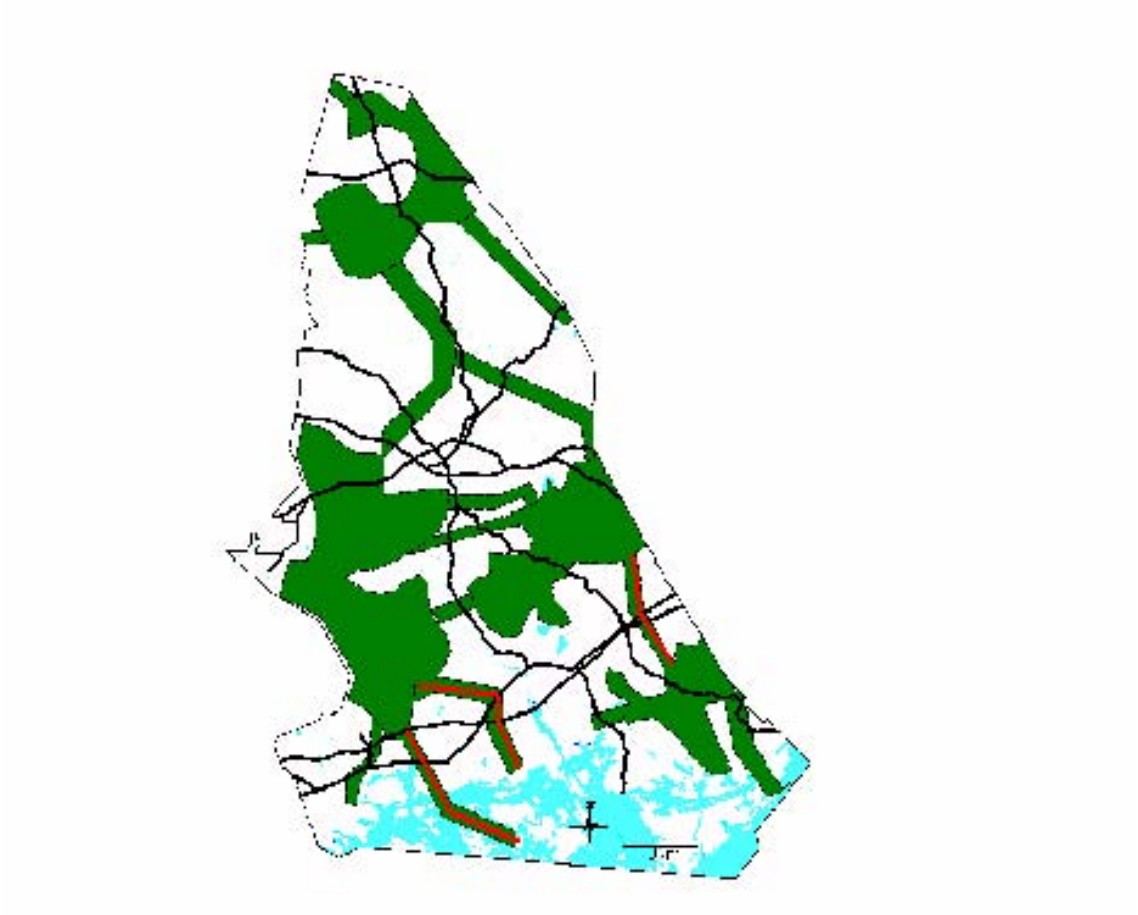

Kuva 20. Ekologiset ydinalueet ja käytävät. Punaisella viivalla on merkitty viheryhteystarve (Väre 2002)

6.5 Sipoonkorven virkistyskäytön kehittäminen, Jarmo Honkanen 2006

Ensimmäinen Sipoonkorpityöryhmä sai työnsä päätökseen 1993. Toinen työryhmä asetettiin tutkimaan ja tarkistamaan tämän hetken tilannetta vuonna 2002. Tarkoituksena oli tutkia miten alueelle kohdistuvat suunnitelmat ja erilaiset käyttötoiveet kohtaavat.

Sipoonkorpityöryhmä II tutki toimenpteitä, jotka turvaavat alueen virkistyskäytön ja luonnonsuojelun. Projektissa oli mukana Sipoon kunta, Vantaan ja Helsingin kaupngit, Metsähallitus sekä Uudenmaan virkistysalueyhdistys.

Sipoonkorven Natura-verkostoon kuulumattomilla alueilla on myös paljon hyviä luontokohteita. Storträskin ja Gumböleträskin alue Sipoonkorven lounaisosassa, Byträskin ja Fiskträskin alue Sipoonkorven itäpuolis-

kossa ja Katribtäskin alue Sipoonkorven luoteiskolkassa ovat vaihtelevia ja hienoja luontoalueita. Alueilta löytyy mm. kallioiden kilpikaarnamännikköä, reheviä lehtoalueita ja puronvarsia, märkiä soita sekä luonnontilaisen kaltaisia tai muuten runsaasti lahopuuta sisältäviä tuoreita tai lehtomaiia kangasmetsiä.

Raportissa on selostettu suojellut ja arvokkaat elinympäristöt, kulumiselle arat alueet, Sipoonkorven eläimistö, kasvisto ja sienistö, luonnonhoito, suojelukohteet ja Natura 2000-alueet, arvokkaat maisema-alueet ja perinnemaisemat, rauhoitetut luonnonmuistomerkit, kiinteät muinaisjäännökset, maanomistus ja maankäyttö, alueen nykyinen opetus- ja virkistykäyttö ja merkityt reiti. Kattava raportti sisältää liitteitä, joissa on kartalle ja luetteloihin merkitty tutkimuksen tulokset ja havainnot.

6.6 Sipoonjoken ja Nevasjoen valuma-alueet, Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys 1997

Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys on laatinut vuonna 1997 Sipoonjoesta ja Nevasjoesta tarkat raportit näiden valuma-alueista. Raporteissa käsitellään vesistöalueen laatu, kalasto, kuormitus ja kunnostus. Sipoonjoen raportissa valuma-alueet on jaettu osavaluma-alueisiin, joista on selostettu tarkkaan ko. alueen yleispiirteet, kuormittavat tekijät ja johtopäätökset. Nevasjoen raportti on valmistunut Sipoonjoen raportin jälkeen ja on sekä muodoltaan että tarkoitukseltaan samankaltainen. Tarkoituksena on ollut antaa avaimia jokiin kohdistuvien kuormitusten vähentämiseen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja kehittämiseen.

6.7 Maisemanhoidon ja suojavyöhykkeiden yleissuunnitelma Sipoonjoen valuma-alueella Sipoossa, Pornaisissa ja Mäntsälässä, Uudenmaan Ympäristökeskus 2002

Sipoonjoki on sekä luonnonsuojelullisesti että maisemallisesti arvokas. Joen kunto on edelleen heikko, vaikka suurimmat pistekuormittajat ovat hävinneet. Suurimmat kuormittajat ovat maatalous ja haja-asutus Tämän yleissuunnitelman on tarkoitus kannustaa viljelijöitä rakentamaan suojavyöhykkeitä pelloilleen sekä samalla tarkastella, miten maisemaa voitaisiin kehittää ja hoitaa. Näihin molempiin seikkoihin viljeilöillä on mahdollisuutta hakea maatalouden ympäristötukeen liittyvää erityistukea.

Raportissa on osa-alueittain kuvailtu ja tutkittu yleispiirteitä, sekä ehdotettu toimenpiteitä maiseman ja joen kunnon parantamiseksi. Maisemanhoidon suunnitelmassa tavoitteena on säilyttää viljelymaiseman avoimuus sekä kulttuuripiirteet.

6.8 Sipoonjoen ja Sipoonlahden kalastotutkimus, Mikael Nikiforow 1992

Tutkimuksessa selvitettiin Sipoonlahden ja Sipoonjoen kala- ja rapukantoja kalastuskyselyillä, kirjanpitokalastajien saalistiedoilla ja koekalastuksilla. Tutkimuksessa on myös arvioitu Sipoonjokeen tulevan fosforin ja typen vuotuista määrää.

Selvityksessä monipuolisin kalakanta oli odotetusti Sipoonlahdella, mutta myös Sipoonjoen kalakanta on monipuolinen. Sipoonjokeen nousee mm. taimenia ja Sipoonjoen latvaosilla on oma paikallinen taimenkantansa. Myös kotimaista rapua tavattiin joen yläjuoksulla.

Tutkimuksessa todettiin Sipoonjoen kalaston kannalta tärkeäksi säilyttää jokiuoman rannat rakentamattomina. Jokeen kulkeutuvien ravinteiden määrää tulee vähentää mm. vaikuttamalla eroosioon pelto- ja metsäalueilta. Avohakkuiden koko valuma-alueella tulisi olla korkeintaan kolme hehtaaria, jotta maa-aineksen ja samalla ravinteiden kulkeutuminen jokeen vähenisi.

Tutkimuksen mukaan Sipoonjokea voi kehittää koko Sipoon keskeisenä viher- ja virkistysalueena ja sen kalakantoja ja virkistykalastusta voidaan myös kehittää entisestään.

6.9 Uudenmaan perinnemaisemat, Uudenmaan ympäristöksekus 2000

Ympäristöministeriön toimesta käynnistettiin 1992 perinnemaisemaprojekti, jonka tavoitteena oli kartoittaa Uudenmaan perinnemaisemien nykytila, hoidon tarve ja tavoitteet. Uudenmaan luontoa ja maisemaa on muokannut pitkään jatkunut karjatalous. Karjatalouden hiipuessa, on sen ylläpitämä monimuotoinen luonto ja maisema häviämässä Uudellamaalla. Karjan ennen laiduntamat niityt ja metsiköt ovat kasvamassa umpeen ilman hoitotoimenpiteitä.

Sipoon kunnan alueelta perinnemaisemia on inventoitu 13 kappaletta.

- Löparön lammaslaidun
- Vermijärven niityt
- Bäcksängenin laitumet
- Etelä-Paippisten laitumet
- Hindsbyn niityt
- Sibbesborg
- Kallbäckin rantalaidun
- Takvedaholmin kallioketo
- Ängesvikenin tienvarsiketo
- Mosabackan niitty

- Ollbäckenin puronvarsilaidun
- Mattaksen lammasalaidun
- Snickarsin puronvarsilaidun

Uudenmaan ympäristökeskuksen (2000) julkaisemassa teoksessa on selvitetty alueiden yleiskuvaus ja sijainti koordinaatein.

7 SUOSITUKSET

7.1 Luontoarvot suhteessa Sipoon yleiskaava 2025 V rakennemalliin

Sipoon kunnanvaltuusto on 28.8.2006 hyväksynyt Sipoon yleiskaava 2025 rakennemallin V (Sipoon kunnanvaltuusto 2006). Yhdyskuntarakennetta kehitetään raideliikenteeseen perustuen voimakkaasti sekä Keski- että Lounais-Sipoossa. Rakennemallin liikenne- ja maankäyttöratkaisujen mukainen väestökapasiteetti on 60 000 uutta asukasta. Kunta varautuu enintään 40 000 uuteen asukkaaseen koko Sipoossa vuoteen 2025 mennessä. Lounais-Sipoon ja Nikkilä-Talma vyöhykkeen aikataulutus ja toteuttaminen sovitetaan Helsingin seudulla tarvittavaan liikennejärjestelmien ja maankäytön kokonaistarkasteluun sekä kunnan maanomistukseen. Nikkilä, Martinkylä, Talma ja Kerava muodostavat nauhamaisen taajamarakenteen. Lounais-Sipoossa alueet liittyvät kiinteästi Helsingin ja Vantaan alue- ja yhdyskuntarakenteeseen tukeutuen joukko-/raideliikenteeseen. Työpaikka-alueet osoitetaan Bastukärriin, Lounais-Sipooseen Vuosaaren sataman vaikutuspiiriin, Sipoonlahden työpaikka-alueelle sekä Kilpilahti- Savijärvi -kehittämisvyöhykkeellä sijaitseville Mömossenin alueelle ja Boxin itäpuoliselle alueelle sekä Pohjois-Paippisiin.

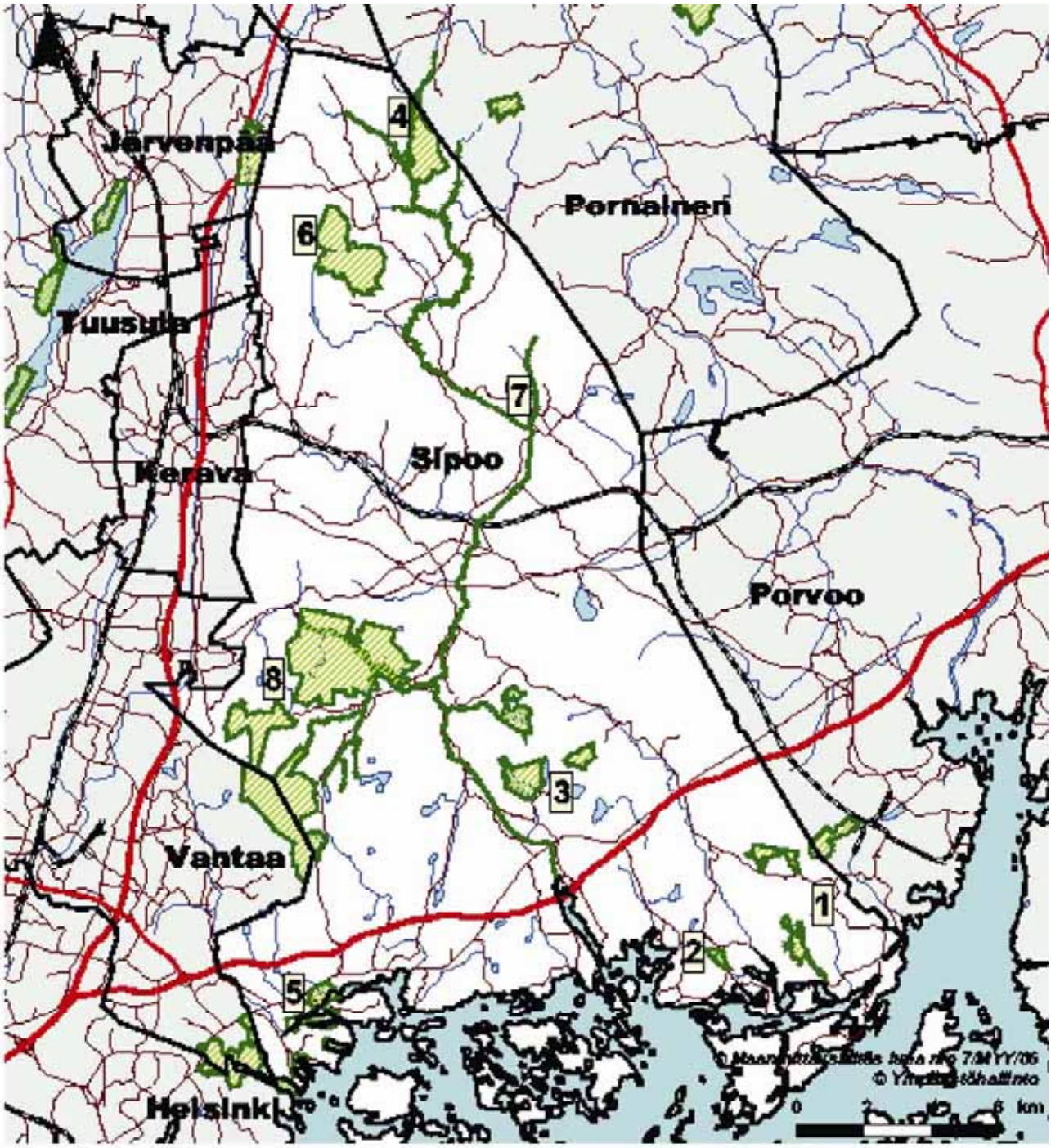

1. Boxin suot
2. Byträsket
3. Gästerbyn järvet ja suot
4. Kummelbergen
5. Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet
6. Rörstrandin vanha metsä
7. Sipoonjoki
8. Siponkorpi

Kuva 21. Sipoon Natura 2000 –alueet. (Uudenmaan Ympäristökeskus 2006)

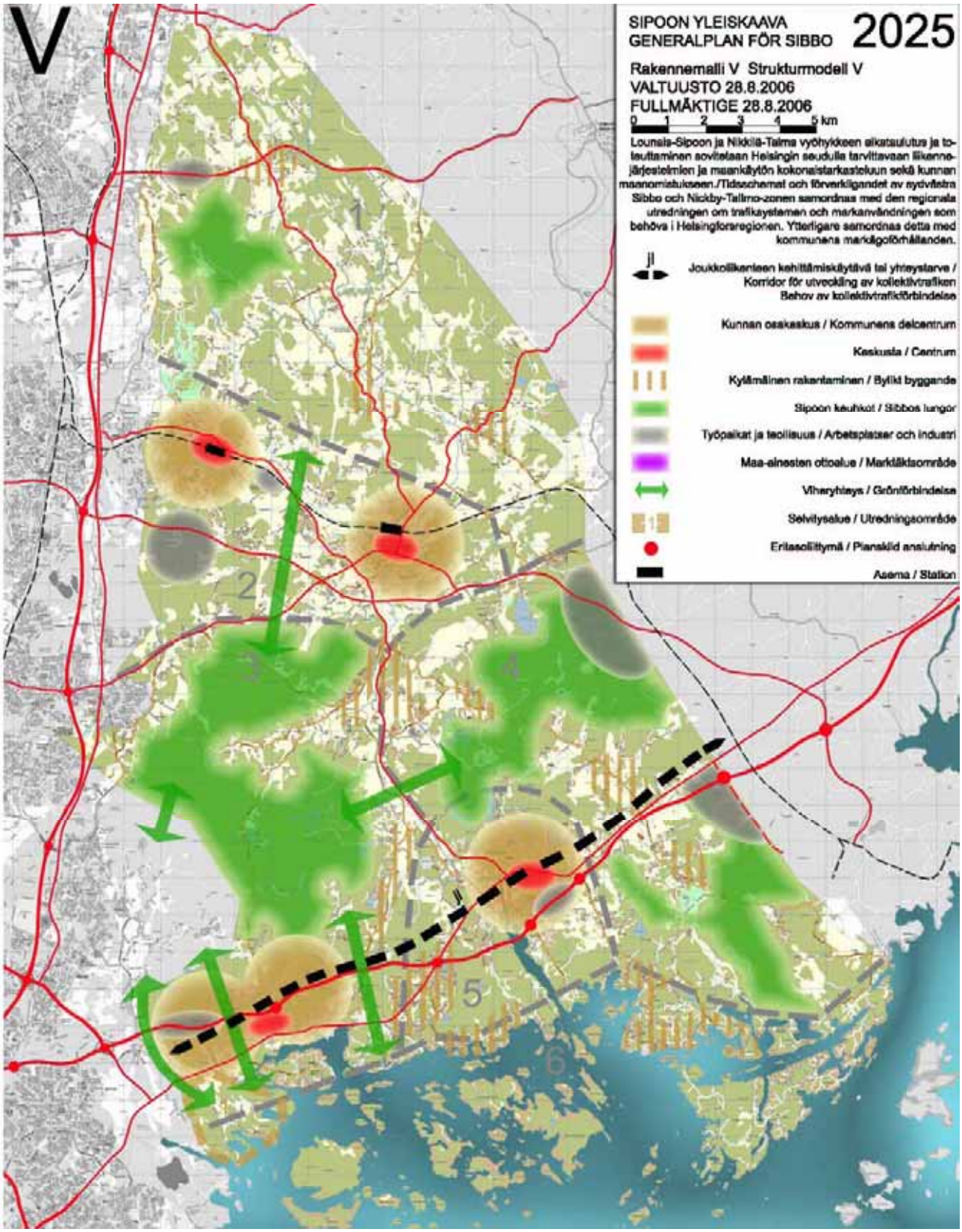

Kuva 22. Sipoon yleiskaava 2025 rakennemalli V.

7.1.1 Rakenne:

Suuralue 1: Paippinen - Linnanpelto

Pohjois-Paippisiin osoitetaan uusi työpaikka-alue. Haarajoen asema lisää rakentamispaineita haja-asutusalueelle, mutta hajarakentamista ohjataan kyläkeskusten läheisyyteen.

Suuralue 2: Nikkilä - Talma

Asutus sijoittuu Nikkilän ja Talman uusille asemakaava-alueille. Nikkilän taajamarakenne tiivistyy. Talman alueelle muodostuu oma palvelukeskusta. Nikkilän ja Talman taajamat kohtaavat Martinkylän alueella. Bastukärriin on osoitettu uusi työpaikka-alue.

Suuralue 3: Hindsby - Itäsalmi

Itäsalmen laajentuva yhdyskuntarakenne tukeutuu raideliikenteeseen. Itäsalmessa on oma palvelukeskuksensa. Alueen lounaisosassa on uusi työpaikka-alue Vuosaaren sataman vaikutuspiirissä. Sipoonkorven laajan yhtenäisen metsäalueen luontoarvot ja ekologiset yhteystarpeet huomioidaan. Talosaari osoitetaan selvitysalueeksi.

Suuralue 4: Box

Uusi työpaikka-alue alueen pohjoisosassa ja Kilpilahden uuden eritasoliittymän ympärillä. Boxin osayleiskaava-alueella ohjaus perustuu osayleiskaavaan. Rakenne säilyy kylämäisenä ja rakentaminen ohjataan kyläkeskusten läheisyyteen.

Suuralue 5: Söderkulla

Asutus sijoittuu Taasjärven ympäristön ja Hansaksen laajennusalueille. Västerskogin ja Massbyn alueella rakenne säilyy kylämäisenä ja rakentaminen ohjataan kyläkeskusten läheisyyteen. Västerskogin osayleiskaava-alueella ohjaus perustuu osayleiskaavaan.

Suuralue 6: Rannikko ja saaristo

Ei olennaisia muutoksia. Rakenne ei muutu, rakentamisen ohjaus perustuu rannikon ja saariston osayleiskaavaan.

7.1.2 Rakennemallin vaikutukset luontoarvoihin ja suositukset

Kunnan osakeskuksiksi muodostuvat siis Nikkilä, Söderkulla, Itäsalmi ja Talma. Etelä-pohjoissuuntainen viheryhteys Nikkilän ja Talman välillä puristuu kapeaksi. Rakennemallissa Pohjois-Sipoon luontoarvot säilyvät. Sen sijaan Etelä-Sipoossa viheralueet pirstoutuvat erilleen ja erityisesti Boxin eteläpuolen metsäalueet ja Itäsalmen eteläosa uhkaavat jäädä eristyneiksi viehralueiksi. Viheryhteydet ovat vaarasssa katketa erityisesti Söderkullan länsipuolelta lounais-Sipoosta.. Mm. yhteys ”Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuve-

det” –Natura-alueeseen jää hyvin kapeaksi tai katkeaa lähes kokonaan ja Natura-alue uhkaa jäädä saarekkeeksi Vuosaaren ja Etelä-Sipoon rakennetun ympäristön välille.

Mielestämme rakennemalli huomioi luontoarvot Sipoon pohjois- ja itäosissa melko hyvin. Suuralueella (1) olevat laajat metsä- ja suoalueet Bastmossenin ympäristössä on rajattu viheralueeksi, ”Sipoon keuhkoiksi”. Tämän merkinnän voisi lisätä myös Kummelbergetin Natura-alueen ja Sipoonjoen uoman ja sen sivuhaarojen kohdalle Pohjois-Paippisissa.

Sipoonkorvesta pohjoiseen Talman ja Nikkilän välistä kulkeva viherkäytävä suuralueella kaksi on rikkonainen ja myös sen toteuttaminen vaatii erittäin huolellista suunnittelua. Viheryhteyttä uhkaa Talman kylän ja Nikkilän taajaman laajentuminen ja lopulta viheryhteyden jääminen rakentamisen alle. Viheryhteys tulee turvata kaavoituksen avulla. Luontevin metsäinen viheryhteys kulkee nykyisin Sipoonkorvesta pohjoiseen Talman kylän itäreunaa, lännempänä kuin rakennemallissa ja Väreen (2002) selvityksessä on esitetty. Erityisen epävarmaa on, onko rakennemallissa esitetty viheryhteys Martinkyläntien, Jokivarrentien ja Keravantien yli toimiva. Kohta on peltojen, rautatien ja useiden teiden pilkkoma. Nikkilän länsipuolella Kotimäessä oleva liito-oravaesiintymä ja siihen johtavat metsäyhteydet on myös turvattava (kts. kuva 18.)

Käytännössä Lounais-Sipoon luonto tulisi muuttumaan hyvin erilaiseksi taajamien lähiluonnoksi, jossa menestyisivät generalistit yleislajit ja laajoja yhtenäisiä alueita vaativat lajit vetäytyisivät Keski- ja Pohjois-Sipooseen. Mallia parantaisi huomattavasti selkeän viherkäytävän jättäminen Sipoonkorven ja ”Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet” – Natura-alueen välille, ei Östersundomin itäpuolelle.

30 000 asukaan sijoittaminen Sipoon lounaisosan suuralueelle kolme on suuri riski alueen luontoarvojen kannalta. Kasvava asutus luo myös paineita rantojen virkistyskäytölle. Riittävä rantojen suojelu ja rakentamattomien rantojen säilyminen tulee turvata. Myös viheryhteydet rannikolta sisämaahan Sipoonkorpeen ja sieltä edelleen pohjoiseen uhkaavat katketa tai ne jäävät liian kapeiksi. Rakentamattomien alueiden säilyttäminen tiiviin rakentamisen välissä on erittäin vaikeaa, ja todennäköisesti viheryhteydet kapenevat tulevaisuudessa alueiden rakentamisen jälkeen, ellei niitä erityisesti suojella kaavoituksessa. Olemme tarkastelleet lounaisosan mahdollisia viheryhteyksiä kuvassa 23.

LIITE 9

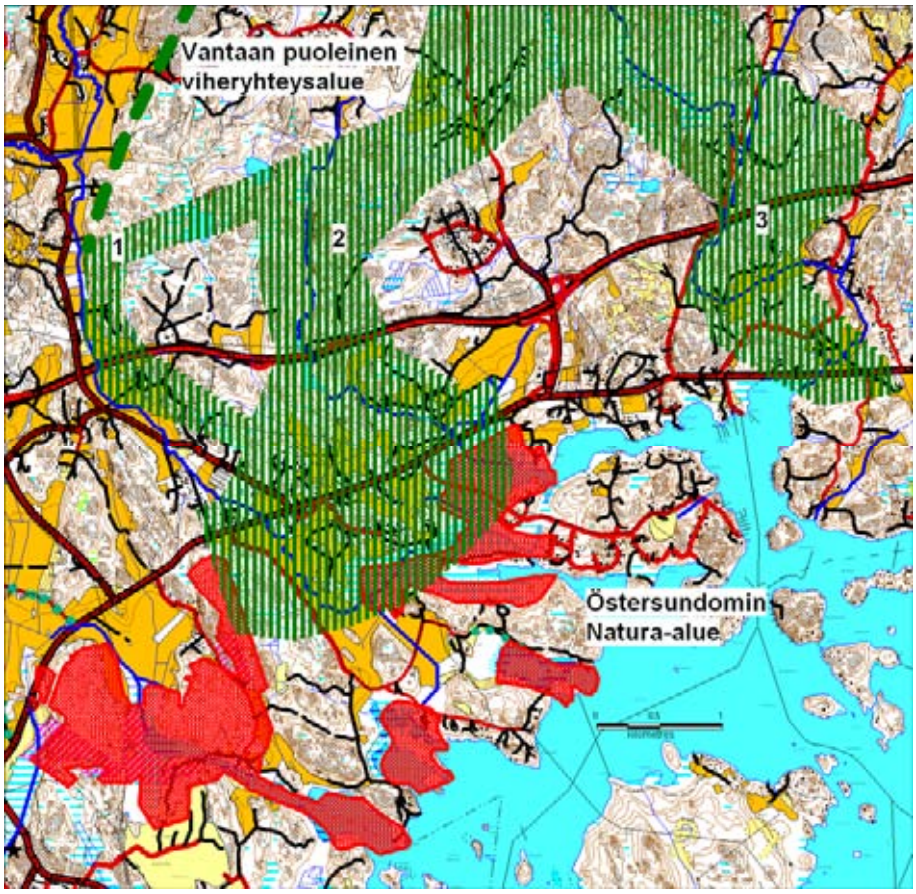

Kuva 23. Sipoon lounaisosan mahdolliset vihereyhteydet (1-3) Östersundomin alueella. Olemme rajanneet viheryhteydet niin, että ne noudattavat luontaisia reittejä (esim. purolaakso) ja ovat riittävän leveitä turvaamaan eläinten kulkuyhteydet esimerkiksi Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet – Natura-aleueelle. Rakennemallissa on viheryhteydet pohjoiseen esitetty osin Vantaan kaupungin alueen kautta. Tämä vaatii toteutuakseen myös Vantaan kaavoitukseen varauksen viheryhteydestä. Tällä hetkellä Vantaan alueella on voimassa yleiskaava, jossa alue on merkitty osin suojelualueeksi ja osin retkeily- ja ulkoilualueeksi, mikä turvaa viheryhteyden.

Suuralueella neljä on Boxin eteläpuoliset Natura-suot ja niiden ympäristö huomioitu erittäin hyvin merkitsemällä ne ”Sipoon keuhkoiksi”. Ojitettujen soiden ennallistaminen alueella ojia tukkimalla on suositeltavaa. Myös Nevasjoen länsipuolen korkea kallioselänne (Lännenpuoliberget) ja Hangelbyträsketin ympäristö tulisi lisätä viheralueeseen. Muuten viheryhteys jää liian kapeaksi.

Rakennemallissa ei suuralueelta neljä ole merkitty viheryhteyttä Porvoonväylän pohjoispuolelle, mutta se tulee suunnittelun seuraavissa vaiheissa toteuttaa. Kysymykseen tulisi lähinnä yhteys pohjoiseen Savijärven eteläpuoliselle metsäalueelle, josta on edelleen yhteys Sipoonkorpeen, mutta tätä yhteyttä heikentävät Sipoonjoen molemmin puolin kulkevat tiet ja peltoalueet.

On hyvä, että Pilvijärven ympäristön luonnonsuojelualue on merkitty osaksi Sipoon keuhkoja, sillä se on ainoa laajempi luontoaluekokonaisuus suuralueella viisi. Söderkullan laajentuminen todennäköisesti lisää virkistyskäyttöpaineita tälle aluelle. Sipoonlahden rannoilta on mahdollista rajata lisää virkistyskäyttöön

soveltuvia alueita Söderkullan alueen asukkaille ja viherkäytäviä. Todennäköisesti kasvava asutus myös lisää paineita rakentaa venesatamia Sipoonlahden suulle ja ympäröivälle rannikolle. Tähän on kiinnitettävä huomiota jatkosuunnittelussa, sillä todennäköisesti rakentamattomat rannat suuralueella kuusi vähenevät tulevaisuudessa merkittävästi myös asuntorakentamisen takia.

7.1.3 Yhteenveto suosituksista

Taulukko 1. Yhteenveto rakennemallista suuralueittain. 1= huono, 2=välttävä, 3= tyydyttävä, 4=hyvä, 5=erinomainen

	Suuralueet					
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
Luonnonsuojelu	4	3	2	4	3	3
Viheryhteydet	3	1	2	3	2	3
Luontoretkeily- ja virkistysmahdollisuudet	4	2	4	4	4	5
Rakentamisen sijoittuminen suhteessa luontoarvoihin	5	2	1	4	3	5
Keskiarvo	**4**	**2**	**2,25**	**3,75**	**3**	**4**

Suuralueella yksi rakentaminen tai liikenneratkaisut eivät uhkaa luontoarvoja. Kummelbergetin Natura-alue ja Sipoonjoen ja sen sivuhaarojen latvat Pohjois-Paippisissa olisi pitänyt merkitä osaksi ”Sipoon keuhkoja”. Rakentaminen ei myöskään uhanne viheryhteyksiä, mutta ne pitäisi kuitenkin huomioida rakennemallissa.

Suuralueella kaksi viheryhteydet, luontoarvot ja luontoretkeily- ja virkistysmahdollisuudet on turvattu huonoimmin. Talman ja Nikkilän laajentuvat keskukset uhkaavat viheryhteyttä Sipoonkorven ja Sipoon pohjois-osien välillä. Liito-oravaesiintymän mahdollista metsäyhteyttä muualle Sipooseen ei ole merkitty rakennemalliin.

Mittava rakentaminen suuralueella kolme uhkaa rannikon ja Sipoonkorven välistä viheryhteyttä sekä rannikon luontokohteita.

Suuralueelle neljä on merkitty kaksi laajaa viheraluetta, joiden välille ei kuitenkaan ole suunniteltu viheryhteyttä. Luontoretkeily- ja virkistysmahdollisuudet on siten huomioitu hyvin. Myös viheryhteys Savijärven eteläpuolisen metsäalueen ja Sipoonkorven välillä on epävarma.

Söderkullan taajaman laajentuminen suuralueella viisi luo suuria paineita alueen ainoalle virkistys- ja luonnonsuojelualueelle Pilvijärven ympäristössä. Rakentaminen uhkaa myös rantojen luontoarvoja.

Rakennemallissa suuralueiden kolme, neljä ja viisi läpi kulkeva joukkoliikenteen kehittämiskäytävä pilkkoo metsäalueita ja todennäköisesti tulevaisuudessa kaupunkimainen rakentaminen laajenee tätä käytävää pitkin, joten sen suunnittelussa täytyy luontoarvot erityisesti huomioida.

Rakentaminen ei uhkaa saariston luontoarvoja eikä luontoretkeily- ja virkistysmahdollisuuksia, mutta rannikolla Söderkullan ja Lounais-Sipoon taajamien laajentuminen uhkaa mantereen rantojen luontoa. Viheryhteydet toimivat suuralueen itäosassa mutta Lounais-Sipoon asutusrakentaminen on selkeä leviämiseste rannikon ja Sipoonkorven välissä.

8 KIRJALLISUUS

Alanen A., Leivo A., Lindgren L. & Piri E. 1995: Lehtojen hoito-opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B nro 26.

Alanen, A. ja Soininen, T. 1997: Luonnonsuojelulain luontotyypit. – Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio.

Eurola, S. & Kaakinen, E. 1978: Suotyyppiopas. – WSOY, Porvoo. 87 s.

Hanski, I., Henttonen, H, Liukko, U-M, Meriluoto, M. ja Mäkelä, A. 2001: Liito-oravan (*Pteromys volans*) biologia ja suojelu Suomessa. – Suomen ympäristö 459. Ympäristöministeriö.

Henriksson, M., Myllyvirta T. 1997: Sipoonjoki – Sipoonjoen vesistön veden laatuun ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvista haitoista ja niiden torjunnasta. Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys. Porvoo.

Henriksson, M., Myllyvirta T. 1998: Nevasjoki – Nevasjoen vesistön veden laatuun ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvista haitoista ja niiden torjunasta. Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys. Porvoo.

Jaakko Pöyry Infra, Maa ja Vesi 2002: Söderkullan alueen luonto- ja maisemaselvitys. Sipoon kunta.
Laine, J., Vasander, H. 1998: Suotyypit. – Krijayhtymä, Helsinki.

Lehto, J. 1987: Käytännön metsätyypit. – Kirjayhtymä, Helsinki.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, Metsälehti Kustannus, Porvoo. 192 s.

Nikiforow, M. 1993: Utredning om fiskbeståndet i Sibbo å och i Sibboviken 1992. – Miljöpublikation 1:1993. Miljönämden. Sibbo kommun.

Nyman J., Penttilä S. 2002: Maisemanhoidon ja suojavyöhykkeiden yleissuunnitelma Sipoonjoen valuma-alueella Sipoossa, Pornaisissa ja Mäntsälässä. Uudenmaan ympäristökeskus – monisteita 106. Helsinki.

Pykälä J., Bonn, T. 2000: Uudenmaan perinnemaisemat. Uudenmaan ympäristöksekus – Alueelliset ympäristöjulkaisut, 178. Helsinki.

Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen Ympäristö 742. Ympäristöministeriö. 113 s.

Sipoon kunnanvaltuusto 2006: Sipoon yleiskaava 2025 kehityskuva osa 2: tavoitetila. Sipoon kunta 2006.

Suunnittelukeskus Oy 2001: Östersundomin Natura-arvio, luonnos. Sipoon kunta.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Ympäristöopas 109.

Toivonen, H. ja Leivo, A. 2001: Kasvillisuuskartoituksessa käytettävä kasvillisuus- ja kasvupaikkaluokitus, kokeiluversio – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja Sarja A No 14. 96 s.

Uudenmaan ympäristökeskus 2006. Natura 2000. [www-dokumentti]
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=9795&lan=fi>, 19.9.2006

Uudenmaan ympäristökeskus 2006: Boxin suot. [www-dokumentti]
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=10567&lan=fi>, 8.9.2006

Väre, S. 2002: Ekologiset verkostot Itä-Uudenmaan alueella. YS-konsultit. Itä-Uudenmaan liitto.

Ympäristötutkimus Oy Metsätähti 1991: Etelä-Sipoon ja Hindsbyn luontokohdeselvitys. Ympäristönsuojelulautakunta, julkaisu 1:1992. Sipoon kunta.

LIITE 1

Kohde 1

Koordinaatit, KKJ3	
3403453	6709702
3403366	6709700
3403360	6709688
3403371	6709672
3403347	6709618
3403367	6709668
3403375	6709647
3403345	6709647
3403302	6709707
3403251	6709744
3403243	6709750
3403228	6709762
3403225	6709782
3403222	6709792
3403215	6709804
3403221	6709835
3403243	6709877
3403177	6709388

Kohde 2

Koordinaatit, KKJ3	
3399355	6705223
3399363	6705210
3399350	6705196
3399326	6705130
3399425	6705052
3399390	6705019
3399486	6705004
3399462	6704816
3399466	6704806

Kohde 3

Koordinaatit, KKJ3	
3401396,43633	6698299,37239
3401454,64510	6698249,10116
3401396,43633	6698198,83044

Uudenmaan ympäristökeskus 2002

Liite 2. Tutkimuksessa etsityt luontoarvot ja maastokartta-aineiston ja ilmakuvien käyttö tutkimuksen apuna.

Luonnonsuojelulain pykälässä 29 on lueteltu suojellut luontotyypit. Seuraaviin luontotyyppeihin kuuluvia luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia alueita ei saa muuttaa niin, että luontotyypin ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä alueella vaarantuu:

1) luontaisesti syntynee, merkittävältä osin jaloista lehtipuista koostuvat metsiköt
2) pähkinäpensaslehdot
3) tervaleppäkorvet
4) luonnontilaiset hiekkarannat
5) merenrantaniityt
6) puuttomat tai luontaisesti vähäpuustoiset hiekkadyynit
7) katajakedot
8) lehdesniityt
9) avointa maisemaa hallitsevat suuret yksittäiset puut tai puuryhmät

Metsälaissa luonnon säilyttämisen kannalta olennainen on 10§, jossa käsitellään monimuotoisuuden säilyttämistä ja erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Tämän pykälän mukaan metsiä tulee hoitaa siten, että yleiset edellytykset metsien biologiselle monimuotoisuudelle ominaisten elinympäristöjen säilymiselle turvataan. Metsien monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä elinympäristöjä ovat:

1) lähteiden, purojen ja pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavien norojen sekä pienten lampien välittömät ympäristöt
2) ruoho- ja heinäkorvet, saniaiskorvet sekä lehtokorvet ja Lapin läänin eteläpuolella sijaitsevat letot
3) rehevät lehtolaikut
4) pienet kangasmetsäsaarekkeet ojittamattomilla soilla
5) rotkot ja kurut
6) jyrkänteet ja niiden välittömät alusmetsät
7) karukkokankaita puuntuotannollisesti vähäisemmät hietikot, kalliot, kivikot, louhikot, vähäpuustoiset suot ja rantaluhdat.

Kohteet ovat yleensä pienialaisia ja niitä pyritään jättämään riittävässä määrin, mutta ilman että siitä koituu kohtuutonta taloudellista haittaa.

LIITE 9

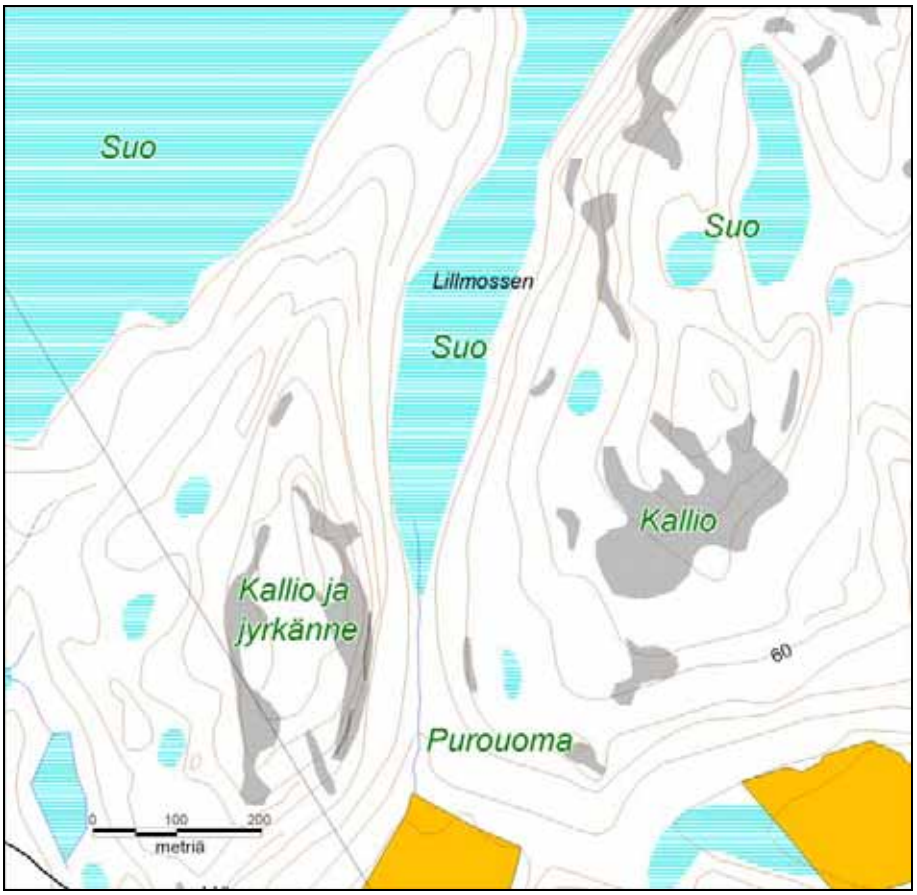

Kuva 24. Maastokarttaote Sipoon pohjoisosasta. Kartasta pystyy jo päättelemään, että metsälain kohteista alueella saattaa löytyä soita, kallioita, jyrkänne sekä puron vartta. Tutkimuksessa alueella kuljettiin näiden kohteiden kautta.

Kuva 25. Tyypillinen metsälakikohde, avoin suo.

Liito-oravaselvityksessä tarkastettavat alueet valittiin ilmakuvien avulla. Liito-oravalle epätypilliset ympäristöt rajattiin kokonaan pois, ja metsiköistä valittiin ne, joilla ilmakuvan perusteella näytti olevan liito-oravalle sopivaa varttunutta metsää.

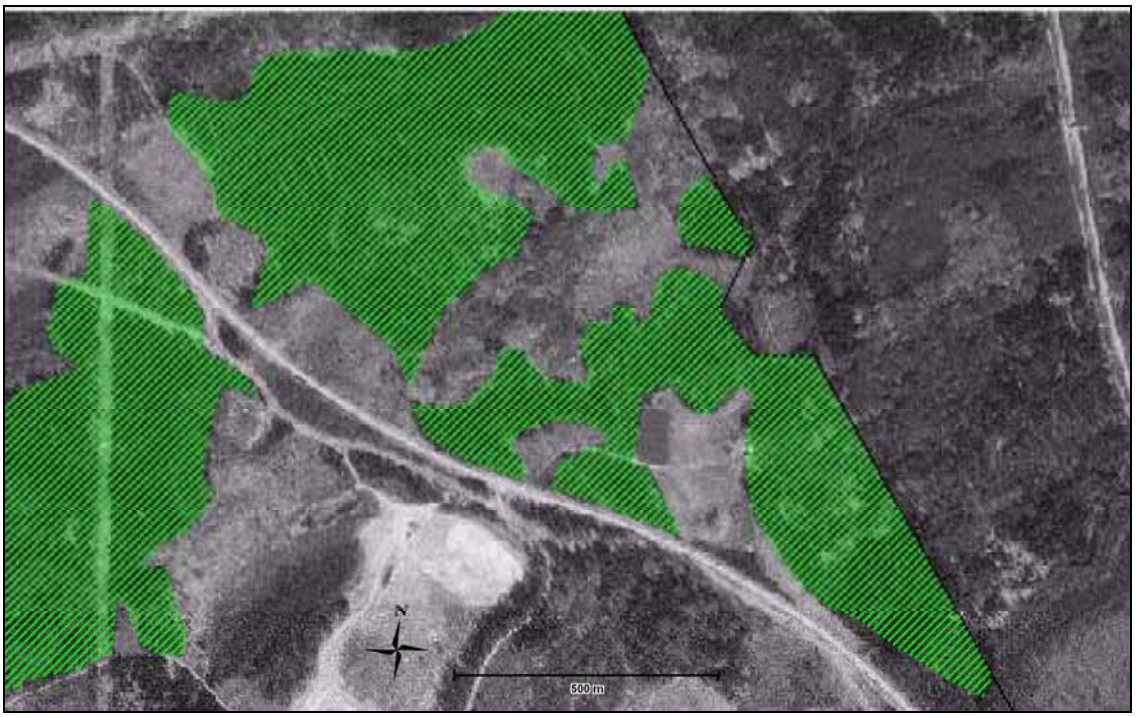

Kuva 26. Liito-oravaselvityksessä tarkastettavat metsiköt valittiin ilmakuvan perusteella. (http://geomaps.gtk.fi/website/GeoTIETO/viewer.htm)

Kuva 27. Tyypillistä varttuneempaa kuusimetsää Sipoossa.

Sipoon yleiskaavan luontokohteet

4000m x 4000m ruuduilla

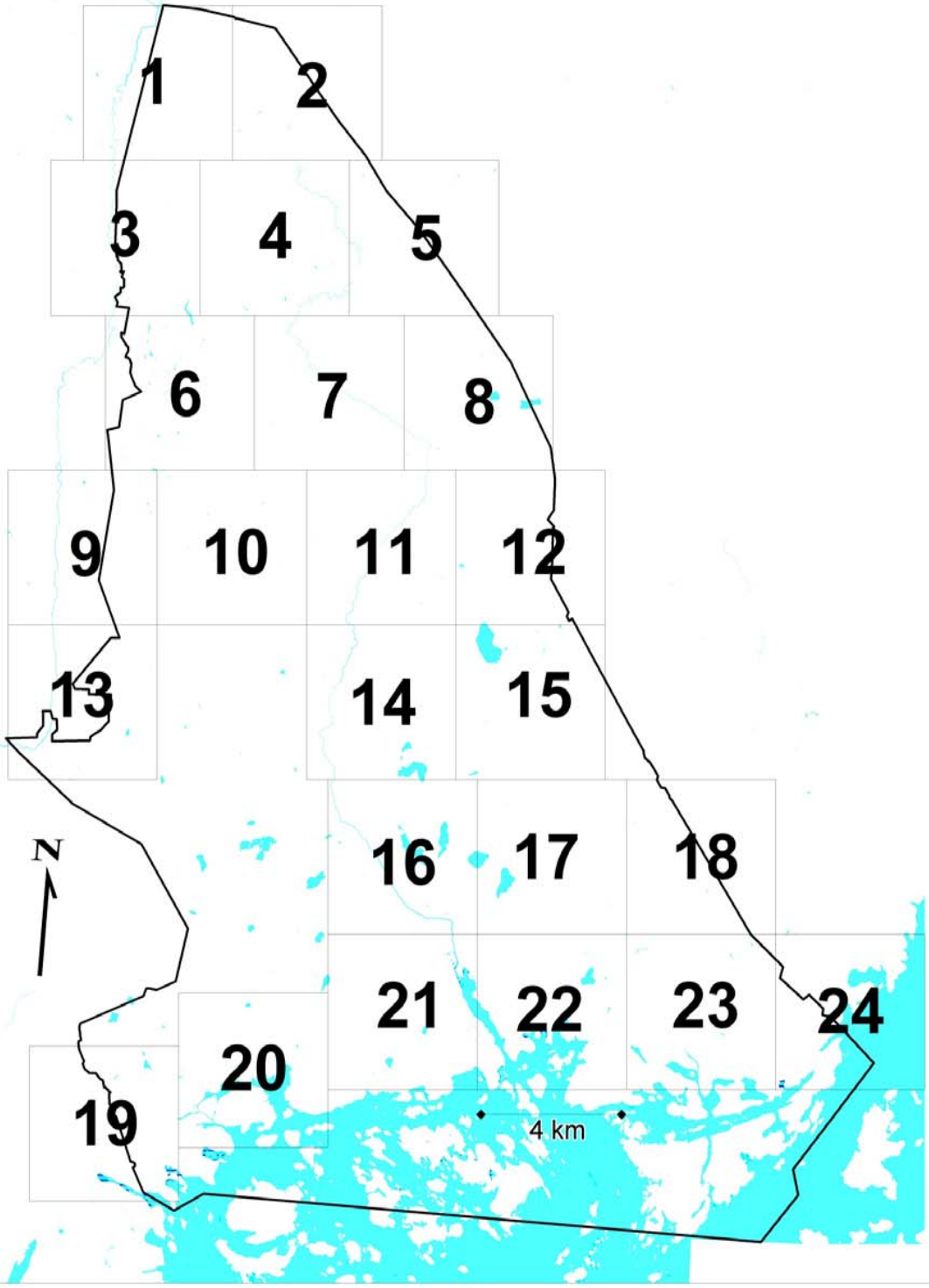

LIITE 9

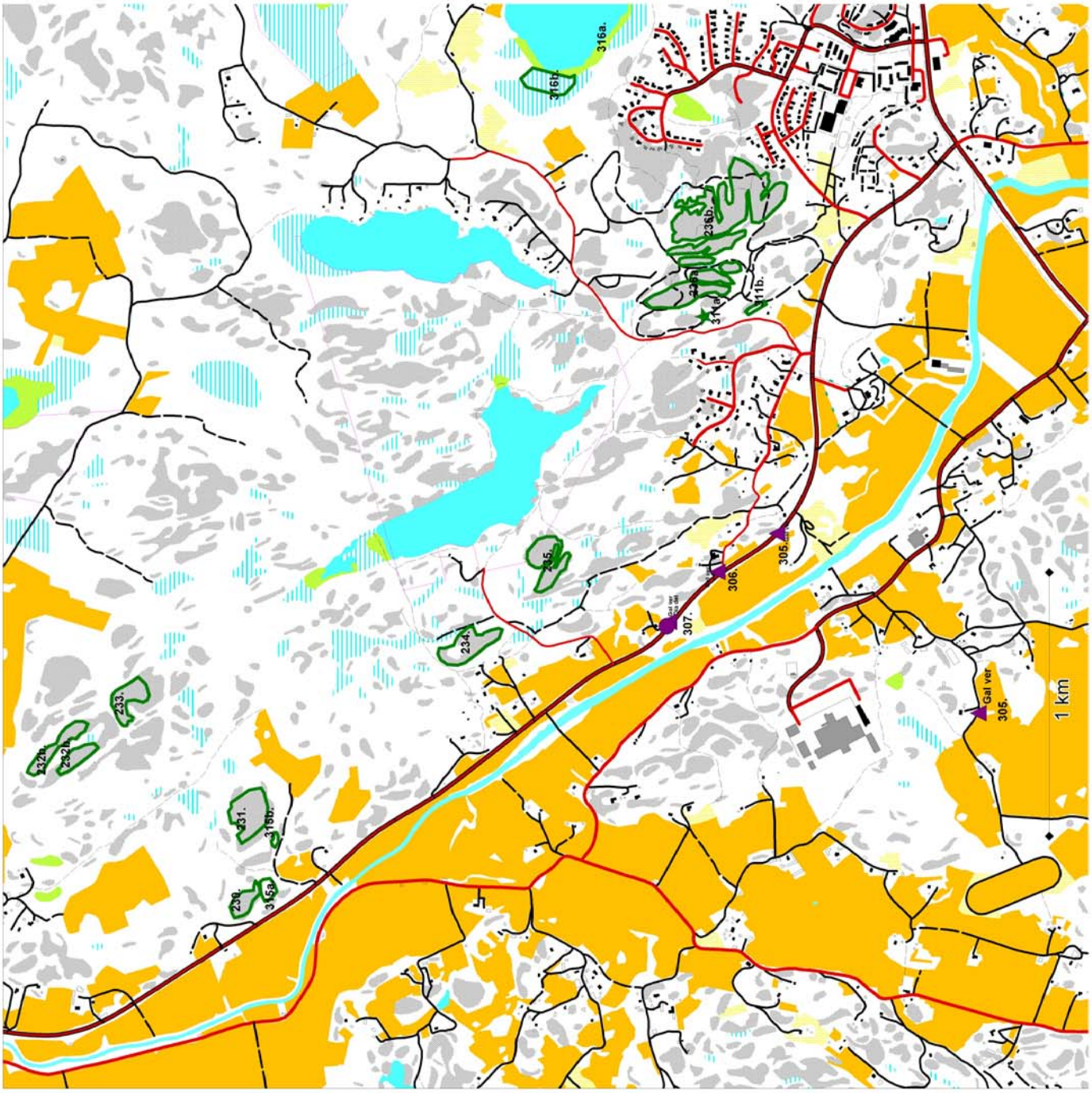
316a.
316b.
238b.
238a.
311b.
311a.
235.
234.
233.
232b.
232a.
231.
315b.
239.
315a.
307.
306.
305.
Gal ver
305.
1 km

Alueen kulttuuriympäristö- ja muinaismuistokohteet

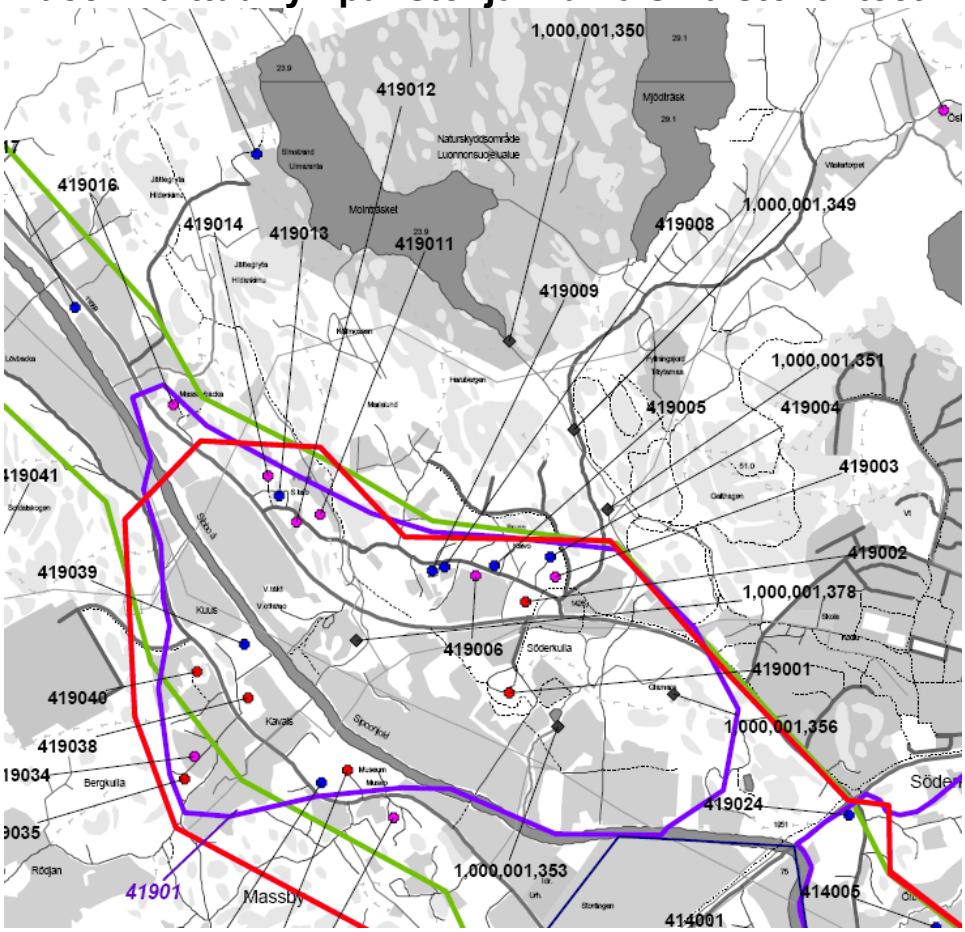

RAKENNUKSET

419002 Vita villan
Arvotus 1
419003 Smidistuga
Arvotus 1-2
419004 Hansas k 069 t 3
Arvotus 2
419005 Hansas k 066 t 1
Arvotus 2
419006 Henriksdal
Arvotus 1-2
419008 Ekbacka
Arvotus 2
419009 Staffas
Arvotus 2
419011 Hansas k 064 t 3
Arvotus 1-2
419012 Hansas k 063 t 1
Arvotus 1-2
419013 Hansas
Arvotus 2

MUINAISJÄÄNNÖKSET

MJtunnus: 1000001349
Kohdenimi: Söderkulla Harubergen, vesimylly
MJtunnus: 1000001350
Kohdenimi: Söderkulla Molnträsket, vesimylly

LIITE 10

MJtunnus: 1000001351
Kohdenimi: Söderkulla Galthagen, vesimylly
MJtunnus: 1000001353
Kohdenimi: Söderkullan mylly, vesimylly
MJtunnus: 1000001356
Kohdenimi: Söderkulla Glamars, asuinpaikka, kylänpaikka
MJtunnus: 1000001378
Kohdenimi: Söderkullan tiilitehdas, teollisuuskohde, tiiliruukki

ALUEET

Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso (violetti rajaus)
Paikallisesti arvokas

Sipoonlahden kulttuurimaisema (vihreä rajaus)
Maakunnallisesti arvokas

Sipoonlahden kulttuurimaisema (punainen rajaus)
Valtakunnallisesti arvokas, VAT-alue

BILAGA 11-1

DAGSBULLER 55 db

NATTBULLER 45 db

LIITE 11-2

HANSAS II ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS, LUONNOS
HANSAS II DETALJPLAN OCH DETALJPLANEÄNDERING, UTKAST
23.9.2009

MELUENNUSTE v. 2025, NOPEUS 80 km/h, YÖ 45dB
BULLERPROGNOS ÅR 2025, HASTIGHET 80km/h, NATT 45dB

LIITE 11-3

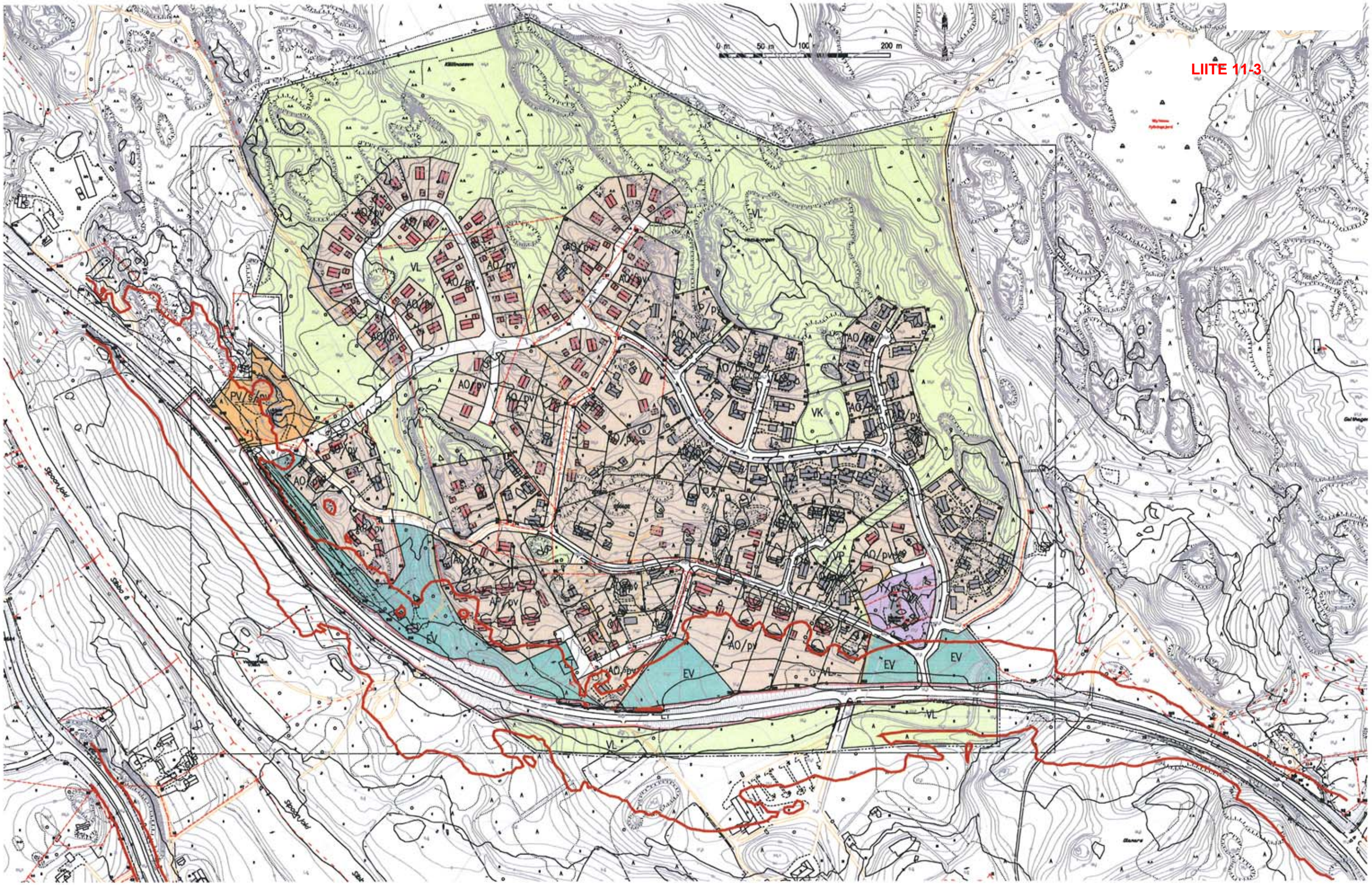

HANSAS II ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS, LUONNOS
HANSAS II DETALJPLAN OCH DETALJPLANEÄNDERING, UTKAST
23.9.2009

MELUENNUSTE v. 2025, NOPEUS 80 km/h, PÄIVÄ 55dB
BULLERPROGNOS ÅR 2025, HASTIGHET 80km/h, DAG 55dB

Riskikartta / Riskkarta, Söderkulla 0175315

BILAGA 12

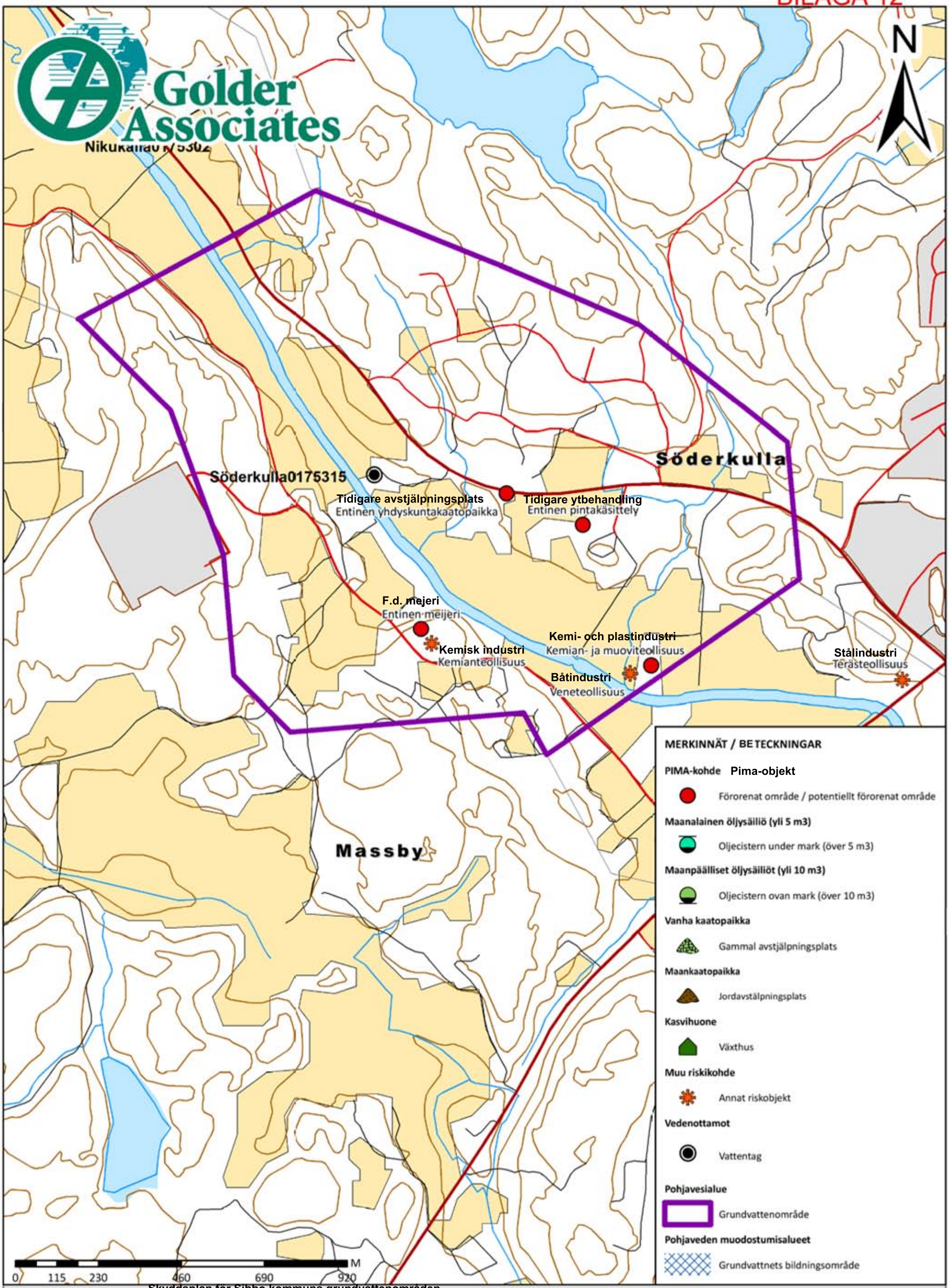

PROJEKTI/PROJEKT	**Sipoon kunnan poihjavesialueiden suojelusuunnitelma**	SUUN.PLANERARE	**TAR**	PROJEKTINRO./PROJEKTNR.	**08502100332**
ASIAKIRJA/DOKUMENT	**Suojelusuunnitelma Skyddsplan**	TARKAST./GRANSK.	**TAR**		
PVM./DATUM	**25.11.2008**	PIIR. NRO./RITN.NR.	**12**		
TEKIJÄ/GJORD AV:	**jhellen**	ARKKI/ARK:	**A3**		
TIEDOSTONIMI/FILNAMN:	**08502100332_SS_soderkulla.mxd**	SUHDE/SKALA	**1:10 000**		

RUOSILANKUJA 3, FIN-00390 HELSINKI | PUH.TEL. 09 5617 210 FAX. 09-5617 2120

LIITE 13

ITÄ-UUDENMAAN MAAKUNTA- JA SEUTUKAAVA
LANDSKAPS- OCH REGIONPLAN FÖR ÖSTRA NYLAND
REGIONAL PLAN FOR ITÄ-UUSIMAA

Seutu- ja maakuntakaavayhdistelmä 5.4.2002

Sisällöllisesti kartta vastaa vahvistettua maakunta- ja seutukaavaa, vaikka eri kaavavaiheiden kaavamerkintöjä onkin yhtenäistetty.

Sammanställning av region- och landskapsplanerna 5.4.2002

Innehållsmässigt motsvarar kartan den fastställda regionplanen och landskapsplanen, dock så att de planbeteckningar som använts i olika planskeden har förenhetligats.

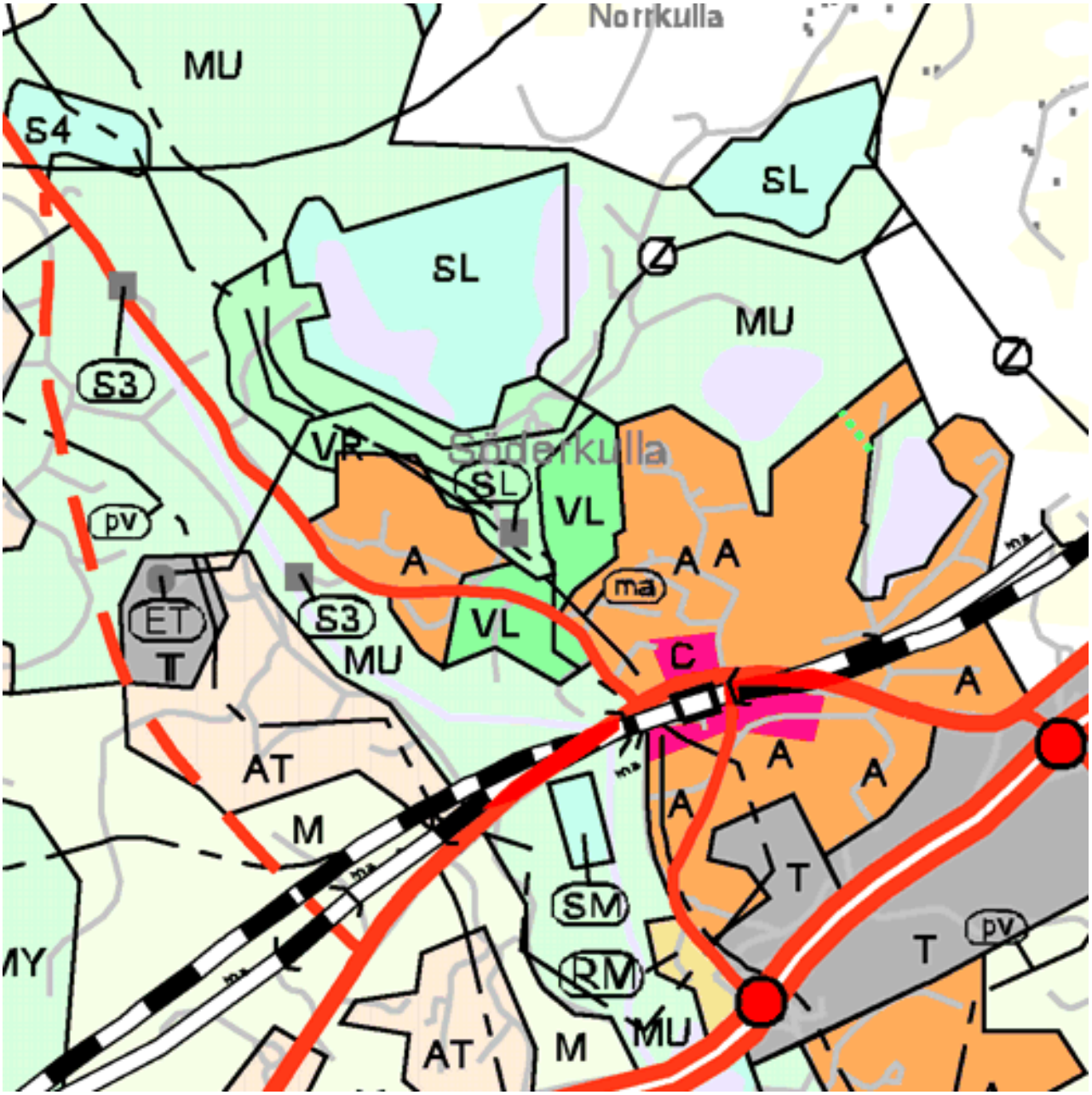

LIITE 13

Taajamatoimintojen alue | Område för tätortsfunktioner | Urban area

Kyläalue | Byområde | Village

Keskustatoimintojen alue | Område för centrumfunktioner | Area of central activities

Palvelujen ja hallinnon alue | Område för service och förvaltning | Services and administration area

Teollisuustoimintojen alue | Område för industrifunktioner | Industrial area

Virkistysalue | Rekreationsområde | Recreation area

Lähivirkistysalue | Område för närrekreation | Recreation area; meant for shortrange outdoor activities

Virkistysalue | Rekreationsområde | Recreation area

Retkeily- ja ulkoilualue | Friluft- och strövområde | Recreation area

Loma-asuntoalue | Område för fritidsbostäder | Summer cottage area

Matkailupalvelujen alue | Område för turistanläggningar | Tourism area

Maaliikenteen alue | Område för landtrafik | Land transport area

Vesiliikenteen alue | Område för vattentrafik | Water transport area

Erityisalue | Specialområde | Special area

Yhdyskuntateknisen huollon alue | Område för samhällsteknisk försörjning | Area for public utilities and services

Maankamaran ainesten ottoalue | Täktområde | Area of soil excavation

Erityistoimintojen alue, liikkuminen rajoitettua | Specialområde, begränsad vistelse | Area of special activities with limited admittance to the public

LIITE 13

S — Suojelualue | Skyddsområde | Conservation area

S2 — Kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelua koskevan lainsäädännön nojalla rauhoitettu tai rauhoitettavaksi tarkoitettu alue | Område som fredats eller är avsett att fredas med stöd av lagstiftningen rörande skyddandet av byggnader som har kulturhistorisk betydelse. Culturally and historically eminent buildings area - protected, or to be protected by law.

Vesilainsäädännön nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue | Område som fredats eller är avsett att fredas med stöd av vattenlagstiftningen | Waterway area - protected, or to be protected by law.

S4 — Pääasiassa rakennuslain 135 §:n nojalla annetulla määräyksellä suojeltavaksi tarkoitettu alue | Område avsett att skyddas huvudsakligen med bestämmelser utfärdade med stöd av 135 § byggnadslagen | Protected area - by order, concerning mainly building legislation 135 §

SL — Luonnonsuojelualue | Naturskyddsområde | Nature reserve

SL[R] — Luonnonsuojelualue, joka on rantojensuojeluohjelmassa | Naturskyddsområde, som finns med i strandskyddsprogrammet | Nature reserve area in the program for conservation of shore areas

SM — Muinaismuistoalue | Fornminnesområde | Area of ancient historic sites

M — Maa- ja metsätalousvaltainen alue | Jord- och skogsbruksdominerat område | Area for farming and forestry

MT — Maa- ja metsätalousalue | Jord- och skogsbruksområde | Area for agriculture and forestry

MU — Maa- ja metsätalousvaltainen alue, ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja | Jord- och skogsbruksdominerat område, behov att styra friluftslivet eller miljövärden | Predominantly agricultural and forestry area, needs guides outdoor activities or environmental values

MY — Maa- ja metsätalousvaltainen alue/ympäristöarvoja | Jord- och skogsbruksdominerat område/miljövärden | Area for farming and forestry, environmental values

Kaava-alueen raja | Planområdets gräns | Plan boundary

Osa-alueen raja | Gräns för delområde | Sub-area boundary

Sköldvikin sisempi suojavyöhyke | Den inre skyddszonen i Sköldvik | Sköldvik inner control zone

Sköldvikin ulompi suojavyöhyke | Den yttre skyddszonen i Sköldvik | Sköldvik outer control zone

LIITE 13

Vesiliikenteen vyöhyke | Zon för vattentrafik | Watertransport zone

Hästholmenin ulompi suojavyöhyke | Hästholmens yttre skyddszon | Hästholmen outer control zone

Työpaikka- ja erityistoimintojen vyöhyke | Zon för arbetsplats och specialfunktioner | Zone for workplaces and special activities

Rantojensuojeluohjelmaan sisältyvä alue | Område som ingår i strandskyddsprogrammet | Area in the program for conservation of shore areas

Ampumaradan suojavyöhyke | Skyddszon för skjutbana | Firing range zone

Kaatopaikan suojavyöhyke | Skyddszon för avstjälpningsplats | Waste disposal site

Kulttuuriympäristöt | Kulturmiljöer | Cultural environment

Saaristomaisemat | Skärgårdslandskap | Archipelagic landscapes

Muut maisemat | Övriga landskap | Other landscapes

Pohjavesialueet | Grundvattenområden | Ground water areas

Alueen raja | Områdets gräns | Boundary

Moottoriväylä/Moottoritie tai moottoriliikennetie | Motorled/Motorväg eller motortrafikväg | Motorway

Seudullinen pääväylä/Valta- tai kantatie | Regional huvudled/Riks- eller stamväg | Main road

Alueellinen pääväylä/Seudullinen tie | Intern huvudled/Regional väg | Intermunicipal road/regional road

Kokoojakatu/Kokooja- tai yhdystie 1) | Matargata/Matarväg eller förbindelseväg 1) | Acces road

Liittymä | Anslutning | AT-grade junction

Eritasoliittymä | Planskild anslutning | Grade-separated junction

Eritasoristeys ilman liittymää | Planskild korsning utan anslutning | Grade-separated crossroads without access

ma

Maanalainen päärata | Underjordisk stambana | Underground primary railway

ma — Maanalainen sivurata | Underjordisk bibana | Underground secondary railway

Päärata ja liikennepaikka 1) | Stambana och trafikplats 1) | Main railway and station 1)

Yhdys- tai sivurata 1) | Förbindelse- eller sidobana 1) | Acces- or minor railway 1)

Ulkoilureitti | Friluftsled | Outdoor route

Pääsähkölinja | Elhuvudledning | Main electrical transmission line

Pääkaasujohto | Gashuvudledning | Main gas transmission line

Pääöljyputki 1) | Oljehuvudledning 1) | Main oilpipe

1) Katkoviiva tarkoittaa vastaavaa ohjeellista merkintää
1) Den streckade linjen anger motsvarande riktgivande beteckning
1) Dashline refers to corres

MITTAKAAVA 1:100 000 | SKALA 1:100 000 | SCALE 1:100 000

0 2.5 5 7.5 10 Km

Porvoossa 5.4.2002 | Borgå 5.4.2002 | In Porvoo 5.4.2002

CHRISTEL LILJESTRÖM

MAAKUNTAHALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA
LANDSKAPSSTYRELSENS ORDFÖRANDE
PRESIDENT

ESA HALME

MAAKUNTAJOHTAJA
LANDSKAPSDIREKTÖR
EXECUTIVE DIRECTOR

ITÄ-UUDENMAAN LIITTO
ÖSTRA NYLANDS FÖRBUND
REGIONAL COUNCIL OF ITÄ-UUSIMAA

LIITE 14

SÖDERKULLAN OSAYLEISKAAVAOTE

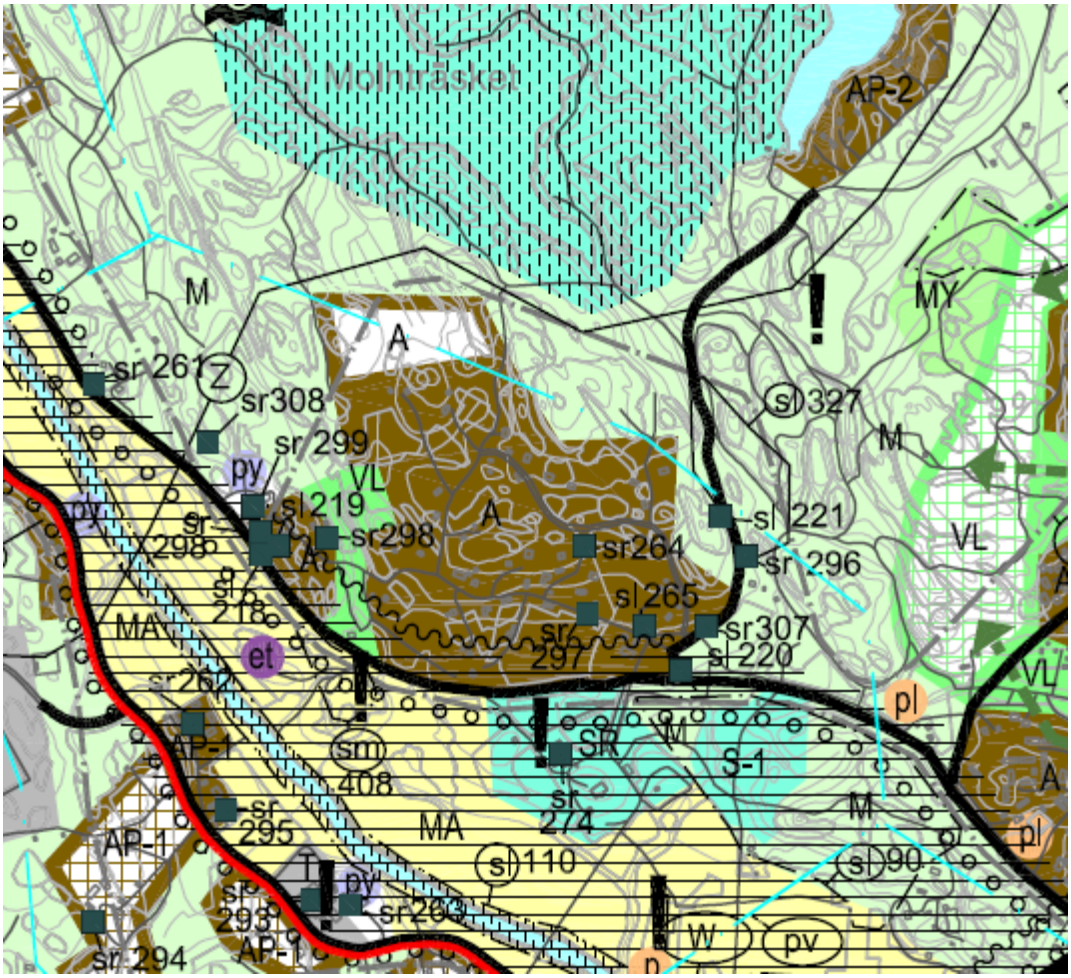

A

Asuntoalue.
Suositus:
Alueen rakentamisen tulee pohjautua asemakaavaan.

Uudet ja olennaisesti muuttuvat alueet.
Alueen käyttötarkoitus on esitetty kirjaintunnuksella ja värillä.

VL

Lähivirkistysalue.
Alue on tarkoitettu virkistys– ja ulkoilukäyttöön.
Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (MRL 128 mukainen maisematyölupa).

M

Maa- ja metsätalousvaltainen alue.
Alue on tarkoitettu maa– ja metsätalouskäyttöön sekä siihen liittyvään rakentamiseen.
Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (MRL 128 § mukainen maisematyölupa). Maisematyölupaa puiden kaatamiseksi edellytetään vain koskien seuraavia toimenpiteitä:
– hakkuuta luonnollista uusiutumista varten yli 2 ha suuruisella alueella.
– avohakkuuta yli 2 ha suuruisella alueella.
– kaikkia hakkuu– ja harvennustoimenpiteitä 20 m lähempänä rantaviivaa, lukuun ottamatta pihapiirejä.
Metsälain mukaiset erityiset tärkeät elinympäristöt tulee kuitenkin säilyttää kaikilla alueilla (MetsäL 10§).
Rakennuspaikan tulee olla vähintään 5000 m2.
Suositus:
Rantavyöhykkeellä
–asuinrakennusten vähimmäisetäisyys rantaviivasta tulee olla 50 metriä
–saunan vähimmäisetäisyys rantaviivasta tulee olla 20 metriä.
Sipoonlahden rantavyöhykkeellä saunan vähimmäisetäisyys rantaviivasta tulee olla 30 metriä.

sr

Rakennuslainsäädännön nojalla suojeltava kohde.
Alueella suoritettavien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen luonnonympäristö tai rakennettu ympäristö tai maisemakuvan kannalta arvokas luonne säilyy. Kohteessa noudatetaan SR–alueen kaava–määräyksiä.

sl

Luonnonsuojelukohde.
Alueella on voimassa maankäyttö– ja rakennuslain 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus. Kohteen hoidossa tulee ottaa huomioon sen ominaispiirteet. Kohteessa noudatetaan SL–alueen kaavamääräyksiä.

Maisemallisesti arvokas alue.

SIPOON YLEISKAAVA 2025 OTE

LIITE 15

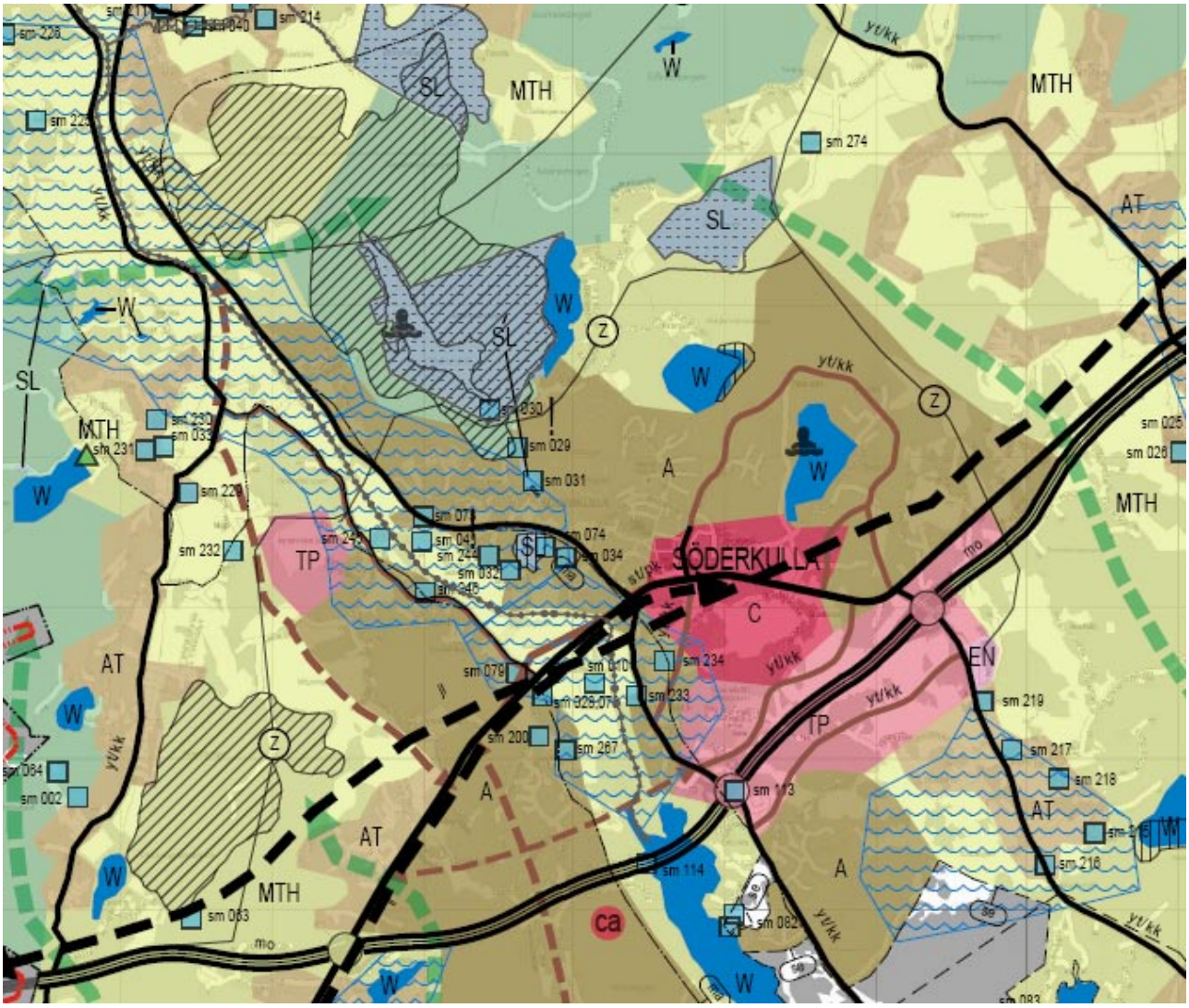

Arvokas geologinen muodostuma.
Värdefull geologisk formation.
Alueelle toimenpiteitä suunniteltaessa ja toteutettaessa on katsottava, ettei erikoisia luonnonesiintymiä turmella eikä aiheuteta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Alueella ei saa suorittaa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ilman MRL 128 §:n mukaista lupaa.

När åtgärder planeras och genomförs på området gäller det att se till att speciella naturförekomster inte förstörs och att naturförhållandena inte åsamkas betydande eller vidsträckta skadliga förändringar.På området får inte utan tillstånd enligt MarkByggL 128 § utföras sådant jordbyggnadsarbete eller sådan trädfällning eller vidtas andra sådana därmed jämförbara åtgärder som förändrar landskapet.

Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.
Viktigt grundvattensområde eller grundvattensområde som lämpar sig för vattentäkt.
Alueelle ei saa asemakaavalla osoittaa pohja/pintaveden laatua vaarantavia toimintoja. Tieliikennealueet ja -väylät tulee suunnitella siten, että liikenteen ja tienpidon mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan välttää. Alueella rakentamista rajoittavat vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaiset pohjaveden muuttamis- ja pilaamiskiellot. Rakennuslupaviranomaisen on pyydettävä kunnan ympäristölupaviranomaisen lausunto aluetta koskevista uuden rakennuksen rakentamista koskevista rakennuslupahakemuksista. Maa-ainesten ottoa ei saa ulottaa neljää metriä lähemmäs pohjaveden pintaa. Vanhoilla ottamisalueilla tulee maisemointi hoitaa siten, että pohjaveden laatu pysyy hyvänä.

I detaljplanen får inte anvisas sådan verksamhet på området som äventyrar kvaliteten på grund/ytvattnet. Vägtrafikområden och vägtrafikleder planeras så att eventuella trafik- och väghållningsolägenheter för grundvattnets kvalitet kan undvikas. Byggandet på området begränsas av förbud enligt vattenlagen och miljöskyddslagen mot förändring och förorening av grundvattnet. Bygglovsmyndigheten begär den kommunala miljötillståndsmyndighetens utlåtande om ansökningar om bygglov för uppförande av nya byggnader på området. Marktäkt får inte sträcka sig längre än fyra meter från grundvattenytan. På gamla täktområden bör landskapsarkitekturen genomföras så att grundvattnets goda kvalitet bibehålls.

A

Taajamatoimintojen alue.
Område för tätortsfunktioner.
Merkinnällä osoitetaan asumisen ja muiden taajamatoimintojen alueet. Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Alueen tarkka rajaus ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä. Merkinnällä on osoitettu asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten palveluille, teollisuudelle rakentamisalueita, pääväyliä pienempiä liikenneväyliä, virkistys- ja puistoalueita, erityisalueita sekä yhdyskuntateknisen huollon alueita. Suunnittelussa pidetään lähtökohtana kauniin ympäristökuvan luomista. Alue on suunniteltava ympäristökuvaltaan monimuotoiseksi käyttäen erilaisia talotyyppejä.

Beteckningen anger områden för boende och andra tätortsfunktioner. Avsikten är att området skall detaljplanläggas. Områdets exakta avgränsning avgörs i samband med detaljplaneringen. Med beteckningen anvisas byggområden för boende och andra tätortsfunktioner, såsom centrumfunktioner, service och industri, trafikledsområden som är mindre än huvudlederna, rekreations och parkområden, specialområden samt områden för kommunteknisk service. Utgångspunkten för planeringen är att skapa en vacker miljöbild. Området planeras så att det får en mångsidig miljöbild genom att olika hustyper används.

sm 000

Muinaismuistokohde.
Fornminnesobjekt.
sm 001-118: Alueella sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Peltoviljely, laiduntaminen ja metsätalous on sallittua. Metsän äestys on kuitenkin kielletty. Kaikista muista aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava Museoviraston kanssa.

MLY

Laajat yhtenäiset metsäalueet/Metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä.
Vidsträckta, sammanhängande skogsområden/Skogsbruksdominerat område, som är omfattande, vidsträckt och betydelsefullt för det ekolologiska nätverket.
Merkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätalouskäytössä olevia, pinta-alaltaan laajoja ja yhtenäisiä metsäalueita, jotka ovat seudullisen ekologisen verkoston kannalta merkittäviä. Alueiden sisään jää myös vesialueita. Alueita käytetään pääasiallisen käyttötarkoituksen lisäksi myös muihin tarkoituksiin, kuten maanviljelyyn, haja-asutusluontoiseen rakentamiseen ja loma-asumiseen. Metsien hoitaminen ja käyttäminen alueella perustuu metsälain säädöksiin. Alueen suunnittelussa tulee turvata metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset. Alueen säilyminen yhtenäisenä tulee turvata välttämällä alueen pirstomista muulla maankäytöllä siten, että syntyy alueen kokoon nähden vaikutuksiltaan laaja-alaista, pysyvää tai muuta merkittävää pitkäkestoista haittaa. Alueelle voidaan toteuttaa ulkoilu- ja virkistysreittejä sekä virkistystä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Reittien sijoittelussa tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot. Toteuttamisen tulee perustua yksityiskohtaiseen suunnitelmaan.

Med beteckningen anges till sin areal vidsträckta och enhetliga skogsområden, huvudsakligen i skogsbruksanvändning, som är betydelsefulla för det regionala ekologiska nätverket. Inom områdena finns också vattenområden. Områdena används förutom till sitt huvudsakliga användningsändamål även till andra syften som jordbruk, glesbebyggande och fritidsboende. Skötseln och användningen av skogarna på området grundar sig på skogslagens stadgor. Vid planeringen av området skall verksamhetsbetingelserna för skogsbruket och andra lantsortsnäringar tryggas. Bevarandet av områdets helhet bör tryggas genom att undvika splittring genom annan markanvändning som i förhållande till områdets storlek skapar omfattande, bestående eller andra betydande långvariga olägenheter. På området kan frilufts- och rekreationsleder samt byggnader och konstruktioner som betjänar rekreationen byggas. Vid placeringen av lederna skall områdets naturvärden beaktas. Genomförandet skall grunda sig på en detaljerad plan.

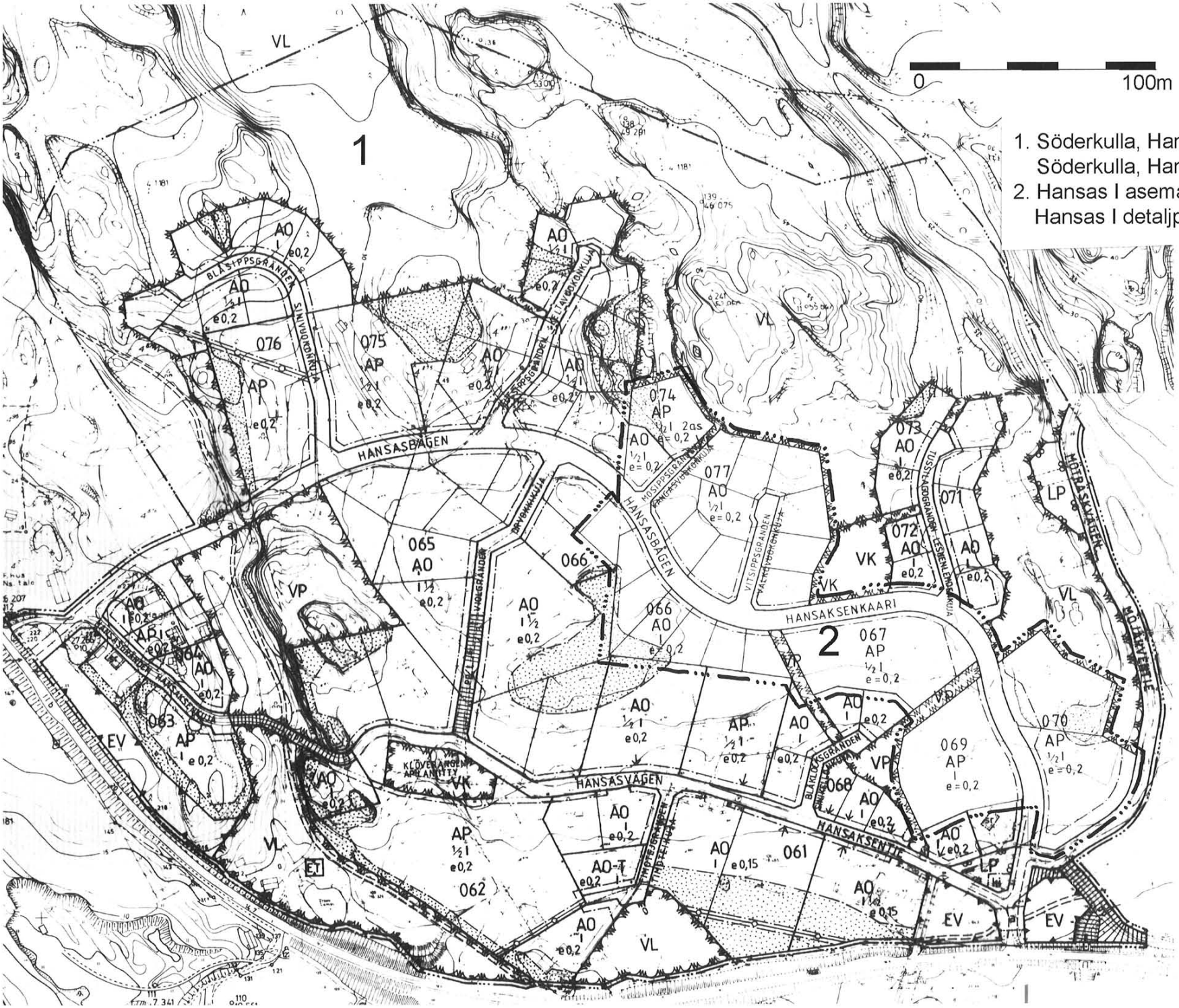

1. Söderkulla, Hansas asemakaava
   Söderkulla, Hansas detaljplan
2. Hansas I asemakaavanmuutos
   Hansas I detaljplaneändring

LIITE 16

SIBBO - SIPOO
SÖDERKULLA, HANSAS

BYGGNADSPLAN FÖR EN DEL AV MASSBY BY
RAKENNUSKAAVA OSALLE MASSBYN KYLÄÄ

Kvarter 061 - 076 samt väg-, trafik-, rekreations- och specialområden.
Korttelit 061 - 076 sekä tie-, liikenne-, virkistys- ja erityisalueet.

1:2000 0 50 100 150 200

Utställd	Nähtävänä 22.3.1991, 26.3 - 3.4.1991, 29.11 - 19.12.1991, 27.3 - 16.4.1992		
Fullmäktige	Valtuusto 31.8.1992		
Fastställd	Vahvistettu 14.3.1994	KUNGJORD/KUULUTETTU	24.3.1994
SIBBO SIPOO SÖDERKULLA Hansas	Ritningens innehåll Piirustuksen sisältö Kvarter 061 - 076 Korttelit		Skala Mittakaava 1:2000
SUUNNITTELUKESKUS OY - PLANKONSULT AB	Planeringsenhet, adr. Nr och inre Nr Suunnittelualue, tpnr. numero ja piirustuksen numero		

LIITE 16

BETECKNINGAR OCH BYGGNADSPLANEBESTÄMMELSER:

Kvartersområde för fristående småhus.
Minimiarealen för byggnadsplatsen är 1000 m². På byggnadsplatsen får byggas en bostad. För ekonomiebyggnad får användas högst 30 % av byggnadsrätten.

Kvartersområde för småhus.
På området får byggas fristående småhus med en bostad. För ekonomiebyggnad får användas högst 30 % av byggnadsrätten.

Kvartersområde för fristående småhus där även utrymmen för barndagvård får byggas.

Kvartersområde för fristående småhus där uppställning och service av transportmateriel tillåts.

Park.

Område för närrekreation.

Lekplats.

Område för allmän parkering.

Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.

Skyddsgrönområde.

Linje 3 m utanför det planområde som fastställelsen gäller.

Gräns för planeområde

Kvarters-, kvartersdel- och områdesgräns.

Bestämmelsegräns.

Riktgivande bestämmelsegräns.

Riktgivande byggnadsplatsgräns.

Kvartersnummer.

Namn på byggnadsplaneväg.

Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Brutet tal framför romersk siffra anger hur stor del av byggnads största vånings yta som, utan hinder av våningsantalet, får användas för utrymme som inräknas i våningsytan av det utrymme, som är beläget under de i planen till antalet angivna våningarna.

Brutet tal efter romersk siffra anger hur stor del av byggnads största vånings yta som, utan hinder av våningsantalet, får användas för utrymme som inräknas i våningsytan av det utrymme, som är beläget ovanför de i planen till antalet angivna våningarna.

Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och byggnadsplatsens yta.

Byggnadsyta.

Byggnad som bör skyddas. Byggnaden får inte rivas utan tvingande skäl. Reparationsarbeten som utförs på fasaderna bör vara av sådan art att byggnadens utseende inte förändras.

Byggnadsyta där en livsmedelskiosk på högst 50 m² våningsyta får byggas.

Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden bör tangera.

Del av område som bör planteras.

Byggnadsplaneväg.

För gång- och cykeltrafik reserverad väg.

För gång- och cykeltrafik reserverad väg, där infart till byggnadsplats är tillåten.

Gångväg under väg eller trafikområde.

Riktgivande friluftsled.

För ledning reserverad del av område.

ALLMÄNT

På byggnadsplaneområdet tillåtes ej sådan verksamhet som föranleder förorening av grundvattnet.

Oljecisternen vid enskild fastighet skall placeras inne i byggnaden i ett tätt armerat betongtråg. Skyddsträgets volym skall vara större än den största upplagrade oljemängden.

Med stöd av byggnadslagens § 101 är uppförande av nybyggnad förbjudet under tre år från planens fastställelse tills erforderliga trafikleder och avlopp är byggda samt vattenförsörjningen tryggad.

Obebyggda delar av byggnadsplatsen som inte används som gångbana, parkeringsplats eller lekplats bör planteras eller på annat sätt bringas i vårdat skick.

Minimiantalet bilplatser utgör:

-bostäder	AO	2	bilplatser / bostad
	AP	2	bilplatser / bostad
-utrymmen för social verksamhet, hälsovård och kulturell verksamhet samt för nöjes- och underhållningsändamål		1	bilplats / 100 m²

MERKINTÖJEN SELITYKSET JA RAKENNUSKAAVAMÄÄRÄYKSET

AO — Erillispientalojen korttelialue. Rakennuspaikan vähimmäispinta-ala on 1000 m². Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden asunnon. Enintään 30 % rakennusoikeudesta saa käyttää talousrakennusta varten.

AP — Asuinpientalojen korttelialue. Alueelle saa rakentaa yksiasuntoisia erillisiä pientaloja. Enintään 30 % rakennusoikeudesta saa käyttää talousrakennusta varten.

AO-Y — Erillispientalojen korttelialue, jolle saa rakentaa myös tiloja lasten päivähoitoa varten.

AO-T — Erillispientalojen korttelialue, jolla sallitaan maantiekuljetuskaluston säilytys ja huolto.

VP — Puisto.

VL — Lähivirkistysalue.

VK — Leikkikenttä.

LP — Pysäköimisalue.

ET — Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

EV — Suojaviheralue.

3m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.

Kaava-alueen rajaus

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.

Ohjeellinen eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.

Ohjeellinen rakennuspaikan raja.

060 — Korttelin numero.

HANSASVÄG — Rakennuskaavatien nimi.

I — Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

½ I — Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kaavassa lukumäärältään mainittujen kerrosten alapuolella olevasta tilasta kerrosluvun estämättä käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

I ½ — Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kaavassa lukumäärältään mainittujen kerrosten yläpuolella olevasta tilasta kerrosluvun estämättä käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

e 0,2 — Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde rakennuspaikan pinta-alaan.

Rakennusala.

sr — Suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Julkisivuihin kohdistuvien korjaustoimenpiteiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen ulkoasu säilyy.

ki — Rakennusala, jolle saa rakentaa enintään 50 kerros-m²:n suuruisen elintarvikekioskin.

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.

Istutettava alueen osa.

Rakennuskaavatie.

pp — Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu tie.

pp/a — Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu tie, jolla rakennuspaikalle ajo on sallittu.

a — Tien tai liikennealueen alittava jalankulkutie.

Ohjeellinen ulkoilureitti.

Johtoa varten varattu alue.

YLEISTÄ

Rakennuskaava-alueella ei saa harjoittaa pohjaveden saastumista aiheuttavaa toimintaa.

Kiinteistökohtainen öljysäiliö tulee sijoittaa rakennuksen sisätiloihin tiiviiseen teräsbetonialtaaseen. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan öljyn suurin määrä.

Rakennuslain 101 §:n nojalla kielletään uudisrakennuksen rakentaminen kolmen vuoden ajaksi kaavan vahvistumisesta lukien kunnes välttämättömät liikenneväylät ja viemärit on järjestetty ja veden saanti turvattu.

Rakentamattomat rakennuspaikan osat, joita ei käytetä jalankulkuteinä, pysäköintiin tai leikkipaikkoina, on istutettava tai muuten saatettava hoidettuun kuntoon.

Autopaikkojen vähimmäismäärät ovat:

-asunnot	AO	-	2 ap	/ asunto
	AP		2 ap	/ asunto
-sosiaalitointa, terveydenhuoltoa ja kulttuuritoimintaa sekä huvi- ja viihdetarkoituksia palvelevat tilat			1 ap / 100 m²	kerrosalaa

LIITE 16

BYGGNADSPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER
RAKENNUSKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

AO

Kvartersområde för fristående småhus.
Minimiarealen för byggnadsplatsen är 1000 m². På byggnadsplatsen får byggas en bostad. För ekonomiebyggnad får användas högst 30 % av byggnadsrätten.
Erillispientalojen korttelialue.
Rakennuspaikan vähimmäispinta-ala on 1000 m². Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden asunnon. Enintään 30 % rakennusoikeudesta saa käyttää talousrakennusta varten.

AP

Kvartersområde för småhus.
På området får byggas fristående småhus med högst 2 bostäder. För ekonomiebyggnad får användas högst 30 % av byggnadsrätten.
Asuinpientalojen korttelialue.
Alueelle saa rakentaa kaksiasuntoisia erillisiä pientaloja. Enintään 30 % rakennusoikeudesta saa käyttää talousrakennusta varten.

VP

Park.
Puisto.

VL

Område för närrekreation.
Lähivirkistysalue.

VK

Lekplats.
Leikkikenttä.

Linje 3 m utanför det planområde som fastställelsen gäller.
3 m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Bestämmelsegräns.
Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.

Riktgivande byggnadsplatsgräns.
Ohjeellinen rakennuspaikan raja.

066

Kvartersnummer.
Korttelin numero.

2 as

Beteckningen anger största tillåtna antal bostäder inom byggnadsplatsen.
Merkintä osoittaa rakennuspaikalla sallitun asuntojen enimmäismäärän.

HANSASBÅGEN

Namn på byggnadsplanevåg.
Rakennuskaavatien nimi.

I

Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

½ I

Brutet tal framför romersk siffra anger hur stor del av byggnads största vånings yta som, utan hinder av våningsantalet, får användas för utrymme som inräknas i våningsytan av det utrymme, som är beläget under de i planen till antalet angivna våningarna.
Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kaavassa lukumäärältään mainittujen kerrosten alapuolella olevasta tilasta kerrosluvun estämättä käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

e = 0,2

Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och byggnadsplatsens yta.
Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde rakennuspaikan pinta-alaan.

Byggnadsyta.
Rakennusala.

Del av område som bör planteras.
Istutettava alueen osa.

Byggnadsplanevåg.
Rakennuskaavatie.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

På byggnadsplaneområdet tillåts ej sådan verksamhet som föranleder förorening av grundvattnet.

Oljecisternen vid enskild fastighet skall placeras inne i byggnaden i ett tätt armerat betongtråg. Skyddstrågets volym skall vara större än den största upplagrade oljemängden.

Obebyggda delar av byggnadsplatsen som inte används som gångbana, parkeringsplats eller lekplats bör planteras eller på annat sätt bringas i vårdat skick.

Minimiantalet bilplatser utgör:
-bostäder
AO 2 bilplatser / bostad
AP 2 bilplatser / bostad

YLEISET MÄÄRÄYKSET

Rakennuskaava-alueella ei saa harjoittaa pohjaveden saastumista aiheuttavaa toimintaa.

Kiinteistökohtainen öljysäiliö tulee sijoittaa rakennuksen sisätiloihin tiiviiseen teräsbetonialtaaseen. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan öljyn suurin määrä.

Rakentamattomat rakennuspaikan osat, joita ei käytetä jalankulkuteinä, pysäköintiin tai leikkipaikkoina, on istutettava tai muuten saatettava hoidettuun kuntoon.

Autopaikkojen vähimmäismäärät ovat:
-asunnot
AO 2 autopaikkaa / asunto
AP 2 autopaikkaa / asunto

PLANBETECKNINGAR OCH-BESTÄMMELSER
KAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

9

HANSAS I

1995

Kaavoitusjaosto/Planläggningssektionen	§ 25	25.03.2009
Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen	§ 132	12.05.2009

Nikkilän kartano III:n, Söderkullan portin ja Hansas II:n asemakaava-alueiden suunnittelu ja alustavat suunnitteluperiaatteet / Planering och preliminära planeringsprinciper för detaljplaneområdena Nickby gård III, Söderkulla port och Hansas II

KAAVJAOS § 25

Kaavoitusjaosto / Planläggninssektionen 25.3.2009

Valmistelija/Beredare: kaavoittaja / planläggare Sirkku Huisko, sirkku.huisko (at) sipoo.fi , kaavoittaja / planläggare Jarkko Lyytinen, jarkko.lyytinen (at) sipoo.fi

Alueiden sijainti ja laajuus

Alueet sijaitsevat liitteenä olevan sijaintikartan mukaisesti Nikkilässä Kerava-Kilpilahtiradan pohjoispuolella (Kartano III), Söderkullassa Taasjärven kaakkoispuolella (Söderkullan portti) sekä Hansaksen alueella (Hansas II).

Alueilla on uutta tai uudestaan asemakaavoitettavaa aluetta yhteensä noin 160 ha (Kartano III noin 110 ha , Söderkullan portti noin 30ha ja Hansas II noin 20ha).

Alueiden suunnittelun tausta

Alueet kuuluvat Sipoon yleiskaava 2025 mukaisiin asemakaavoitettaviin taajamatoimintojen (A) alueisiin. Osa Kartano III- sekä Söderkullan portin alueesta kuuluu keskustatoimintojen alueeseen (C).
Kaavoitusohjelman 2008-2010 mukaisesti Söderkullan alueelle tulee sijoittumaan vuoteen 2025 mennessä 3600 uutta asukasta. Koko tämä asukasmäärä ei sijoitu Söderkullan portin ja Hansaksen alueille, mutta ne muodostavat tavoitteesta kuitenkin merkittävän osan. Nikkilän kartano III alueelle asukastavoite on 4200 vuoteen 2025 mennessä.

Kestävän kehityksen periaatteiden tulee olla kaavoituksen lähtökohtana niin yhdyskuntarakenteen ja ekologian, kuin taloudenkin näkökulmista.

Alueiden suunnittelua toteutetaan laajassa vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä erilaisten toimijoiden kanssa. Toimijat ja yhteistyökumppanit määräytyvät suhteessa kaavan laajuuteen ja kunnan tavoitteisiin. Erilaisiin kumppanuuksiin perustuva kaavoitus on monesti nähty hyvänä muotona kehittää uusia alueita, joiden toteuttaminen on tavalla tai toisella aikakriittistä tai jotka alusta lähtien vaativat monenlaista osallistumista. Kumppanuudella saadaan sekä tutkimus- että toteutusosaamista hankkeeseen kaavapäätösten pysyessä silti kunnan omissa käsissä. Onnistuakseen kumppanuuden on oltava pitkäjänteistä ja kaikkia osapuolia hyödyttävää. 4P-mallinen public-private-people partnership on todettu kaikkia osapuolia hyödyttäväksi keinoksi

uusien asuinalueiden kehittämisessä.

Rakentamiseen vaikuttavat taloudelliset indikaattorit ovat tällä hetkellä kahtalaisia. Rakennuskustannusindeksi on laskemassa ja korot ovat alhaalla, mutta toisaalta lainarahan saaminen on erittäin vaikeaa. Erityisesti pienet rakentajat ovat hyvin tiukalla.

Asuntomarkkinoilla pienten ensi- ja sijoitusasuntojen sekä osan Helsingin seudun aluekeskusten asuntojen kysyntä on elpynyt. Myös sekä vapaarahoitteisia, että ARA-vuokrakohteita on lähdössä liikkeelle useita ja rakennuttajilla on niille kysyntää. Etenkin vapaarahoitteinen vuokra-asunto koetaan tällä hetkellä hyväksi sijoituskohteeksi. Vuosina 2010 ja 2011 asuntorakentamisen uskotaan olevan huomattavasti nykyistä vilkkaampaa.

Monessa kunnassa painiskellaan taloudellisten ongelmien kanssa samaan aikaan kun tulevaisuuden menestymisen varmistavaan kasvuun olisi juuri nyt hyvät mahdollisuudet. Samanaikaisesti kunnat kuitenkin joutuvat miettimään palvelujen tuottamisen strategioita uusiksi.

Lähitulevaisuudessa maankäyttöön ja rakentamiseen tulevat vaikuttamaan myös EU:n 2020-tavoitteet ja niiden vaikutukset. Rakennetun ympäristön aiheuttamien hiilidioksidipäästöjen minimointi sekä niiden vaikutukset rakentamisen kustannuksiin ovat asioita, joiden hallinta vaatii koko toimialan yhteistyötä. Asuminen aiheuttaa kuluttajien hiilidioksidipäästöistä liikennettä suuremman osan, joten tulevaisuudessa sen merkitys tulee korostumaan. Valtioneuvosto on hyväksynyt uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, jotka ovat tulleet voimaan 1.3.2009. Tavoitteet koskevat erityisesti yhdyskuntarakenteeseen, joukkoliikenteeseen sekä ilmastomuutoksen huomioimiseen liittyviä tavoitteita, jotka on kaavoituksessa huomioitava.

Nikkilän kartano III, Nikkilä
Suunnittelun nykyvaihe
Nikkilän kartano III alue sijaitsee Nikkilässä Kerava-Kilpilahtiradan pohjoispuolella. Alue on kaavoitusohjelmassa nimellä Nikkilä, Kartano 2 ja alueen asemakaavoitus on ajoitettu valmistumaan keväällä 2010. Alueen suunnittelu on käynnistetty kaavarunkotyöllä, joka valmistuu keväällä 2009. Kaavarunkotyön avulla alue on mahdollista tutkia kokonaisuutena, jolloin sen suunnitteluperiaatteet saadaan määriteltyä ja aluetta voidaan asemakaavoittaa osinakin.

Osana kaavarunkotyötä järjestettiin asukaskysely vuodenvaihteessa 2008-2009. Asukaskyselyyn saatiini 94 vastausta kuukauden aukiolon aikana. Vastauksista 90 jätettiin Internetin kautta. Asukaskyselyn avulla selvitettiin alueen nykyistä käyttöä ja nikkiläläisten aluetta koskevia arvostuksia .

Suunnittelun lähtökohdat
Yleiskaava 2025 mitoituksen mukaisesti alueelle tulee osoittaa asumista 4200 ihmiselle. Yleiskaavassa alueen eteläosa kuuluu

osittain keskustatoimintojen (C) alueeseen ja muu osa on taajamatoimintojen (A) aluetta.

Alueesta järjestetyn yleisen asukaskyselyn tuloksena saatiin hyvin voimakas viesti metsien virkistyskäyttömahdollisuuksien säilyttämisestä. Toinen asukkaille tärkeä kohde on purojen varret ja niiden maisema- ja virkistyskäyttöarvojen vaaliminen. Vastaajat toivovat myös, että rakentaminen olisi perinteitä kunnioittavaa ja pienipiirteistä. Puurakentamista ja perinteisen maiseman hyödyntämistä voimavarana toivottiin myös. Aluetta käytetään paljon virkistykseen niin kesällä kuin talvellakin ja alueelle on perustettu kattava ulkoilureittiverkosto, joka yhdistyy radan alitse Nikkilän keskustan virkistysreittiverkostoon.

Alueen erityisenä haasteena on noin 10 hehtaarin maa-ala, joka on pilaantunut ampumaratatoiminnasta. Alueen kunnostustarve suhteessa kaavarungossa suunniteltuun maankäyttöön tutkitaan ja se tulee aiheuttamaan kustannuksia.

Alue rajautuu Nikkilän keskustasta Kerava-Kilpilahtiradan ja purouoman (Ollbäcken) vaikutuksesta. Sekä rata, että puro aiheuttavat voimakkaan esteen liikkumiselle alueelta kohti Nikkilän keskustaa. Tämän vuoksi alueen liikennesuunnitteluun kiinnitetään erityistä huomiota ja siitä tehdään erillistä konsulttityötä.

Alueen maaperä on laaksoalueilla savea ja selänteillä kallioista moreenia. Rakennettavuus on melko huono tai huono purojen uomien läheisyydessä ja peltolaaksossa. Radan ja Iso Kylätien risteysalueella, Nikkilän kartanon puolella rakennettavuus on heikko.

Alueen pintavedet valuvat Ollbäckeniin sivu-uomien kautta. Alueen voimakas rakentaminen tulee lisäämään suoraa valuntaa vesistöihin, joka tulee ottaa huomioon alueen hulevesien suunnittelussa ja varautumisessa tulviin. Sipoonjoki kuuluu Natura 2000 luokituksen piiriin, johon sivu-uomien valunnan lisääntymisellä voi olla vaikutusta.

Alueelta ei ole tehty kattavaa asemakaavatasoista luontoselvitystä, joka on tarpeellinen muun muassa alueen monipuolisen purolaakso- ja perinnemaiseman tuottamien arvojen tunnistamiseksi.
Nikkilän kartano ja alueen agraarihistoria on luonut alueelle hienoja näkymiä ja paikkoja. Alueella on yksi kiinteä muinaisjäännös ja useita kohteita, joissa on sijainnut asutusta historiallisella ajalla. Alueen avoin peltomaisema on Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintöselvityksessä katsottu 2. luokan paikallisesti arvokkaaksi alueeksi.

Alustavat suunnitteluperiaatteet

- Nikkilän kartano III aluetta kehitetään kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen yhteistyössä yksityisten toimijoiden kanssa. Onnistunut kaavoitus monialaisten kumppanien kanssa tarjoaa mahdollisuuksia kaava-alueen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen kaupallisine palveluineen ja

kunnallistekniikkoineen. Samoin alueelle tulevien ja siellä jo olevien kunnan palveluiden ja toimitilojen osalta voidaan miettiä uusia ratkaisuehdotuksia koskien esimerkiksi päiväkotitiloja, muita asukaspalveluja, teknisen toimen varikkoa ym.

- Taloudellisesti kestävä kehitys: Kunta varmistaa investointien riittävän nopean takaisinmaksuajan ja jakaa kustannukset toteuttajan kanssa samalla varmistaen verotulokertymän kasvun. Kokonaistalouden suunnittelu otetaan osaksi suunnittelua alusta lähtien.
- Sosiaalisesti kestävä kehitys: Alueen kehittämisessä käytetään 4P-mallia ja osallistetaan sekä nykyiset että tulevat asukkaat alueen kehittämiseen maankäyttö- ja rakennuslain vaatimuksia paremmin. Alueen asuntokanta on hallintamuodoiltaan ja hinnoiltaan monipuolista.
- Ekologisesti kestävä kehitys: Alueen ja asumisen hiilidioksiditase pidetään matalana ja uusiutuvan energian käyttömahdollisuudet selvitetään. Ratahankkeen taakse kootaan mahdollisimman suuri joukko vaikuttajia. Alueella suositaan kevyttä liikennettä.
- Alue tulee muuttumaan osaksi Nikkilän taajamarakennetta. Alueen tehokkuus kasvaa kohti Nikkilän keskustaa, rataa ja tulevaa asemaa.
- Alustavan kaavarunkotarkastelun perusteella mahdollinen asukastavoite alueelle on noin 4000 asukasta (tavoitemitoituksenmukaisesti 4200) mutta asukastavoitetta voidaan tarkistaa, mikäli alueen kehittäminen laadukkaana elinympäristönä niin vaatii.
- Korttelitehokkuuden on oltava kasvutavoitteisiin ja toisaalta virkistysalueiden säästämiseen nähden riittävä.
- Alueen asuntotarjonta on niin asuntojen kuin talotyyppienkin osalta monipuolista ja vaihtelevaa tarkoittaen niin kerrostaloja, kytkettyjä pientaloja kuin erillispientalojakin. Ensimmäisten kerrostalotonttien rakentamisessa tavoitteeksi otetaan mahdollisuus saada kohtuuhintainen ensiasunto Sipoosta.
- Puistot toteutetaan ja suunnitellaan laadukkaasti alueen muun rakentumisen yhteydessä
- Olemassa olevat virkistysreitit säilytetään tai korvataan uusilla yhteyksillä. Metsien ja purojen virkistyskäyttöä parannetaan entisestään huomioiden alueiden kulutuksenkestokyky.
- Alueen kulttuurimaisemalle ominaiset piirteet huomioidaan suunnittelussa ja toteutuksessa samalla ymmärtäen, että alueen ilme tulee merkittävästi muuttumaan nykyisestä.
- Junayhteys Keravan kautta Helsinkiin on kynnysehto alueen kokonaisvaltaiselle toteutumiselle.
- Aluetta asemakaavoitetaan osissa, jotta toteutus voidaan tehdä taloudellisesti kestävästi. Vaiheittainen kaavoitus onnistuu kaavarungon antaman pohjan perusteella.

Söderkullan portin asemakaava, Etelä-Sipoo

Suunnittelun nykyvaihe

Alueen asemakaavoitus perustuu Sipoon kunnan kaavoitusohjelmaan 2008-2010, joka on kunnanhallituksen

hyväksymä 22.4.2008. Kaavoituksen vireille tulosta on kuulutettu 6.11.2008 ja hankkeesta on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Hankkeessa on käynnissä perusselvitysten teko. Alueesta on tehty alustava ympäristöselvitys 28.10.2008 jota täydennetään keväällä 2009 mm. liito-oravaselvityksen osalta. Sipoon kasvustrategiasta johtuvien liikennemäärien kasvun edellyttämää meluselvityksen päivitystä sekä Söderkullan liikenneverkkosuunnitelman laatimista valmistellaan.

Hankkeesta on laadittu kaupunkirakenteellisia ja toiminnallisia kaavioita ja teemakarttoja. Rakentamisen tehokkuudesta ja talotyyppijakaumasta tehty kaaviomaisia luonnoksia, jotka täsmentyvät selvitysten edetessä kevällä 2009.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta jätettiin yksi huomautus, joka koski kaava-alueen rajausta jota toivottiin laajennettavan. Kaava-alueen laajentamista Sipoon kunnan maanomistuksen ulkopuolelle tutkitaan ja asia selvinnee kevään 2009 kuluessa, tällöin laadittaisiin myös mahdollisia hankeyhteistyösopimuksia.

Keväällä 2009 järjestetään asukaskysely, jossa selvitetään alueen nykyistä arvoa söderkullalaisille, heidän näkemyksiään ja paikallista tietoaan.

Suunnittelun lähtökohdat
Alue on Sipoon yleiskaavassa 2025 osittain keskustatoimintojen aluetta C, osittain taajama-toimintojen aluetta A, ja lisäksi alueen halkaisee HELI-radan aluevaraus.

Alue on osa Söderkullan keskustan luontevaa laajentumisvyöhykettä itään. Yleiskaava 2025 mitoituksen mukainen tavoite on 3600 uutta asukasta Söderkullaan vuoteen 2025 mennessä. Tästä merkittävä osa olisi kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti sijoitettava hyvien joukkoliikenneyhteyksien tuntumaan, keskustan alueelle.

Kaava-alueen rajausta pohditaan vielä yhdessä alueen maanomistajien kanssa. Kaava-alueen laajentamisella kunnan omistuksessa olevien maa-alueiden ulkopuolelle olisi mahdollista sijoittaa kerrostalorakentamista erityisesti Uuden Porvoontien pohjoispuolelle. Laajemmalla kaava-alueen rajauksella alueelle voitaisiin sijoittaa asunnot n. 1800-2000 asukkaalle. Mikäli kaava-aluetta ei laajenneta ja tehokkaan kerrostalorakentamisen alue jää pääosin pois, alueelle mahtuisi matalammalla rakenteella luontevasti noin 1200 asukasta. Aluetehokkuus vaihtelee kaava-alueen rajauksesta riippuen 0,24 - 0,18. Yleiskaavan mukaiseen 0,2 tehokkuuteen päästään joka tapauksessa. Laajennetun kaava-alueen korttelitehokkuus vaihtelisi tällöin kerrostalokorttelien 0,8:sta pientalokorttelien 0,2:n välillä. Osalla pienempimittakaavaisista kortteleista olisi kaksikerroksisia rivitaloja tai kytkettyjä pientaloja, korttelitehokkuudeltaan n. 0,4. Kerrostalokorttelien kerrosluku vaihtelisi tällöin IV-VII, ollen pääosin V-kerroksista. Pientalokortteleissa kerrosluku olisi I, I1/2 ja II. Heli-ratavarauksen vaikutukset suunnitteluun, kaavarajaukseen ja

aikataulutukseenkin ovat merkittävät. On tutkittu myös kaava-alueen rajaamista niin, että ratavaraus ja sen pohjoispuolinen alue jäisivät ulkopuolelle. Rata kulkisi alueen halki joko avokuilussa tai tunnelissa, mutta sen varaukselle ei voi osoittaa rakentamista kummassakaan tapauksessa.

Uuden Porvoontien vaikutukset alueen eteläpuolella ovat merkittävät, liikennemäärät tulevat kasvamaan Sipoon kasvaessa. Yleiskaavan mukainen uusi kokoojakatu Taasjärven ympäri alueen itäsivulla on myös tärkeä tekijä.

Alustavassa ympäristöselvityksessä ei löydetty lain suojelemia luontotyyppejä eikä arvokkaita elinympäristöjä, mutta alueen keskellä oleva kosteikko, noroalue ja tervaleppävyöhyke jätettäneen rakentamisen ulkopuolelle.

Alueella ei ole Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvityksessä 2006 mainittuja rakennuksia. Taasjärven rannat ja niiden loma-asutus on mainittu.

Alueen maaperästä ja rakennettavuudesta tullaan tekemään erillinen selvitys, alue on osin kallioista ja melko vaihtelevaa maastoa.

Alustavat suunnitteluperiaatteet

- Söderkullan portissa tavoitellaan kestävän kehityksen mukaista kaupunkirakennetta.
- Alueen yhdyskuntarakenteen tulee tukea kannattavan joukkoliikenteen järjestämistä, oltava riittävän tehokas ja kompakti.
- Alueelle pyritään saamaan asuntoja kaava-alueen rajauksesta riippuen 1200-1800 (2000) asukkaalle.
- Alueen tonttitarjonnan tulee olla niin asunto- kuin talotyyppienkin osalta monipuolista ja vaihtelevaa (kerrostaloja /IV-VII kerrosta, kaksikerroksisia rivitaloja, kytkettyjä pientaloja).
- Rakenteen pääperiaatteena on luoda tiiviitä osa-alueita, jolloin osia alueesta voidaan jättää rakentamatta. Tämä tukee myös alueen vaiheittaista rakentumista.
- Tärkeänä tavoitteena on tehdä kevytliikenteeseen perustuvaaympäristöä. Liittyminen olemassa oleviin jalankulkureitteihin sekä yhteyksien parantaminen Söderkullan nykyiseen keskustaan on keskeistä.
- Koko Taasjärven ulkoilumahdollisuudet tulee olla helposti saavutettavissa ja esim. luonteva ulkoilureitti järven ympäri on mahdollistettava.
- Suunnittelussa huomioidaan alueen energiatavoitteet ja kaukolämmön käyttömahdolisuudet.
- Korttelien miellyttävä pienilmasto, avautuminen valoon ja lämpöön päin sekä suojautuminen pohjoistuulilta ovat sekä energiankulutuksen että viihtyisyyden kannalta tärkeitä tavoitteita.
- Uuden Porvoontien, idän puolelle suunnitellun kokoojakadun ja

mahdollisen Heli-radan häiriötekijät (erityisesti melu) viihtyisälle asumiselle pyritään minimoimaan
- Alueen sisäisen täydentymisen tulee olla mahdollista niin että kaupunkikuvallisesti perusteltu ja laadukas lopputulos voidaan saavuttaa, vaikka Heli-ratavaraus joskus poistuisikin.
- Kaava-alueen sisälle ei ole tarkoituksenmukaista viedä läpiajoliikennettä, mm. Taasjärven ympäri kiertävä uusi kokoojakatu kulkisi alueen itäreunalla.
- Alueella on erilaisia luontotyyppejä ja niitä pyritään säilyttämään mahdollisuuksien rajoissa riittävän ehjinä luonnonmukaisina kokonaisuuksina. Huomattavasti lisääntyvä käyttö ja kulutus huomioidaan puistojen rakenteissa.

Hansas II, Etelä-Sipoo

Suunnittelun nykyvaihe

Hansas II asemakaava ja asemakaavanmuutos on kuulutettu vireille 6.11.2008. Alueen asukkaille ja maanomistajille järjestettiin kysely 20.2.-20.3.2009 välisenä aikana. Kyselyn tavoitteena on selvittää asukkaiden näkemyksiä ja paikallista tietoa asemakaavatyötä varten. Alueella on voimassa rakennuskielto 3.6.2009 asti, jota jatketaan asemakaavatyön ajaksi.

Ensimmäinen asukastilaisuus järjestetään 28.4.2009, jonka pohjalta tarkentuneet tavoitteet piirretään kaavaluonnokseksi. Kaavaluonnos on nähtävillä viimeistään loppukesästä / alkusyksystä ja kaavaehdotus pyritään saamaan nähtäville vuoden vaihteessa ja kaava lainvoimaiseksi kevään 2010 aikana.

Hansaksessa asemakaavamuutoksella tarkasteltava alue on jo osittain toteutunut. Uusi asemakaavoitettava alue muodostaa koko kaavoitettavasta alueesta vain murto-osan.
Asemakaavanmuutoksen tavoitteena on tarkentaa ja mahdollisuuksien mukaan tiivistää vanhaa asemakaavaa sekä muuttaa se vastaamaan nykytilannetta esimerkiksi alueella olevan päiväkodin osalta. Taustalla on myös tarve selvittää onko toteutumatta jääneen asemakaavan osalta mahdollista suunnitella alue kustannustehokkaammin toteutettavaksi.

Suunnittelun lähtökohdat

Söderkullan alueelle tulisi osoittaa asunnot 3600 asukkaalle vuoteen 2025 mennessä. Hansaksen alueelle tästä tavoitteesta ei voida osoittaa merkittäviä osuuksia vaan alue toimii lähinnä tavoitetta täydentävänä.

Asukaskyselyn tuloksia ei vielä ole analysoitu. Alustavan tarkastelun perusteella arjen sujuvuuteen ja liikenneturvallisuuteen liittyvät kysymykset nousevat esiin. Alueen toivotaan kehittymän pientaloalueena. Kaavaa pidetään pääsääntöisesti tervetulleena pitkään jatkuneen epävarmuuden ja rakennuskieltotilanteen vuoksi.

Alueen erityispiirteenä ovat voimakkaat ja pienipiirteiset maastonmuodot, jotka toisaalta tekevät alueesta viehättävän ja

monimuotoisen, mutta samalla tekevät alueen hyödyntämisen rakentamiseen haasteelliseksi.

Asemakaava-aluetta pohjoisessa rajaava voimalinja rajoittaa myös osaltaan alueen hyödyntämistä asuinkäyttöön.

Alueella on arvokasta paikallista kulttuuriperintöä erityisesti Hansaksentien varrella. Alue kuuluu myös osittain valtakunnallisesti arvokkaaseen Sipoonlahden kulttuurimaisemaan (VAT-alue) joka on arvokas myös maakunnallisella ja paikallisella tasolla. Alueen läheisyydessä toimineen maatalouskoulun ansiosta alueella on vielä nähtävissä rippeitä erikoisesta puustosta. Alueella on myös muutamia muinaisjäännöksiksi luokiteltuja vesimyllyn jäänteitä. Alueelta on tehty luontoselvitys vuonna 2007.

Alue sijaitsee Söderkullan keskustan välittömässä läheisyydessä ja alueella on päiväkoti.

Söderkulla - Nikkilä välinen Söderkullantie aiheuttaa meluhaittaa kaava-alueen eteläosassa.

Alustavat suunnitteluperiaatteet

- Aluetta kehitetään pientaloalueena luontevana jatkumona olemassa olevalle
- Aluetta suunnitellaan kulttuurihistoriaa ja ympäristön erityispiirteitä kunnioittaen
- Alueen suunnittelua tehdään vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden ja maanomistajien kanssa.
- Alueelle pyritään alustavien selvitysten perusteella saamaan noin 200 uutta asukasta. Arvio tarkentuu suunnittelun edetessä.
- Päiväkodin toimintaedellytyksiä parannetaan mahdollisuuksien mukaan
- Kevyenliikenteen yhteyksiä Söderkullan suuntaan kehitetään mahdollisuuksien mukaan
- Virkistysreitit ja yhteydet läheisille luonto- ja virkistysalueille sekä kulttuurimaisemaan suunnitellaan sujuviksi ja niitä hyödynnetään alueen voimavarana

Liitteet:
Liite 1/§ 25 kaavjaos Asemakaava-alueiden sijaintikartta

Kehitysjohtajan ehdotus
Kaavoitusjaosto päättää esittää, että kunnanhallitus hyväksyy alustavat suunnitteluperiaatteet asemakaava-alueille Nikkilän kartano III, Söderkullan portti ja Hansas II.

Utvecklingsdirektörens förslag
Planläggningssektionen besluter föreslå att kommunstyselsen godkänner de preliminära planeringsprinciperna för detaljplaneområdena Nickby Gård III, Söderkulla port och Hansas II.

Päätös
Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Beslut
Förslaget godkändes enhälligt.

KH § 132

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen 12.5.2009

Kunn.joht:n ehdotus
Kunnanhallitus hyväksyy kaavoitusjaoston ehdotuksen.

Kd:s förslag
Kommunstyrelsen godkänner planläggningssektionens förslag.

Päätös
Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Beslut
Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Liite 1/§ 132

Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

Alueen nimi: **Gästerbyn järvet ja suot**

Alueen koodi: FI0100067 **Pinta-ala (ha):** 199 **Kunta:** Sipoo

Hallinnoll.alue: Uusimaa (suuralue) 100 **Aluetyyppi:** SCI

Vastuutaho: Uudenmaan ympäristökeskus

Alueen kuvaus: Natura-alue koostuu kolmesta osa-alueesta Gästerbyn ja Söderkullan välissä. Pohjoisimpaan osaan kuuluvat Storträsk ja läheiset suot sekä Bärnäsuddenin kallioisella niemellä oleva luonnonsuojelualue. Tästä etelään sijaitsee toinen osa, joka koostuu Molnträsketin luonnonsuojelualueesta ja Flyetin pienestä suosta. Kolmannen osan muodostaa Stormossenin luonnonsuojelualue.

Alueen on luonto on varsin monipuolinen, sillä alueella on pieniä järviä, erityyppisiä soita, kallioita, kangasmetsiä sekä pieniä lehtoja. Storträsk ja pohjoisempi pieni lampi ovat humuspitoisia ja suorantaisia. Molnträsket ja alueeseen rajautuva Mjödträsk sen sijaan ovat kirkasvetisiä ja karuja järviä.

Suurin alueen soista on Stormossenin pienehkö keidassuo, joka on pääasiassa isovarpurämettä. Storträskiä ympäröivät suot ovat luettavissa vaihettumissoihin ja pallesoihin. Myös muualla alueella esiintyy pieniä soistumia.

Alueen topografia on vaihteleva, sillä alavia soita ja järviä reunustavat jyrkkäpiirteiset kalliot. Kivilajina on graniitti. Kalliot ovat karuja, ja kasvistossa vallitsevat jäykkärölli ja ahosuolaheinä. Paikoin esiintyy myös kalliohatikkaa, mäkitervakkoa ja haurasloikkoa.

Metsät ovat varsin iäkkäitä, mutta talousmetsinä hoidettuja ennen luonnonsuojelualueiden perustamista. Lahopuuta on siten varsin vähän, vaikka puusto on monin paikoin yli 100-vuotiasta. Metsät ovat pääasiassa kangasmetsiä, mutta myös saniaislehtoa ja käenkaali-oravanmarjatyypin lehtoa esiintyy pienialaisesti. Lehtokasveista alueella tavataan mm. pähkinäpensasta, näsiää ja mustakonnanmarjaa.

Alueella on pienestä koostaan huolimatta varsin monipuolinen linnusto, joka koostuu vesi-, kosteikko- ja vanhahkojen metsien lintulajistosta. Alueelta on tavattu myös luontodirektiivin sammallajia, mutta laji saattaa olla hävinnyt.

Molnträsketin luonnonsuojelualuetta käytetään runsaasti virkistysalueena. Natura-alueeseen kuulumattomalla luoteisrannan kaistaleella on uimaranta, ja myös itse luonnonsuojelualuetta käytetään retkeily- ja uimapaikkana. Kasvillisuus on siksi paikoin kulunutta.

Alueella esiintyy useita luontodirektiivin luontotyyppejä, tosin pieni koko hieman vähentää niiden edustavuutta. Vesi- ja suoluontoon liittyvät arvot lienevät merkittävimpiä. Vedenalaisia luontotyyppejä ei kuitenkaan ole tutkittu.

Alueella pesii huomattavan monia lintudirektiivin lajeja kuten mustakurkku-uikku, kurki, luhtahuitti, pikkulepinkäinen, huuhkaja, pikkusieppo, metso, pyy, varpuspöllö, helmipöllö, kehrääjä, harmaapäätikkä ja palokärki. Laulujoutsenia levähtää järvillä muuttoaikoina.

Storträskistä on tavattu ainakin vuonna 1938 luontodirektiivin laji hiuskoukkusammal (Dichelyma capillaceum), joka on rannoilla tai vedessä kasvava sammallaji. Hiuskoukkusammalta on tavattu koko Suomesta vain muutamalta paikalta, ja se on luokiteltu valtakunnallisesti erittäin uhanalaiseksi ja Uudeltamaalta jo hävinneeksi. Lajin säilyminen Storträskissä on epävarmaa.

Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

Suojelutilanne (%):

Ei suojeltu	30
Yksityinen luonnonsuojelualue	70

Suojelutilanteen tarkennus ja toteutuskeinot:

Suurin osa Natura-alueesta kuuluu kolmeen yksityiseen luonnonsuojelualueeseen, jotka ovat Gesterby träsk (Storträsk), Molnträsk ja Stormossen. Natura-alueeseen kuuluminen ei muuta luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksiä.

Alueeseen kuuluu lisäksi kaksi osaa, jotka on Sipoon 18.4.1997 vahvistetussa haja-asutusalueiden yleiskaavassa varattu suojelualueiksi kaavamerkinällä S-1. Ne kattavat Storträskiä ympäröivät kosteikot sekä Molnträsketin pohjoispäässä olevan Flyetin kosteikon. Natura-alueen suojelutavoitteet toteutetaan näillä kahdella alueella perustamalla luonnonsuojelulain mukainen luonnonsuojelualue. Nämä alueet ovat myös Itä-Uudenmaan vahvistetun seutukaavan SL-alueita.

Alueeseen sisältyy 161 hehtaaria maata ja 138 hehtaaria vesialuetta.

Luontodirektiivin luontotyypit (%):

3110	Hiekkamaiden niukkamineraaliset niukkaravinteiset vedet (Littorelletalia uniflorae	9
3160	Humuspitoiset lammet ja järvet	11
7110	*Keidassuot	18
7140	Vaihettumissuot ja rantasuot	14
8220	Kasvipeitteiset silikaattikalliot	10
9050	Boreaaliset lehdot	2
91D0	*Puustoiset suot	3

Luontodirektiivin liitteen II lajit:

1383	hiuskoukkusammal

Lintudirektiivin liitteen I linnut:

A234	harmaapäätikka
A223	helmipöllö
A215	huuhkaja
A224	kehrääjä
A002	kuikka
A127	kurki
A038	laulujoutsen

	A119	luhtahuitti
	A108	metso
	A007	mustakurkku-uikku
	A236	palokärki
	A338	pikkulepinkäinen
	A104	pyy
	A217	varpuspöllö
Muuttolinnut:	nuolihaukka	
Muuta lajistoa:	kalliohatikka	
	pähkinäpensas	

Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

Alueen nimi: **Sipoonjoki**

Alueen koodi: FI0100086 **Pinta-ala (ha):** **Kunta:** Sipoo, Pornainen

Hallinnoll.alue: Uusimaa (suuralue) 100 **Aluetyyppi:** SCI

Vastuutaho: Uudenmaan ympäristökeskus

Alueen kuvaus: Natura-alue koostuu Sipoonjoen pääuomasta ja kahdeksasta sivujoesta. Alueessa on mukana vain vesialueita, ja Natura-alueen suojelutavoitteet toteutetaan vesilain nojalla.

Pääuomaa on mukana Natura-alueessa perattuun Parkinojaan Pornaisten puolelle saakka. Sivuuomista ovat mukana pohjoisesta lukien Furunäsbäcken, Bastmosabäcken, Kroopinoja, Orabäcken, Byabäcken, Hälsängsbäcken, Ritobäcken ja kaksi sen nimetöntä haaraa sekä Storträskistä laskeva puro. Storträsk ympäristöineen kuuluu toiseen Natura-alueeseen nimeltään Gästerbyn järvet ja suot.

Sipoonjoki on kokonaisuudessaan noin 40 kilometriä pitkä joki, jonka puromainen yläjuoksu virtaa metsäalueiden keskellä. Paippisista alajuoksulle rannat ovat lähinnä peltoa.

Joessa on muutamia koskia sekä koskimaisia osuuksia, joiden putouskorkeudet ovat kuitenkin pieniä. Suurimmat kosket ovat Paippisten Hommanäsissä. Myös mm. Hertsbyn maantiesillan kohdalla ja Brobölen säännöstelypadon alapuolella on koskiosuuksia.

Sipoonjokeen liittyy sekä biologisia että maisemallisia arvoja. Joen yläosan sivupurot ovat vielä hydrologialtaan varsin luonnontilaisia. Niitä ei ole juurikaan tutkittu, mutta varsin todennäköisesti niissä elää alkuperäisiä purotaimenkantoja.

Sipoonjoki on erityisen arvokas yhtenä neljästä Suomen puolella Suomenlahteen laskevasta joesta, jossa on jäljellä luontaisesti lisääntyvä alkuperäinen meritaimenkanta. Tällaiset meritaimenkannat on luokiteltu Suomessa erittäin uhanalaisiksi. Erityisen tärkeä alue meritaimenen kannalta on sivupuro Byabäcken, joka on myös maisemallisesti merkittävä virratessaan Hindsbyn kulttuurimaiseman halki. Hindsbyssä Sipoonjoen Natura-alue sivuaa toista Natura-aluetta, Sipoonkorpea, johon Hindsbyn valtionmaat kuuluvat. Sipoonjoen laakso on luokiteltu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.

Sipoonjoen vesi on savisameaa ja runsasravinteista. Pääosa kuormituksesta on hajakuormitusta. Aiemmin pääuomaan on laskettu Brobölen kohdalla Nikkilän keskustaajaman jätevesiä, mutta tämä kuormitus on nyttemmin loppunut ja veden laatu oletettavasti paranee. Joki laskee kolmisen kilometriä pitkään, kapeaan Sipoonlahteen, joka on rehevöitynyt.

Natura-alue on tärkeä varsin luonnontilaisena säilyneen puroluonnon sekä ennen kaikkea meritaimenen alkuperäiskannan suojelulle.

On laskettu, että Sipoonjoessa on viisi meritaimenen kutunousun saavutettavissa olevaa koskea, joiden yhteispituus on runsaat 800 metriä. Meritaimenen nousu pysähtyi ennen Brobölen säännöstelypadolle, mutta sinne on vastikään valmistunut kalatie. Siten saavutettavia koskia on nykyisin enemmän, ja todennäköisesti meritaimenta alkaa nousta entistä ylemmäs. Ylemmissä puroissa on todennäköisesti purotaimenta, joka lienee samaa geneettistä alkuperää kuin meritaimenkanta. Siten yläjuoksun purotaimen saattaa muodostaa geneettisen reservin, joka tulevaisuudessa vahvistaa meritaimenkantaa. Purotaimen ja meritaimen ovat saman lajin ekologisia muotoja, jotka eroavat toisistaan lähinnä vaelluskäyttäytymiseltään.

Erityisen tärkeä alue meritaimenelle on sivujoki Byabäcken, jossa on koskijaksoja eikä nousuesteitä. Koskien vesisammalkasvustoista on löydetty runsaasti purokatkaa.

Sipoonjoen meritaimenkanta on geneettisesti selvästi eriytynyt muista Suomen kannoista, mutta muistuttaa niitä kuitenkin huomattavasti enemmän kuin virolaisia kantoja.

Suojelutilanne (%):

Ei suojeltu		100

Suojelutilanteen tarkennus ja toteutuskeinot:

Natura-alueeseen kuuluu ainoastaan vesialueita, joilla suojelutavoitteet toteutetaan vesilain nojalla vesioikeudellisessa lupaharkinnassa. Tavoitteena on säilyttää vielä varsin luonnontilaisina säilyneet jokiosuudet hydrologialtaan ja veden ja pohjan laadultaan sellaisina, etteivät luontotyyppien ja eliölajien suojeluarvot vaarannu. Erityistä huomiota on kiinnitettävä uhanalaisen meritaimenen alkuperäiskannan elinympäristöjen suojeluun.

Luontodirektiivin luontotyypit (%):

3260	Vuorten alapuoliset tasankojoet, joissa on Ranunculion fluitantis ja Callitricho-Bat	25

Luontodirektiivin liitteen II lajit:

Lintudirektiivin liitteen I linnut:

Muuttolinnut:

Muuta lajistoa:

meritaimen	E

LIITE 20

Massby
Källimossen
Harubergen
HANSASKENKAARI
SVINKOKONKUN KAARI
HANSASKENTIE
HANSASTIEN KAARI
HANSASTIEN PUISTOKUJA
HANSASTIEN RINNE
HANSASTIEN RANTA
HANSASTIEN PUISTOTIE
HANSASTIEN KUJA
HANSASTIEN PUISTOKUJA
HANSASTIEN KUJ

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET
BETECKNINGAR 0CH BESTÄMMELSER I DETALJPLAN

AP — Asuinpientalojen korttelialue.
Kvartersområde för småhus.

AP-1 — Asuinpientalojen korttelialue.
Tontteja tulee suojata liikennemelulta rakennusten edullisella suuntauksella sekä rajaamalla pihoja melulähteen suuntaan sijoitetuin ääntä vaimentavin talous-, huolto- ja autosuojarakennuksin.
Kvartersområde för småhus.
Tomterna skall skyddas från trafikbuller genom gynnsam placering av byggnaderna samt genom att avgränsa gårdsplanerna med ljuddämpande ekonomi-, service- och bilskyddsbyggnader placerade i bullerkällans riktning.

AO — Erillispientalojen korttelialue.
Kvartersområde för fristående småhus.

AO-1 — Erillispientalojen korttelialue.
Sallitun rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa enintään 40 k-m² taloustiloja kutakin asuntoa kohti
Kvartersområde för fristående småhus.
Utöver den tillåtna byggrätten tillåts byggande av ekonomiutrymmen på högst 40 m²-vy per bostad.

AO-2 — Erillispientalojen korttelialue.
Sallitun rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa enintään 40 k-m² taloustiloja kutakin asuntoa kohti.
Tontteja tulee suojata liikennemelulta rakennusten edullisella suuntauksella sekä rajaamalla pihoja melulähteen suuntaan sijoitetuin ääntä vaimentavin talous-, huolto- ja autosuojarakennuksin.
Kvartersområde för fristående småhus.
Utöver den tillåtna byggrätten tillåts byggande av ekonomiutrymmen på högst 40 m²-vy per bostad.
Tomterna skall skyddas från trafikbuller genom gynnsam placering av byggnaderna samt genom att avgränsa gårdsplanerna med ljuddämpande ekonomi-, service- och bilskyddsbyggnader placerade i bullerkällans riktning.

PV — Huvi- ja viihdepalvelujen korttelialue.
Kvartersområde för nöjes- och underhållningsservice.

Y — Yleisten rakennusten korttelialue.
Kvartersområde för allmänna byggnader.

VP — Puisto.
Park.

VL — Lähivirkistysalue.
Område för närrekreation.

VK — Leikkipuisto.
Lekpark.

LP — Yleinen pysäköintialue.
Område för allmän parkering.

ET — Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.
Område för byggnader och annläggningar för samhällsteknisk försörjning.

EV — Suojaviheralue.
Skyddsgrönområde.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Osa-alueen raja.
Gräns för delområde.

Ohjeellinen osa-alueen raja.
Riktgivande gräns för område eller del av område.

Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.
Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.

Ohjeellinen tontin/rakennuspaikan raja.
Riktgivande tomt-/byggnadsplatsgräns.

88 — Korttelin numero.
Kvartersnummer.

2 — Ohjeellisen tontin/rakennuspaikan numero.
Nummer på riktgivande tomt/byggnadsplats.

KLÖVERGRÄN — Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

40 — Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

II — Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

1/2k I — Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
Ett bråktal framför en romersk siffra anger hur stor del av arealen i byggnadens största våning man får använda i källarvåningen för utrymme som inräknas i våningsytan.

I u1/2 — Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa ullakon tasolla käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
Ett bråktal efter en romersk siffra anger hur stor del av arealen i byggnadens största våning man får använda i vindsplanet för utrymme som inräknas i våningsytan.

e =0.15 — Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/rakennuspaikan pinta-alaan.
Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens/byggnadsplatsens yta.

Rakennusala.
Byggnadsyta.

t — Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.
Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras.

k — Ohjeellinen kenttä.
Riktgivande plan.

1/3 — Osoittaa likimääräisesti, kuinka suuri osa tontin rakennusoikeudesta on rakennettava kiinni nuolen osoittaman rakennusalan sivuun.
Anger ungefärligt, hur stor del av tomtens byggrätt som bör tangera den sida av byggnadsytan pilen anger.

Ohjeellinen polku.
Riktgivande stig.

35 dBA — Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään 00 dBA.
Beteckningen anger att ljudisoleringen mot trafikbuller i byggnadens ytterväggar samt fönster och andra konstruktioner skall vara minst 00 dBA mot denna sida av byggnadsytan.

le — Ohjeellinen, leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.
Riktgivande, för lek och utevistelse reserverad del av område.

Istutettava alueen osa.
Del av område som skall planteras.

Alueen osa, jolla olevaa puustoa tulee säilyttää ja hoitaa.
Del av område där befintligt trädbestånd skall bevaras och skötas.

Katu.
Gata.

pp/t — Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie, jolla tontille/rakennuspaikalle ajo on sallittu.
Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik där infart till tomt/byggnadsplats är tillåten.

ajo — Ajoyhteys.
Körförbindelse.

Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.
För allmän gångtrafik reserverad del av område.

Ohjeellinen, yleiselle jalankululle varattu alueen osa.
Riktgivande, för allmän gångtrafik reserverad del av område.

p — Ohjeellinen pysäköimispaikka.
Riktgivande parkeringsplats.

z — Puistomuuntamolle varattu alueen osa.
För parktransformator reserverad del av område.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.
För underjordisk ledning reserverad del av område.

Johtoa varten varattu alueen osa.
För ledning reserverad del av område.

a — Kadun tai liikennealueen alittava kevyen liikenteen yhteys.
Gång- och cykelförbindelse under gata eller trafikområde.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.
Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

+2.0 — Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin ja lukuarvo sen yläreunan likimääräisen korkeusaseman.
Området skall förses med bullerskydd. Beteckningen anger skyddets ungefärliga placering och talvärdet det ungefärliga höjdläget för dess övre kant.

30 km/h — Katu tai alue, jolla on tarkoitettu käytettäväksi nopeusrajoitusta 30 km/h.
Gata eller område, där hastighetsbegränsningen är avsedd att vara 30 km/h.

oja-1 — Avo-ojaa varten varattu alueen osa.
För öppet dike reserverad del av område.

/pv — Sijaitsee pohjavesialueella.
Ligger på grundvattensområde.

s-1 — Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 29§:n perusteella suojeltu tervaleppäkorpi.
Del av område inom vilket ett klibbalskärr ligger som skall bevaras med stöd av naturskyddslagens 29§.

sr — Kyläkuvan kannalta merkittävä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.
Byggnad som är betydelsefull för bybilden. Byggnaden får ej rivas utan tvingande skäl.

sr-1 — Rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, jota ei saa purkaa. Korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen historiallisesti arvokas tai kyläkuvan kannalta merkittävä luonne säilyy.
Byggnad med byggnads- och kulturhistoriska värden och som inte får rivas. Reparations- och ändringsarbeten skall vara sådana att byggnadens historiskt värdefulla, eller för bybilden betydelsefulla karaktär bevaras.

sm-1 — Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava Museoviraston kanssa.
Del av område där det finns en fast fornlämning som är fredad genom lagen om fornminnen. Det är med stöd av lagen om fornminnen förbjudet att gräva i området, täcker över, ändra och på annat sätt röra området. Förhandlingar med Museiverket skall föras om åtgärder och planen som gäller området.

⊗ — Suojeltava puu.
Träd som skall skyddas.

va — Vaara-alue.
Faroområde.

pv — Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue.
Viktigt grundvattensområde eller grundvattensområde som lämpar sig för vattentäkt.

saa-1 — Puhdistettava / kunnostettava maa-alue. Pilaantuneen maa-alueen tarkka sijainti ja laajuus on selvitettävä ja maaperä on kunnostettava ennen rakentamiseen tai muuhun toimenpiteeseen yhtymistä.
Markområde som skall rengöras / iståndsättas. Den förorenade markens läge och exakta utsträckning skall utredas och marken skall saneras innan man börjar bygga eller vidtaga andra åtgärder.

sk — Kaupunki- tai kyläkuvallisesti tärkeä katu tai alueen osa.
Gata eller del av område som är viktigt med tanke på stads- eller bybilden.

luo — Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue.
Område som är viktigt med tanke på naturens mångfald.

luo-1 — Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue jolla sijaitsee metsälain mukaisia arvokkaita elinympäristöjä.
Område som är viktigt med tanke på naturens mångfald och inom vilket ligger enligt skogslagen värdefulla livsmiljöer.

YLEISET MÄÄRÄYKSET:

Alueelle laaditaan sitovat rakennustapaohjeet.

Alueella on ohjeellinen tonttijako.

Kortteleissa 61, 63, 80 ja 88 on istutettavaksi esitetyn alueen rajalle tehtävä yhtenäinen ulkorakennusten ja / tai aidan muodostama riittävän korkea melueste, joka tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että uusien asuntojen ulko-oleskelutiloissa liikennemelun enimmäistasot eivät ylitä valtioneuvoston ohjearvon mukaista enimmäistasoa.

Rakennuslupaa haettaessa on selvitettävä, ettei radonista aiheudu terveydellistä haittaa.

Kortteleissa 80 ja 88 tulee ennen rakentamiseen ryhtymistä selvittää mahdollisesti pilaantunut maaperä. Pilaantunut maaperä on kunnostettava ennen rakentamiseen ryhtymistä.

POHJAVEDEN SUOJELUMÄÄRÄYS

Suurin osa kaava-alueesta sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella, mikä on otettava huomioon rakentamisen ja muiden toimenpiteiden yhteydessä. Pohjavesialueella määrätään:

- Viemärit on rakennettava tiiviiksi siten, että jätevesiä ei pääse maaperään.
- Alueella ei saa säilyttää irrallaan tai varastoida nestemäisiä polttoaineita tai muita pohjavettä likaavia aineita.
- Kaikki säiliöt, jotka on tarkoitettu nestemäisille polttoaineille tai muille pohjaveden laadulle vaarallisille aineille, on sijoitettava vesitiiviiseen katettuun suoja-altaaseen Altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan nesteen suurin määrä.
- Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa vesilain 1 luvun 18 § (pohjaveden muuttamiskielto) sekä ympäristönsuojelulain 1 luvun 7 § (maaperän pilaamiskielto) ja 8 § (pohjaveden pilaamiskielto)
- Rakentaminen, ojitukset ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden pinnankorkeuteen. Rakentamisen takia ei saa aiheutua haitallista pohjaveden purkautumista.
- Istutusalueilta, katoilta ja muilta piha-alueilta kertyvät puhtaat hulevedet tulee mahdollisuuksien mukaan imeyttää.

Autopaikkoja on rakennettava vähintään seuraavasti:

PV-korttelissa 1 ap 50 kerrosneliömetriä kohti.

AO- ja AP-kortteleissa 2 ap/ asunto.

Y-korttelissa 1 ap/100 kerrosneliömetriä.

LIITE 21

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER:

Bindande anvisningar för byggnadssätt uppgörs på området.

Tomtindelningen på området är riktgivande.

I kvarteren 61, 63, 80 och 88 skall på gränsen till området som bör planteras, uppföras ett enhetligt och tillräckligt högt bullerskydd bestående av uthus och/eller staket. Bullerskyddet skall planeras och förverkligas så, att trafikbullret vid de nya bostädernas utevistelseplatser inte överstiger statsrådets riktvärde för högsta nivå.

Vid ansökan om bygglov skall klarläggas, att radon inte orsakar olägenheter för hälsan.

Innan byggande inleds i kvarteren 80 och 88 skall eventuell förorening av marken klarläggas. Den förorenade marken skall iståndsättas innan byggandet inleds.

GRUNDVATTNETS SKYDDSBESTÄMMELSER

Den största delen av planområdet är beläget inom viktigit grundvattenområde, vilket skall beaktas då man bygger eller vidtar andra åtgärder. För grundvattenområdet bestäms det att:

- Avloppen skall byggas täta så att inget avloppsvatten kommer ut i marken.
- I området får inte oskyddat förvaras eler lagras flytande bränslen eller andra ämnen, som kan förorena grundvattnet.
- Alla cisterner, som är avsedda för flytande bränslen eller andra ämnen, som kan äventyra grundvattnets kvalitet, skall anläggas i en vattentät och täckt skyddsbassäng. Bassängens volym skall vara större än den maximala mängden vätska som lagras.
- På området kan byggande och annan markanvändning begränsas av vattenlagens 1 kap 18 § (förbud mot grundvattensändring) samt miljöskyddslagens 1 kap 7 § (förbud mot förorening av mark) och 8 § (förbud mot förorening av grundvatten).
- Byggande, dikning och grävning skall utföras så, att det inte medför förändringar i grundvattnets kvalitet eller bestående förändringar i grundvattennivån. Byggandet får inte förorsaka skadligt utflöde av grundvatten.
- Rent dagvatten från planteringsområden, tak och andra gårdsområden skall i mån av möjlighet infiltreras.

Bilplatser skall byggas minst enligt följande:

| PV-kvarter 1 bp / 50 m2 våningsyta.
| AO- och AP-kvarter 2 bp / bostad.
| Y-kvarter 1 bp / 100 m2 våningsyta.

Sipoossa xx.xx. 2010
i Sibbo

Mikko Aho	Matti Kanerva
arkkitehti SAFA, yks 165,	arkkitehti SAFA,
kehitysjohtaja, utvecklingsdirektör	maankäyttöpäällikkö, markanvändningschef

SIPOON KUNTA
MASSBYN KYLÄ

SIBBO KOMMUN
MASSBYBY

HANSAS II, ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS
HANSAS II, DETALJPLAN OCH DETALJPLANEÄNDRING,

Asemakaavan muutos koskee kortteleita 61-77 niihin liittyvine katu- ja virkistysalueineen. Asemakaavalla muodostuu korttelit 78-88 sekä katu-, virkistys-, suojaviheraluetta ja yleisen tien aluetta.

Detaljplaneändringen omfattar kvarteren 61-77 med anslutande gatu- och rekreationområden. Med detaljpplaneändringen bildas kvarteren 78-88 samt gatu-, rekreations-, skyddsgrönområden och område för allmän väg.

Voimaantulo / Ikraftträdande	
Kuulutus / Kungörelse	
Valtuusto / Fullmäktige	
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	
Kaavoitusjaosto / Planläggningssektionen	28.4.2010
Ehdotus nähtävillä / Förslag framlagd MRL / MarkByggL 65§, MRA / MarkByggF 27§	4.3-7.4.2010
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen	16.2.2010
Kaavoitusjaosto / Planläggningssektionen	27.1.2010
Luonnos nähtävillä / Utkast framlagd MRA / MarkByggF 30§	8.10-6.11.2009
Kaavoitusjaosto / Planläggningssektionen	23.9.2009

SIPOON KUNTA **SIBBO KOMMUN** Kehitys- ja kaavoituskeskus Utvecklings- och planläggningscentralen	Numero/Nummer S 16
	Päiväys/Datum 28.4.2010
HANSAS II ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS HANSAS II DETALJPLAN OCH DETALJPLANEÄNDERING	Kaavan laatija / Planens utarbetare
	Suunnittelija/Planerare
	Mittakaava/Skala 1:2000

HANSAS II, ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS, EHDOTUS
HANSAS II, DETALJPLAN OCH DETALJPLANEÄNDRING, FÖRSLAG

HAVAINNEKUVA
ILLUSTRATION

16.2.2010
16.2.2010

LIITE 23

Kevyen likenteen väylät ja joukkoliikenteen pysäkit
Lättrafikleder och kollektivtrafikens hållplatser

50 Nopeusrajoitus
Hastighets-
begränsning

Pysäkki
Hållplats

Kevytväylä
Lättrafikled

Kaava-alueen raja
Planområdets
gräns

80 50

LIITE 24